

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 118 (13.349)

Trst, torek, 23. maja 1989

Po nepotrjenih vesteh, naj bi šlo le za nered, ne pa za izvrševanje Li Pengovih določil

V pekinški četrti Fengtai prvi spopadi med kitajskimi vojaki in demonstranti

Pol milijona ljudi se je zbralo tudi v Šanghaju - Protesti se stopnjujejo v Kantonu in na jugu Kitajske - Zaradi notranje vladne krize je popustila borza v Hongkongu

PEKING — Po desetih dneh nepretrganih demonstracij in tretjem dnevu izrednega stanja so v Pekingu prvič izbruhnili neredi, v katerih so bili vpleteni množica demonstrantov in oddelki kitajske vojske.

Do neredov je prišlo v poznih večernih urah v pekinški mestni četrti Fengtai, kjer so vojaki najprej odstranili nekaj prevrženih tovornjakov, nato pa so navalili na množico in se lotili demonstrantov s pendreki in opekami, ki so jih menda dobili v nekem bližnjem gradbišču. Prve vesti o neredih je množici zbrani na Tienanmenu sporočilo neko dekle, ki je z obvezano glavo priteklo v samo sredo kitajskega protesta ob eni uri po krajevem času. Dekle je reklo, da so vojaki pretepali študente in ostalo prebivalstvo, ki je potegnilo z njimi, v vsesplošnem ruvanju in suvanju pa naj bi težko ranili tudi enega otroka.

Šele nekaj ur pozneje so pričele agencije poročati o razvoju pekinških dogodkov. V mestni četrti Fengtai naj bi bilo ranjenih približno 40 ljudi, te vesti pa ni nihče potrdil. Prav tako nepotrjena je tudi vest, da je premier Li Peng res velel vojski, naj udari po

množici in tako s silo stre pasivni upor Kitajcev. Novinarji in tuji dopisniki (tisti, ki jim ni še zapadlo dovoljenje za bivanje na Kitajskem) so vsekakor ugotovili, da se vojaški odredi in kolone tankov še vedno zbirajo v pekinškem predmestju.

Politične izbire premiera Li Penga pa menda niso deležne podpore celotnega partijskega aparata. Krožijo že glasovi o morebitnem odprtju preiskave o Li Pengovi vladni dejavnosti, politična vsoda Zhao Ziyanga pa je menda vse prej kot določena, saj se že šušlja o njegovem povratku na kitajsko sceno.

Vlada se za sedaj menda izogiba slehernega nasilja in se raje prepušča propagandi. Že nekaj dni so nad množico, ki je zbrana na Tienanmenu, letela vojaška letala, ki so trosila letake, na katerih je pisalo, naj se prebivalstvo skuša izogniti tragediji nove kulturne revolucije in naj zato pomaga vojski, saj so vojaki obkolili pekinško središče izključno zaradi tega, da bi prepričali študente, naj popustijo.

Z letaki pa so bili »oboroženi«
demonstranti, ki skušajo privabiti na

svojo stran čim več vojakov. Že v prejšnjih dneh je nič koliko vojakov podprlo zahteve študentov, število spravno razporejenih vojakov pa je bilo tako visoko, da je moral poseči generalni štab in zelo formalno sporočiti vojakom, da morajo vsekakor ubogati na povelja vojaških vrhov.

Na Tienanmenu postaja stanje vsekakor nevzdržano in to ne glede na nered v skrajni periferiji. Smetarji že deset dni mirujejo, na obsebnem trgu pa se poznajo znaki desetdnevnega bivanja milijonske množice. Prave gore smeti oddajajo svoj nepopisni smrad v sončni pripek, med študenti pa so že zabeležili nekaj primerov hudih črevesnih vnetij in vnetij jeter. Zaradi splošne paralize mestnega središča pa primanjkuje že kruha in riža.

Protivladne demonstracije pa niso le sinonim najbolj znanega pekinškega trga. Pol milijona ljudi se je zgrnilo tudi na šanghajske ulice, impozantne manifestacije pa so v teku tudi v Kantonu in na jugu države, v neposredni bližini Hongkonga. Prav v britanskem protektoratu, ki bo 1997. leta postal sestavni del Kitajske republike, je kitajski sindrom povzročil prvo vidnejšo žrtev, saj je v nekaj urah borza izgubila kar 11 točk.

Množica z barikadami

Milijonska množica, ki je preplavila pekinško mestno središče si je skušala zavarovati hrbet z barikadami, kakršne vidimo tudi na sliki. Gre v glavnem za »zid«
iz mestnih avtobusov in tovornjakov, ki pa niso zaustavili napada vojske (Telefoto AP)

Rešitev vladne krize ne bo lahka, poganja pa bodo zamudna

Demokristjani ponujajo De Mito ki pa ga socialisti ne marajo

Miljski občinski svet bo predčasno razpuščen

TRST — Miljski občinski svet je sinoči odigral zadnje dejanje svojega nemirnega mandata. Župan Mutton, odborniki in občinski svetovalci Liste Frausin-KPI ter občinski svetovalci Krščanske demokracije, katerim se je pridružil tudi neodvisni Marchio, so že podpisali odstopna pisma, s čimer je občinski svet avtomatično zapisan predčasnemu razpustu.

Še pred tem presenetljivim razpletom pa je občinski svet, prav z glasovi KPI, KD in Marchia, odobrili vrsto znanih posojil, s katerimi bo mogoče realizirati nekatera za Milje zelo pomembna dela. Sedaj bo upravo do novih volitev, ki bi utegnile biti že oktobra letos, prevzel komisar, ki pa bo seveda moral upravljal na osnovi že na prejšnji seji odobrene proračuna in bo z odobritvijo posojil imel na razpolago tudi finančna sredstva za realizacijo programa, ki ga je začrtal odhajajoči občinski odbor s konstruktivnim prispevkom KD. »Naš avtobus je prišel do končne postaje,«
je komentiral župan Mutton, »menim pa, da iz njega izstopamo z velikim dostojanstvom.«

DUŠAN KALC

RIM — Predsednik republike Francesco Cossiga je včeraj začel prvi krog posvetovanj za rešitev vladne krize. V dopoldanskih urah je sprejel svoja predhodnika Giovannija Leoneja in Sandra Pertinija, popoldne pa najprej predsednico poslanske zbornice Jottijevo, nato pa še predsednika senata Spadolinja. O poteku teh pogovorov ni nobene uradne vesti. Vsi so se namreč izognili nadležnim vprašanjem novinarjev, sicer pa včerajšnja posvetovanja prav gotovo niso determinantna za reševanje krize in imajo zelo omejen vpliv nanjo. Prva resnična preizkušnja bo za predsednika republike današnji stik s predstavništvom strank. Začel se bo z najpomembnejšimi ter zaključil jutri z manjšimi, ter s tem nekoliko spremenil dosedanje prakso posvetovanj. Najprej se bo na Kviralu zglasila demokristjanska delegacija pod vodstvom vsedravnega tajnika Arnalda Forlanija. Zatem se bodo zglasili komunisti z Occhettom, ki se je ravno včeraj vrnil z uspešnega potovanja v ZDA. V dopoldanskih urah bo Cossiga sprejel še socialiste, ki jih bo seveda vodil Craxi, ter misovce s Finijem na čelu. Popoldne bosta na vrsti parlamentarni skupini neodvisne leve; poslansko delegacijo bo vodil Stefano Rodotà, senatno pa Massimo Riva.

Kaj se bo v prihodnjih dneh in tednih zgodilo, ni jasno nikomur. Predvsem je vprašanje, če bo političnim strankam

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Mihail Gorbačov predsednik novega sovjetskega parlamenta

MOSKVA — Centralni komite sovjetske komunistične partije se je včeraj sestal na izrednem plenumu, na predvečer prvega zasedanja ljudskih poslancev, ki bo pojutrišnjem. Seja je potekala za zaprtimi vrati. Uvodni govor je imel Mihail Gorbačov, ki je plenum tudi zaključil.

Glavna tema plenuma je bila predložitev Gorbačova kot edinega kandidata za predsednika novega parlamenta. Kongres ljudskih poslancev bo moral izvoliti tudi 542 članov vrhovnega sovjeta, ožji parlament in predsednika vrhovnega sovjeta. Gorbačov je torej že naredil hipoteko tudi na to vodilno mesto in onemogočil vsako presenečenje.

Agencija Tass medtem poroča, da so na plenumu prebrali izjavo Jegorja Ligačova v zvezi s preiskavo sovjetskega vrhovnega sodišča o mafiji in

politični korupciji s posebnim poudarkom na zadnje volilno kampanjo. Preiskovalni sodnik Nikolaj Ivanov zatrjuje, da razpolaga s podatki, iz katerih je razvodno, da je tudi konservativni lider na črnem seznamu obtoženih, Ligačov pa te trditve odločno odklanja. Med drugimi so govorili tudi Boris Jelcin, ki je na marčnih volitvah požel izreden uspeh. Prav prejšnji teden je Jelcin jasno zahteval odstranitev Ligačova, kljub temu da je centralni komite KP SZ uvedel preiskavo na njegov račun. Prvič pa sta na plenumu govorila novoizvoljena »nezanca«
Valentin Falin in Evgenij Velikov.

Del plenuma je bil posvečen tudi medetničnim sporom v baltičnih republikah, o čemer so poročali posamezni poslanci.

Danes odločitev o krizi na Deželi

VIDEM — V Trstu bo danes seja deželnega sveta, na kateri naj bi tekla razprava o odstopu odbornika Nema Gonana ter tudi o nezaupnici sedanjemu odboru, ki so jo predstavili komunisti ter še nekatere druge opozicijske skupine. Ni še znano kaj se bo danes zgodilo, saj so deželna vodstva KD, PSI in PSDI imela sinoči v Vidmu do pozne ure ločene sestanke. Do pozne ure ni še bilo znano ali bo obveljal kompromisni predlog, ki ga je predsednik Biasutti dal včeraj zjutraj na sestanku zastopnikov vseh strank večine.

Nemo Gonano je doslej v deželnem odboru zastopal socialdemokratsko stranko. Pred nekaj tedni je zapustil to stranko in pristopil v UDS, novo politično skupino bivših socialdemokratov, ki bo še pred evropskimi volitvami uradno vstopila v socialistično stranko. Socialdemokrati, ki so v deželnem svetu ostali z enim samim odbornikom, so zahtevali Gonanov odstop in hočejo dobiti njegovo dosedanje odborniško mesto. Socialisti s svoje strani trdijo, da je nova skupina UDS sestavni del deželne večine, da bo ta skupina kmalu postala sestavni del PSI in da zaradi tega to odborniško mesto pripada njim.

Včeraj zjutraj je bil v Vidmu sestanek vseh strank, ki podpirajo deželno večino. Prisotna je bila tudi UDS. Gonano je ponudil svoj odstop z odborniškega mesta. Na se-

stanku je Biasutti predlagal, da bi danes svetovalci večinskih strank sprejeli Gonanov odstop, njegov resor naj bi sprejel eden od sedanjih odbornikov-namestnikov. O novem odborniku naj bi razpravljali po evropskih volitvah.

Jasno je, da hoče KD s tem kompromisom napol zadovoljiti tako socialiste kot socialdemokrate. V PSDI so bila včeraj mnenja deljena. Nekateri so bili za sprejetje Biasuttijevega kompromisa, drugi pa so bili za takojšnje odprtje krize na deželi. Prav tako so bila deljena mnenja v PSI, saj si nekateri v njej veliko obetajo od evropskih volitev in tudi od še enega odborniškega mesta. V PSI si namreč nekateri želijo, da bi po evropskih volitvah prišlo do dvostranske vlade KD-PSI na Deželi z izločitvijo manjših skupin.

Danes zjutraj, še pred sejo deželnega sveta, bo seja deželnega odbora. Če bodo stališča vseh strank večine vsklajena, potem bo Biasutti predlagal soglasno sprejetje Gonanovega odstopa in soglasno zavrnitev nezaupnice, ki so jo v deželnem svetu predlagali komunisti in še nekatere druge opozicijske stranke.

Načelnik skupine KPI v deželnem svetu Paolo Padovan je zelo kritično ocenil Biasuttijev kompromisni predlog, ki da le odlaša na čas po evropskih volitvah dejansko odprtje krize v deželni vladi.

V Ljubljani naj bi bili tisti, ki drugače mislijo, tarča groženj in pritiskov

Potem ko je pomagal Kosovu Milošević napoveduje »pomoč« tudi SR Sloveniji

ZAGREB, NOVI SAD — V Zagrebu je centralni komite hrvaških komunistov izredno ostro obsodil srbski nacionalizem. V Novem Sadu pa je predsednik srbske republike Slobodan Milošević ponudil centralistično rešitev jugoslovanskih gospodarskih težav ob hkratnem ostrem napadu na Slovenijo.

Začnimo s srbsko pobudo. V petek sta komisija za gospodarski razvoj srbske partije, včeraj pa republiška skupščina, razpravljali o srbskem ljudskem posojilu, s katerim naj zberejo milijardo dolarjev in dva tisoč milijard dinarjev, da bi ozdravili srbsko gospodarstvo. Pogoji za posojilo so precej nejasni - govori se o desetih letih in o normalnih obrestih - saj ne gre za gospodarski, temveč očitno politični instrument zbiranja sredstev, s katerimi ne bo neposredno razpolagalo srbsko gospodarstvo, ampak srbska država. Pri tem se govori in obljublja, da bodo ta sredstva namenjena zgolj za visoko dobičkonosne investicije. Veliko se govori o trgu, dejansko pa gre za klasično realsocialistično obliko zbiranja sredstev s političnim pritiskom in demagogijo.

O vsem tem je včeraj v Novem Sadu govoril predsednik Slobodan Milošević. Pohvalil se je z uspešno srbsko ustavno ureditvijo, ki pa še ne pomeni avtomatične rešitve gospodarskih težav. Posojilo samo ne more vsega rešiti, treba je bolje delati. Vendar pa vidi glavni problem v nadaljevanju srbske politike na vseh jugoslovanskih ravneh. »Srbija, pijana od zmag, ne bo stala na svojem mestu,« je poudaril Milošević, »temveč je začela veliko reformo in se bo trudila, da se te rešitve prenesejo v gospodarsko, politično in kulturno življenje Jugoslavije.« Milošević je nadaljeval, da se sedaj sploh več ne boje, da bi »kdo to imenoval unitarizem, ker je vedno več jugoslovansko usmerjenih ljudi. Obstajajo pa razlogi za zaskrbljenost zaradi protijugoslovanskih in antidemokratskih usmeritev v Sloveniji. V tej republiki se govori o človekovih pravicah, vendar se podpira separatiste na Kosovu, so agresivni proti različnim mišljenjem in oni, ki drugače mislijo, so izpostavljeni pritiskom in grožnjam. Ni civilizirane dežele, ki bi se tako fašistoidno obnašala, in s takšno kulturo hoče Slovenija v Evropo. Zato ji moramo pomagati.«

Diametralno nasprotna pa je bila logika razpravljalcev v CK ZK Hrvaške. V uvodnem poročilu je član predsedstva Celestin Sardelić med drugim dejal: »V ZKH sodimo, da v povojnem razdobju še ni bilo tako odprtega in rušilnega protihrvaškega nacionalizma, kot je prav sedaj. V več sto člankih, knjigah in druge vsiljujejo teze o genocidnosti, protisrbstvu in protijugoslovanstvu hrvaškega naroda. Trdijo, da je genocid postavljen v temelje prve in druge Jugoslavije in da so njegovi tvorci prav Hrvati.« Sodobneje pojave oblike nacionalizma v vzhodnem delu države pa izhajajo po njegovem mnenju iz spoznanja, da gre v resnici za demokratičen proces. A prav politični pluralizem mora postati bistven sestavni del reforme političnega sistema. Med dvajsetimi razpravljalci so bili najbolj ostri prav člani CK ZKH, pripadniki srbskega naroda. Luka Miletić je na primer oživljanje nacionalizmov povezal s čedalje bolj odkritimi poskusi uvajanja izrednih razmer po vsej državi oziroma kosovizaciji Jugoslavije.

BOGO SAMSA

Eksplodzija kriva za tragedijo nad Ustico

RIM — Vlada komisija, ki je po nalogu ministrskega predsednika raziskovala vzroke letalske tragedije nad Ustico, je včeraj končala z delom. V svojem poročilu, ki je razdeljeno na 12 točk, je komisija zapisala, da je nesrečo, v kateri je 27. junija 1980 umrlo 81 oseb, povzročila eksplozija. Po vsej verjetnosti naj bi šlo za raketo, vendar pa poročilo ne izključuje povsem možnosti, da je eksplozijo povzročil peklenski stroj na krovu letala. Vlada preiskovalna komisija pa je izključila možnost, da bi nesrečo povzročil libijski mig, ki je v tistem času strmoglavil na goro Sila.

O končani preiskavi je predsednik ministrskega sveta De Mita obvestil tudi predsednika združenja sorodnikov žrtev nesreče pri Ustici Daria Bonfietti, katerega je obvestil, da je zaključke komisije poslal vsem ministrom, preiskovalnemu sodniku Bucarelli in parlamentarni komisiji za terorizem in pomore v Italiji.

Gladovna stavka v Beogradu

BEOGRAD — Skupina 60 Moševčanov je preživela noč od sobote na nedeljo in včerajšnji dan v pionirskem parku pred skupščino SFRJ, kjer nameravajo ostati, dokler ne bodo ugodili njihovim osnovnim zahtevam, zaradi katerih so prišli v Beograd: izpustili njihovega rojaka Hasana Delića, aretirane pred dobrim tednom v Maglaju. Demonstranti so ponoči zavračali hrano, ki so jim jo ponudili, prav tako tudi pozive, naj odidejo v kakšen pokrit prostor.

Predstavnike te skupine občanov vasi Moševac je v soboto popoldne sprejel predsednik skupščine SFRJ Slobodan Gligorić.

Predstavniki Moševca so ob koncu razgovora sprejeli nasvet, naj pride danes na razgovor v predsedstvo SFRJ njihova petčlanska delegacija. Drugi člani grupe, ki niso bili na razgovoru v skupščini SFRJ, se s tem niso strinjali. (dd)

Na sliki (telefoto AP): v pionirskem parku skupina občanov iz Moševca še vedno gladovno stavka

Kučan za Jugoslavijo v koraku z razvojem

LJUBLJANA — Na slovesni podelitvi Tomšičevih nagrad, vsakoletnem prazniku slovenskih novinarjev, je tokrat tehtno spregovoril predsednik ZK Slovenije Milan Kučan o nekaterih perečih problemih republike in Jugoslavije. Dejal je, da se ne morejo sprijazniti z revščino, nepravilnostjo in brezperspektivnostjo. Nujna je redifikacija modela in prakse socializma. Ne odpovedujejo se socializmu, hočejo se le poslati ob birokratske samovolje in logike življenja na tuj račun. Socializem po meri človeka ni harmonična družba, uspešna pa je lahko samo pluralistična družba, politični pluralizem naj omogoči predvsem tekmovanje v napredovanju. Kučan je nato nadaljeval:

»Za takšno družbeno perspektivo, za perspektivo ljudi in narodov se zavzema ZK Slovenije. V tem ima zavestnike doma in drugod po Jugoslaviji, čeprav jih zdaj morda preveč za-

kriva hrup mitingaških poskusov urejanja razmer in ustrahovanja drugače mislečih. Zaveznike ima, ker obeta boljše, z razvojem v svetu, z njegovi civilizacijskimi dosežki povezano življenje. Samo to zmoro biti tudi temeljna povezovalna sila jugoslovanske večnacionalne skupnosti, močnejša in prepričljivejša kot ideologija, skupna preteklost, etnična sorodnost, vojska in partija. V tem je tudi odgovor, kakšno Jugoslavijo in kakšno Slovenijo v njej želimo.«

Zavrnil je koncept "Majniške deklaracije 89", ki so ga sestavile nekatere organizacije, ker je preozek in ne daje prostora za prenovljeni demokratični socializem, ne za demokratično federativno Jugoslavijo. V tem kontekstu je odločno zavrnil številčno večino, ki naj bi ukazovala v Jugoslaviji, in podrobneje obravnaval sojenje četverici.

(B. S.)

Emiru Kusturici nagrada Rossellini

CANNES — Igralka Isabella Rossellini je predsinočnjim izročila Emiru Kusturici nagrado Rossellini. Žirijo te nagrade sestavlja 20 italijanskih in francoskih filmskih osebnosti, nagrajenca pa določajo v glavnem po tem, da gre za ustavno ali osebo, ki je vidno pripomogla k razvoju in napredovanju filmske umetnosti. Prvič so nagrado prejeli organizatorji programov britanske televizijske mreže Channel Four, lani pa so nagrado Rossellini izročili francoskemu ministru Jacku Langu.

Člani žirije, med katerimi izstopajo režiserji Bertolucci, Fellini, Rosi, Scola, Malle, Chabrol, Clement in Varda, so bili mnenja, da si je Kusturica prislužil nagrado zaradi doslednosti svojega filmskega napredovanja. V svojih prvih treh filmih je Kusturica pokazal, da lahko ohrani svojo izrazno neodvisnost, s to vrlino pa se ponašajo tudi njegovi liki, ki so sestavni del »človečanskega vsemirja«, za katerega se je tako navduševal pokojni Roberto Rossellini.

V duhu praznovanja za prvi canneski uspeh *Doma za obezanje* pa ni bilo mogoče prezreti dejstva, da je Petrovičev film *Selitev* »izginil« s posebnega programa sekcije Quinzaine des realisateur, Jugoslovan Radovan Tadić pa je prejel nagrado Mladega francoskega filma, saj je podpisal režijo francoskega filma *Erreur de la jeunesse*. Jugoslavijo je letos torej zastopal samo en film in menda tak, da bi lahko zanj do zadnjega navijala vsaj polovica festivalske žirije. S svojo nagrado Rossellini v kovčku pa je Kusturica že javil, da nima v načrtu novih jugoslovanskih filmov. Njegova avtorska perspektiva se nagiba bolj k poti, ki jo je, iz sicer popolnoma drugačnih razlogov, ubral Dušan Makavejev. (ef)

Bush spet opozarja na nevarnost prenatrženega popuščanja Moskvi

NEW YORK — Predsednik Bush in francoski predsednik Mitterrand sta se na bostonski univerzi udeležila slovesnosti, med katero jima je univerza podelila naziv častnih doktorjev prava. Ob tej priložnosti je imel predsednik Bush govor, ki ga je posvetil zlasti svarilom pred SZ.

George Bush je dejal, da se Zahod vse preveč predaja lagodnemu počutju sprčo razvoja dogodkov v SZ, čeprav dramatične reforme v tej državi »nikakor še niso končane«. Zahodno zavezništvo bi moralo biti po njegovem mnenju še vedno v stanju pripravljenosti sprčo obstoječe sovjetske vojaške prednosti. Hkrati pa je Bush rekel, da je hvaležen Mihailu Gorbačovu za njegove najnovejše pobude za zmanjšanje obsega oborožitve, vendar ga je hkrati pozval, naj te pobude tudi enostransko uresniči.

Znano je, da na Busha čedalje pogosteje letijo očitki, češ da zaostaja za pobudami sovjetskega voditelja in da se tudi ne zna učinkovito odzivati nanje. »Vem, da se nekateri razburjajo zaradi ritma, ki ga imam pri izvajanju naših odnosov s SZ,« je dejal Bush, »vendar mislim, da ukrepam prav, ka-

kor tudi menim, da je prav, da pri tem ravnaj previdno in trezno in se ne dam potisniti v prenatrženost, ki bi škodovala tako zavezništvo kot ZDA.«

Bush je svoj bostonski govor izkoristil tudi za to, da je Moskvo opozoril, naj nikar ne odstopa od sporazuma o uničenju raket srednjega dometa SS-23. Bush je to omenil v zvezi z nedavnim prikritim namigom sovjetske strani, ki je sporazum o raketah srednjega dometa pogojno povezovala s pogajanjimi o omejevanju števila raket kratkega dometa - slednje pa je ta hip najbolj sporna zadeva znotraj zahodnega vojaškega zavezništva - in z namero Zahoda, da bi te rakete posodobil. Hkrati pa je Bush opozoril tudi zahodne zaveznike (zlasti pa Bonn, ki si prizadeva za nova pogajanja s SZ o raketah kratkega dometa), naj v svojem pretiranem navdušenju nad spremembami v SZ ne sklepajo prenatrženih novih pogodb z Moskvo. Po njegovem mnenju namreč temelje vzhodnega bloka pretresajo ideološki potresi, zaradi česar bi moralo biti zahodno zavezništvo vojaško še bolj pripravljeno.

»Čeprav se zdaj vsi predajamo upom o mirnem evropskem kontinentu, nas zgodovina tega stoletja uči, da moramo biti kljub temu nenehno v stanju pripravljenosti,« je dejal.

Opazovalci menijo, da je bil Bushov bostonski govor oster, vsekakor pa milejši od govora, ki ga je imel pred tednom dni v Teksasu, in v katerem je sovjetski strani postavil vrsto pogojev, z izpolnitvijo katerih naj bi SZ dokazala, »da ima iskrene namene, ko govori o razorožitvi«. Moskva je zaradi tega protestirala, še bolj nejevoljna pa je bila nad tiskovnim predstavnikom Bele hiše Marlinom Fitzwaterjem, ki je Gorbačova primerjal s »kavbojem iz slikanice«, to primerjavo pa je kasneje ponovil tudi podpredsednik Quayle. Ko so novinarji na tiskovni konferenci, ki je sledila slovesnosti na bostonski univerzi, vprašali Mitterranda, kaj meni o tej primerjavi, je francoski predsednik dejal, da bi morali biti previdni s karikiranjem, »kajti Gorbačov je vreden veliko več od takšnih prispevkov«.

MITJA MERŠOL

nadaljevanje s 1. strani - nadaljevanje s 1. strani - nadaljevanje s 1. strani

Demokristjani ponujajo De Mito

uspelo (in če bo seveda med njimi za to interes) premostiti vladno krizo že pred evropskimi volitvami. Upošteva-joč naravo te krize, ki so jo narekovali prej ozki strankarski interesi kot pa nepremostljiva nesoglasja okrog političnih in gospodarskih zadev, lahko pričakujemo dokaj zapleten in zamudni razvoj dogodkov. Spori, navzkrižja in spopadi, ki so označevali 400 dni trajajočo De Mitovo vladno, se znajo v sedanjem ostrem predvolilnem soočanju bistveno zaostri, čeprav je v vseh strani petstrankarske koalicije slišati tudi pozive k odgovornosti, zmernosti, razsodnosti, treznosti itd.

V sedanjem spopadu, ki se na videz v maločem razlikuje od številnih dosedanjih kriznih situacij v Italiji, pa je mogoče uzreti silno nevarne kali veliko hušjih sporov in razkolov, ki lahko privedejo italijansko družbo v nevarne vode. Pri tem gre za zaostrovanje odnosov okrog nekaterih institucionalnih vprašanj. Socialistični kongres v

Milanu je na stečaj odprl pot zahtevi po nekakšnem preoblikovanju italijanskega političnega sistema po zgledu predsedniških republik. V demokristjanskih vrstah pa se vedno glasneje in jasneje oblikuje predlog o spremembi volilnega sistema, za kar se zavzema še dalj časa tudi komunistična partija. Prav volilna reforma postaja v demokristjanskih rokah neke nove vrste orožje, ki se lahko mimogrede udari s socialističnim orožjem. Kaj se lahko zgodi, če se spopad zaostri?

Polemike okrog tega in drugih vprašanj so v polnem teku. Te dni smo jih slišali veliko, začeni s polemiko o vprašanju, kdo in zakaj je pravzaprav povzročil sedanjo vladno krizo, ki je sicer lebdela v zraku že dolgo časa. Socialistični vladni podpredsednik De Michelis je v nedeljo glasno in jasno poudaril, da nosi vso krivdo izključno KD. Takoj se je oglasil demokristijan Scotti ter zabrusil, da ni mogoče neki

vladni očitati šibkost in se hkrati na vse kriplice prizadevati, da bi jo dejansko ošibil. Iz ozdaja pa se takim besednim dvobojem med "zavezniki" pridružijo še glasovi opozicije. Prva Occhettova reakcija, ko je včeraj spet stopil na italijanska tla, je bila namreč ta, da je označil sedanjo vladno krizo za eno izmed tistih, ki jih nekateri politični možje sprožijo z namenom, da bi se izognili reševanju stvarnih problemov države. Skratka, označil jo je za "javno krizo zaradi zasebnih interesov".

Vladno krizo so včeraj tudi uradno razglasili v poslanski zbornici. Seje, ki jo je vodil posl. Aniasi, se je sicer udeležilo vsega šest poslancev (kar je po svoje tudi dokaj pomenljivo in zaskrbljujoče), bila pa je kljub temu dokaj glasna. Če ne drugače, zaradi ogorčenih posegov demoproletarca Franca Russa in radikalca Marca Pannelle. Prvi je živahno protestiral, češ, da ima sedanja kriza tipične "izvenparlamentarne" značilnosti. Samo pred nekaj tedni je petstrankarska večina v parlamentu zavrnila resolucijo opozicije o nezaupnici vladi, je dejal, nato pa jo

izrekla na nekem strankinem kongresu. Russo je tudi protestiral, ker Jottijeva ni zahtevala od predsednika republike, da bi o krizi razpravljajl in odločal parlament. Pannella pa se je silovito zagnal proti tistim, ki ne spoštujejo ustave in ravnajo s parlamentom kot bi bil živinski sejem.

Mimo vsega tega pa sta bila glavna včerajšnja dogodka seji socialističnega in demokristjanskega vodstva. Iz zasedanje je pronicnilo nekaj bistvenih podatkov, o poteku sej pa bodo danes seznanili predsednika republike.

Demokristjansko tajništvo je osvojilo dokument, v katerem naglašajo predvsem naslednje: glavni krivec za nastali krizni položaj je Craxijeva stranka in ne držijo očitki o neučinkovitosti in šibkosti De Mite in njegove vlade; De Mita je pač dobro krmaril, dokler mu je bilo to omogočeno. Za naprej pa je po mnenju KD potrebna jasna zavest o političnem pomenu koalicije, ali z drugimi besedami, obnavljanje dosedanjega zavezništva bi bilo brez vsakršnega smisla, če bi se dejansko ne utrdil odnos solidarnosti med

petimi strankami. Brez jasnega sporazuma torej ni mogoče naprej, pravijo Forlani in njegovi, ki bodo Cossigi predlagali spet De Mitovo ime za sestavo nove vlade. To je bila predvsem zahteva demokristjanske levice, ki se ne želi odpovedati svojemu predstavniku, hkrati pa hoče s tem poudariti, da ne naseda socialističnemu izsiljevanju. Craxiju je treba enkrat za vselej odvzeti iluzijo, da je gospodar KD, je med drugim izjavil De Mitov privrženec Gargani.

V nasprotnem taboru pa je vzdusje dokaj umirjeno. Craxi in njegovi se, kot kaže, ne nameravajo protiviti obnovitvi petstrankarskega zavezništva, ki naj ga vodi demokristjanski predstavnik, vendar ta ne sme biti De Mita.

Zadeva torej ne bo lahka. V sami KD so se pojavila tudi druga imena, začeni z vsemogočim Andreottijem, ki je dejansko najresnejši kandidat za prevzem De Mitovega krmila, a verjetno šele po volitvah. Kot alternativa pa bi lahko izbirali med Martinazzolijem in Gavio. Vsekakor pestra družina.

Še en priziv na ustavno sodišče: dvojezičen pouk tudi v Celovcu!

CELOVEC — Čeprav je celo avstrijsko ustavno sodišče že leta 1981 z ustrežno razsodbo ugotovilo, da živijo koroški Slovenci tudi na območju statutarne mest Celovec in Beljak, jim oblasti doslej še niso zagotovile zakonsko zajamčene pravice do javnih dvojezičnih ljudskih šol. V začetku šolskega leta, ki je v teku, so zaradi tega nekateri starši s pomočjo odvetnikov vložili pritožbo na ustavno sodišče, da bi na tak način izterjali pravico za svoje otroke.

Prav tako pritožba je zadevala ljudsko šolo na pedagoški akademiji, v kateri opravljajo tudi bodoči učitelji svoje hospitacijske ure ter prve nastope pred učenci. To šolo pa obiskuje tudi nekaj otrok, ki bi radi uživali pravico do dvojezičnega pouka. Toda doslej jim je to tudi na tej šoli zabranjeno.

V zvezi s pritožbo na ustavno sodišče sta zdaj zavzela stališče urad zveznega kanclerja in ministrstvo za pouk. Oba pa govorita samo o tem, da je šola na pedagoški akademiji "šola posebne vrste", ki kot taka menda ni zajeta v zakonu o dvojezičnem šolstvu, pa tudi v tistem zakonu ne, ki določa območje, na katerem je možen dvojezičen pouk. O kaki splošni pravici do javne dvojezične

šole v Celovcu — ali v Beljaku — pa v stališčih omenjena urada in ministrstva sploh ni govora.

Zato je odvetnik dotičnih staršev naslovil na ustavno sodišče novo pritožbo, v kateri ugotavlja, da ob sklepanju zakona o veljavnostnem območju manjšinskega, dvojezičnega šolstva pedagoška akademija še sploh ni delovala, da pa bi bili tedaj to zakonsko zajamčeno pravico do dvojezičnega pouka gotovo upoštevali.

Poleg tega ugotavlja odvetnik dr. Brugger, da pri ljudski šoli na pedagoški akademiji ne gre za nikakršno "šolo posebne vrste", saj deluje po splošno veljavnih učnih načrtih, le da učitelje plačuje zvezna vlada, ne pa — kakor na ostalih ljudskih šolah — deželna oblast. Vrh tega pa odvetnik v pritožbi ugotavlja, da imajo na tej šoli svoje učne nastope tudi bodoči dvojezični učitelji, tako da bi bilo smiselno, če bi tam lahko opravljali tudi svoje nastope iz slovenščine, ne pa na šolah, ki so daleč proč od mesta izobraževanja.

Na potezi je zdaj torej ustavno sodišče. Termin obravnave te pritožbe še ni znan, zasedanje pa je možno še meseca junija.

ANDREJ MOHAR

Zakonski osnutek deželne svetovalske skupine KPI

Pravica do študija gre slehernemu državljanu

TRST — Deželna svetovalska skupina KPI je predložila deželnemu odboru zakonski osnutek v zvezi s pravico do študija in strokovnega usposabljanja mladih v času, ko družbeno-gospodarske razmere zahtevajo čedalje bolj kvalificirano delovno silo. Komunisti menijo, da je treba enkrat za vselej prek omejitev in vrzeli, ki označujejo zdajšnji deželni zakonski normativ, o katerem trdijo, da je pre-razdrobljen in da sloni na načelih podpornosti ter krivičnega porazdeljevanja denarnih sredstev v prid zasebnih in na škodo javnih šolskih zavodov. Slehernemu državljanu mora Dežela zagotoviti enake možnosti in priložnosti za študij ter na ta način dati ustrezen odgovor naraščajočim potrebam, ki izvirajo iz spreminjajočih se socialnih in kulturnih pogojev v Furlaniji-Juljski krajini, približajo

komunisti in v podkrepitev svojih tez navajajo te podatke: 200.000 fantov in deklet je brez srednješolske izobrazbe, veliko jih vsako leto zaostane oziroma ne dokonča po zakonu obveznega študija, v prvih razredih višje srednje šole jih kar 30% ne izdela in tako naprej, a višje srednje šole so na slabem tudi glede neustreznih prostorov. Zakonski osnutek navaja nujnost prave reforme na področju deželne zakonodaje, ki zadeva pravico vsakogar do študija, in v tem sklopu poenotenje različnih medsebojno nepovezanih in površnih zakonskih instrumentov. Osnutek prav tako zahteva odpravo deželnega zakona št. 48 iz leta 1988 o financiranju privatnih šol, ki da je v nasprotju s 33. členom ustave pa tudi z rastočo potrebo po krepitvi državnega izobraževalnega sistema.

Z zasedanja DS A-A

Premalo organov za toliko ljudi

VIDEM — V okviru Delovne skupnosti Alpe-Jadran, točneje med članjenimi deželami in regijami Italije, Jugoslavije, Avstrije, Madžarske in Z. Nemčije, bodo ustanovili poseben center za vsklajevanje presajanja človeških organov, v prvi vrst src. Na območju A-A (36 milijonov ljudi) deluje sicer že 9 središč za transplantacije, vseeno pa so tovrstni posegi še vse premalo koordinirani, in to ne samo zaradi še ne dovolj dozorele miselnosti, ampak tudi zaradi neustrezajoče organizacije; zlasti npr. v Italiji, ki je resda opremljena z nekaterimi prvotnimi kliničnimi strukturami, a ravno glede presajevanja organov veliko zaostaja za drugimi zahodnoevropskimi državami, ker na tem področju nima dovolj homogene teritorialne službe. Vzrok tega je med drugim v neprijetnem bolnišniškem sistemu. Vse to je izšlo iz tem problemom posvečenega mednarodnega zasedanja v Vidmu, kjer je bilo glede rečenega popolno soglasje med visoko kvalificiranimi udeleženci, saj so vsi, od italijanskih in avstrijskih pa do slovenskih in bavarskih predstavnikov ugotavljali, da je "vse preveč smrti v pričakovanju presaditve". Dejali pa so, da to ni le problem zdravnikov, temveč tudi politikov. Odbornik Brancati je obljubil, da bo Dežela FJK primerno ukrepala.

Dvojezičnost in davki v Bocnu

BOCEN — Pokrajinski odbor v Bocnu je sprejel sklep, po katerem bo zahteval 10-dnevno odložitve roka, do katerega je potrebno vložiti majsko davčno prijavo, to se pravi prijavo o dohodkih iz leta 1988. Predsednik pokrajinskega odbora Luis Durnwalder je to zahtevo utemeljil z okoliščino, da so v mnogih krajih na Južnem Tirolskem začeli razdeljevati dvojezično davčno prijavnico 740 z občutno zamudo, kar ustvarja nemško govorečim davčnim zavezanecem seveda še dodatne težave.

V sežanski občini končno začeli izboljševati telefonijo

SEŽANA — V sežanski občini so začeli odpravljati še en komunalni problem: izboljšali bodo telefonijo v Divači. Tam bodo namreč kmalu začeli montirati že plačano novo telefonsko centralo, kupljen je bil radio-relejni sistem Nanos - Divača - Sežana, za katerega sta občinska komunalna skupnost in pošta zbrali kar 1,6 milijarde dinarjev. Komunalna skupnost je letos poleg tega del denarja namenila še za gradnjo krajevnega telefonskega omrežja v Divači. Med drugim so že kupili kabel za sosesko SI 9, za katerega sta sis in pošta združila 165 milijonov dinarjev.

Po odločnih zagotovilih tajnika sežanske komunalne skupnosti Matije Potokarja sta sis in pošta delila tudi stroške za priključek iz ATC Divača, plačan pa je tudi kabel za dokončanje telefonskega omrežja Kačiče - Pared - Dane. Glede na dosedanje in predvideni pritok denarja bodo po vsej verjetnos-

ti uspeli uresničiti tudi ostali del letošnjega načrta izboljševanja telefonije, vključno z najjužnejšimi predeli občine.

Po predračunu naj bi v Sežani letos namenili za telefonijo več kot 8 milijard dinarjev. Od tega naj bi se skoraj 3,5 milijarde dinarjev zbralo po prispevni stopnji za SKIS, 1,3 milijarde bo prispevek pošte, ostalo pa bo prišlo iz sredstev, ki jih delovne organizacije združujejo po sporazumu za financiranje manj razvitih območij. Seveda bo precejšen odpadel tudi denarni in delovni prispevek naročnikov telefonskih priključkov. Doslej so za te namene zbrali že več kot dve milijardi dinarjev, ki so jih porabili predvsem za napeljava krajevnih omrežij na območju Prešnice, Vrabč, Štjaka, Materije, Tomaja, Dutovelj in seveda za sofinanciranje nakupov za Dutovlje.

Klub precejšnjim posojilnim obveznostim in neekonomskim cenam komunalnih storitev pa sežanski

komunalci letos uspešno uresničujejo tudi druge komunalne načrte. Tako so na primer v zadnjem času za izboljšanje smetarske službe porabili že nekaj več kot 350 milijonov dinarjev, s katerimi so kupili tovrstni za odvoz zabojnikov.

Sedaj zbira jo še nadaljnjih 200 milijonov dinarjev, da bodo s temi sredstvi čimprej dopolnili še opremo za zbiranje gospodinskih smeti. Vendar bodo s tem samo začasno omilili stisko komunalnih služb, ki bi letos potrebovale najmanj še 800 milijonov dinarjev, po sedanjih cenah komunalnih storitev pa naj bi se nabralo samo 300 milijonov dinarjev.

Da bi se izognili popolnemu infarktu komunalnih služb, pa bi morali sproti "popravljati" cene komunalnih storitev.

JANEZ ODAR

Proslavili jubilej tankovskih brigad

SEŽANA — V počastitev 45-letnice ustanovitve 1. in 2. tankovske brigade NOVJ so se v soboto v Sežani zbrali številni borci, ki so obudili spomin na leto 1944 in 1945, ko sta brigadi — prva je bila ustanovljena v Gravini (Italija) in druga v Ruli (SZ) — veliko prispevali k osvoboditvi Dalmacije. Pomembno vlogo so tankisti odigrali na sremski fronti in pri osvoboditvi Zagreba, sploh pa je 4000 borcev vseh narodov in narodnosti — pretežni del so sestavljali slovenski Primorci in istrski Hrvati — veliko prispevalo k učinkovitosti zaključnih operacij pri osvoboditvi Jugoslavije. Na svečanosti sta bila slavnostna govornika Boris Mužević, član predsedstva CK ZKJ, in generalmajor Dane Popović, komandant ljubljanskega korpusa, ki sta podarila pomen srečevanja generacij za krepitev revolucionarnih tradicij NOV. V kulturnem programu so nastopili Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič, godba na pihala iz Divače in dramska skupina iz Sežane.

DUŠAN GRČA

Jamarji tudi varuhi naravnega premoženja

ILIRSKA BISTRICA — V letu, ko Jamarska zveza Slovenije praznuje 100-letnico obstoja, so se ponovno zbudili tudi ilirskobistriški jamarji, ki delujejo v okviru PD Snežnik. Raziskali so že lepo število okoliških jam in navezali stike s sorodnimi društvi. V soboto pa so pripravili svojevrsten podvig: s čolni so se spustili po reki Reki (Velika voda po domače) od izvira do izliva v Jadransko morje. Pri tem jih je spremljalo veliko društvenih prijateljev, uradnih spremljevalcev, novinarjev in ostalih - radovednežev.

S podvigom, ki je bil razdeljen na štiri etape, od katerih so prvo (spust od Zabič do Ilirske Bistrice) prepluli že 30. aprila z dvema čolnoma, je jamarska sekcija Netopir želela opozoriti na žalostno dejstvo, da se Reka, ki v 50 km dolgem toku oblikuje številne naravne lepote — na čelu z biserom podzemeljskega sveta Škocjanskimi jamami — že leta naravnost duši v umazaniji.

Geslo "za čisto Reko" so izbrali kot poziv vsem, ki živijo ob tej največji slovenski ponikalnici, da spremenijo svoj odnos do narave in ji posvetijo ustreznostno pozornost. Obenem so želeli jamarji proslaviti 100-letnico organiziranega jamarstva v Sloveniji in 300-letnico Valvasorjeve Slave Vojvodine Kranjske in s tem tudi slikovitih zapisov o Veliki vodi. Spust po Reki so podprli: skupščini občin Sežana in Ilirska Bistrica, komunalna skupnost Il. Bistrica, Emona-Ljubljana, Kompas-Kozina, Voznik-Il. Bistrica in Vodovod Sežana.

METKA ČELIGOJ

Prvi politološki dnevi v Ankaranu

ANKARAN — Slovensko politološko društvo bo 26. in 27. maja v ankaranskem hotelu Adria organiziralo "1. politološke dneve Ankaran 89". Udeleženci — doslej se jih je iz vse Jugoslavije prijavilo že približno sto — bodo tokrat v Ankaranu obravnavali vprašanje pluralizma in demokratizacije javnega življenja.

Na to temo so dobili že 25 referatov, pod katerimi so podpisani tudi nekateri najuglednejši politologi iz Slovenije, Zagreba in Beograda. Njihove prispevke bodo še pred začetkom srečanja v Ankaranu izdali v posebnem zborniku. Kot predvidevajo, bo letošnje ankaranske politološke dneve, ki naj bi postali tradicionalni, odprl predsednik RK SZDL Slovenije Jože Smole.

J. O.

Kervinova in Rijavec v Kosovelovi knjižnici

SEŽANA — V petek je bilo v Kosovelovi knjižnici srečanje s pisateljico Minko Kervina ob njeni 60-letnici. Kervinova predstavlja v slovenski literaturi že zaradi osnovnega statusa kmetice nekaj posebne- ga, kot je posebna tudi njena literatura, ki je tesno povezana z naravo, preprostim življenjem, nemalokrat prepredenim s tegobami in žalostnimi življenjskimi usodami.

A mnoge usode njenih ljudi so podobne usodam drugih, zato ni čudno, da so njene knjige na knjižnih policah razcefrane, obrabljene in z odtisi nešteti rok, ki so jih prebirale. Vse njene knjige (Naše mame ljubi vsak dan, Breme snene, Na stranskem tiru, Kmetje brez zemlje, Deklica s konji idr.) so bile kmalu po izidu razprodane. Ob srečanju s pisateljico so tudi odprli razstavo akvarelov akademskega slikarja Milana Rijavca. Le-ta sodi v generacijo slikarjev, ki so svoj talent izražali že v času NOB, a so bili njegovi izdelki med vojno vsi požgani. Po vojni je študiral na ljubljanski Likovni akademiji in opravil tudi specialko pri G. Stupici. Do upokojitve (1966) je bil likovni pedagog na šolah, sedaj pa živi v Ljubljani. Za izrazno tehniko uporablja zlasti olje in akvarel. (a. n.)

Včeraj podelili Tomšičeve nagrade novinarjem

Zasluženi priznanji Dragomiru Legiši in Jožetu Korenu

Dr. Dragomir Legiša

Jože Koren

LJUBLJANA — V veliki dvorani slovenske skupščine so včeraj svečano podelili Tomšičeve nagrade, najvišje nagrade za dosežke slovenskih novinarjev. Predlogov je bilo zelo mnogo, vendar so vztrajali na sklepu obnega zbora in so izredno zožili število nagrad, da ohranijo njih vrednost in ugled, ki ga uživajo v slovenski družbi.

Nagrado za življenjsko delo je prejel turistični novinar radia Ljubljana Milenko Šoban.

Tomšičevi nagradi sta prejela dva vidna novinarja: urednik osrednjega dnevnika "Delo" Danilo Slivnik predvsem za njegove izredno odmevne politične komentarje.

Urednik novinarskih oddaj Radia Trst A Dragomir Legiša je prejel Tomšičevo nagrado za naslednjo utemeljitvijo: "Dragomir Legiša je že 35 let odgovorni urednik Novega lista v Trstu, od leta 1983 pa je kot namestnik glavnega urednika odgovoren za poročila v slovenskem jeziku na radiu Trst. Kot urednik usmerjevalec in novinar ustvarjalec si je vedno prizadeval za enotnost stališč pri reševanju temeljnih vprašanj Slovencev v Italiji, za upoštevanje in spoštovanje idejnih različnosti med Slovenci v Italiji, za povezovanje naših rojakov z življenjem in razvojem v matiči".

Iz sklada Toneta Tomšiča pa so prejeli dve zanimivi nagradi časnikarski kolektivi in to s podobno utemeljitvijo: Novinarji radia Ljubljana (Vito Guštin, Marjan Dora, Marjan Drobež, Marjan Jerman, Marjan Rogelj in Alenka Terlep) za objektivno poročanje o dogajanju na Kosovu. Novinarji in smalcu TV Ljubljana (Franci Gaber, Tine Golob, Tadej Labernik, Janez Prezelj in Iztok Torry) pa še zlasti za TV reportaže med stavko rudarjev v Starem Trgu. Nagrado Tomšičevega sklada je še prejel urednik Zdenko Vrhovec. Šest bivših partizanskih novinarjev pa je na predlog bivših partizanov prejelo posebna zlata odličja. To so: France Brenk, Dušan Fortič, Jože Koren, Djuro Šmicberger, Marica Čepe in Štefan Kuhar.

Utemeljitev odličja za našega bivšega odgovornega urednika, dolgoletnega delovnega tovariša Jožeta Korena se glasi: "Jože Koren se je pričel družbeno politično udeleževati ob okupaciji 1941. leta v Murski Soboti. Nadaljeval je v Ljubljani, od koder so ga Italijani l. 1942 odpeljali v internacijo. Po kapitulaciji Italije je odšel v partizane in stopil na novinarsko pot, na kateri zvesto vztraja še danes, kljub formalni upokojitvi in 45 letom plodnega dela. Sprva je bil propagandist in dopisnik v 30. diviziji in IX. korpusu, nato pa v uredništvu Naše vojske. Po osvoboditvi je bil dolgoletni glavni urednik Primorskega dnevnika v Trstu. Vmes je urejal še Ljudski tednik; več kot četrta stoletja je urejal Jadranski koledar in sodeluje v tedniku Gospodarstvo. Jože Koren je hkrati ves čas družbeno polno angažiran pri zaščiti narodnostnih pravic Slovencev v Italiji. Med drugim je bil dolgoletni član izvršnega odbora SKGZ ter član vodstva gradbenega odbora v času gradnje Kulturnega doma v Trstu. Posebno ustvarjal je v zadnjem času na področju zgodovinopisja, zlasti z dokumentiranjem in pričevanjem o narodnoosvobodilnem boju primorskih Slovencev.

BOGO SAMSA

Kongres geriatrov

GRADEŽ — Pod pokroviteljstvom Dežele FJK bo v tukajšnji Kongresni palači od 11. do 14. junija XI. vsedržavni kongres o geriatrji. Ob tej priliki bo društvo zdravnikov in zdravstvenih delavcev, ki se bavijo z geriatrjo, podelilo prof. Francescu Marii Antoniniju nagrado Alessandro Marco Maderna za leto 1989. V utemeljitvi priznanja je rečeno, da je Antonini kot prvi v Italiji zasedel stolicu za gerontologijo in geriatrjo, da je še prav posebej prispeval k njenemu razvoju z različnih bioloških, medicinskih in socialnih vidikov in da je prvi raztolmačil koncept "moderne geriatrije" kot pre-ventive, terapije in rehabilitacije.

Obračun dela družbe Autovie Venete Povečan promet na avtocestah izhodišče za pomembne načrte

Družba Autovie Venete se lahko pohvali z zadovoljivim obračunom delovanja, medtem pa pripravlja ambiciozne načrte. Tako sta na včerajšnji tiskovni konferenci v nekem mestnem hotelu poudarila njen predsednik Romano Specogna in pooblaščenec upravljatelj Pase. Prav pred kratkim je skupščina članov odobrila povečanje glavnice od 99 na 104 milijarde ter sprejela obračun 1988, ki se je zaključil z več kot milijardo lir dobička.

Družba Autovie Venete zaposluje sedaj okrog 420 ljudi, njena avtocestna mreža pa meri že 170 kilometrov in se bo še povečala z gradnjo nove avtoceste Pordenon-Conegliano. Dela za prva dva odseka te avtoceste so bila že oddana, končana pa naj bi bila v treh letih in pol in bodo veljala skupno 350 milijard lir.

V zvezi z obračunom za leto 1988 gre zabeležiti znaten porast prometa na vseh odsekih za skupno 14,3 odstotka v primerjavi z letom 1987. Za 12 odstotkov se je povečalo tudi razmerje med številom vozil in kilometražo, kar pomeni, da se ljudje vedno bolj poslužujejo avtoceste tudi na kratkih progah. Cestnin so lani nabrali za več kot 55 milijard lir, kar znaša 16,6 odstotka več kot leto prej.

Načrti za bodočnost so, kot rečeno, dokaj širokopotezni. Glavna postavka je seveda nova avtocesta med Pordenonom in Coneglianom, ki stopa že v operativno fazo, veliko pa je tudi napovedanih izboljšav na že obstoječi avtocestni mreži. Tako bodo na primer razširili na tri steze odsek avtoceste med Portogruarom in Mestrami (dela se bodo začela v kratkem), razširili bodo tudi mostove nad Sočo, Terom in Tilmentom (dela se bodo začela prihodnje leto ter bodo veljala 21 mili-

jard lir), za popravilo cestišč pa bodo letos uporabili 4,5 milijarde.

Ambiciozni pa so tudi daljnoročni načrti. V prvi vrsti si družba Autovie Venete prizadeva za soudeležbo v načrtu variante avtoceste A4, ki bi povezovala San Donà s Padovo, ne da bi šla skozi Mestre, s čimer bi odpravili morda najhujše ozko grlo v avtocestnem sistemu severovzhodne Italije. S tem v zvezi so že stekli razgovori s predsednikoma obeh zainteresiranih dežel, Biasuttijem za Furlanijo-Julijsko krajino in Berninijem za Veneto.

Družba si prizadeva tudi, kot je poudaril predsednik Specogna, za izboljšanje počutja uporabnikov avtoceste oziroma za "humanizacijo avtoceste", kot jo je imenoval. Tu igra na primer pomembno vlogo pravočasno informiranje voznikov o morebitnih zastojih, kolonah, incidentih itd. V tem pogledu se govori o "telematskih otokih", kjer naj bi avtomobilisti dobili vse potrebne informacije, pa tudi o posebnih opozorilih na sami avtocesti, težava pa je v tem, da montiranje vsakega panoi stane okrog milijardo lir. Precej načrtov pa je tudi za izboljšanje parkirnih in servisnih območij, med katerimi velja omeniti načrt o gradnji nove in moderne restavracije v Gonarsu.

Na včerajšnji tiskovni konferenci so objavili tudi nekatere podatke o prometu po avtocestnih odsekih družbe Autovie Venete (Trst-Benetke, Palmanova-Videm in Portogruaro-Pordenon). V lanskem letu so prešteli skupno več kot 25 milijonov vozil (leto prej okrog 22 milijonov), dnevno povprečje pa je znašalo 69 tisoč vozil (leta 1987 60 tisoč). Največ prometa so zabeležili julija s skoraj tremi milijoni vozil (z dnevним povprečjem 95.250), najmanj pa januarja s poldrugim milijonom vozil (dnevno povprečje 48.350).

Včeraj izredno živahen dan na šoli Fran Venturini Osnovnošolci iz Firenc spoznali slovenske vrstnike iz Boljunca

V Boljuncu so se včeraj srečali učenci tamkajšnje celodnevne osnovne šole Fran Venturini in učenci petega razreda celodnevne osnovne šole Villani iz Firenc. Učenci iz Firenc so te dni na obisku v Trstu v spremstvu staršev predvsem zato, da bi spoznali pripadnike slovenske manjšine v Italiji. Šola Villani namreč pripravlja zgodovinsko študijo o človeku, njegovem življenju in delu ter o vzrokih in posledicah prve in druge svetovne vojne. Raziskava poudarja predvsem vlogo, ki jo je imel v vojni preprosti človek, ki je bil sicer prisilni, a vendar realni protagonist vojnih dogodkov. Toskanski učenci, katerim so pri delu pomagali mentorji, ki so

tudi prišli v Boljunec, so svojim slovenskim vrstnikom zelo nazorno prikazali svoje izsledke s pomočjo diapozitivov, publikacij in petja narodnih pesmi. Naši učenci so jim v zameno zapeli svoje pesmi, nekateri vaščani pa so opisali življenje na vasi v preteklosti in sedanjosti.

Spremljevalci osnovnošolcev iz Firenc so bili še posebno presenečeni nad načinom, s katerim naša mladina še podoživlja svoje narodne običaje, saj so povedali, da tak odnos do preteklosti pri njih počasi, a dosledno izumira. Po drugi strani pa je zelo zanimiv odnos, ki ga ima šola Villani do zunanjih mentorjev, s katerimi sodeluje že polnih 15 let

in skuša pri otrocih sprožiti zanimanje do kulture in družbe ter doseči, da se do njih obnašajo odgovorno. Prav s pomočjo zunanjih mentorjev pa je bila možna izvedba študije na precejšnji kakovostni ravni.

Gostje iz Firenc, ki so prespali v Dijaškem domu so si v nedeljo ogledali tudi Lipico in Škocjanske jame. Ob zaključku včerajšnjega srečanja so si ob prisotnosti dolinskega župana Švaba izmenjali darove in si nato ogledali še Dolino Glinščice. (šik)

Na slikah (foto Magajna): levo domači osnovnošolci in gostje po izmenjavi daril, desno pozdrav didaktične ravnateljice Lučke Križman.

Ricmanjska prireditel ob nagajivem vremenu Koncerti v znamenju kakovosti

V nedeljo so se v občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu z nastopom Mestne godbe na pihala iz Trsta in Papirniškega pihalnega orkestra Vevče iz Ljubljane zaključili že 3. promenadni koncerti. Zaradi neugodnih vremenskih razmer pa se je moral drugi koncert preseliti na oder gledališča, namesto da bi bil v ricmanjskem naravnem parku na Zrebčevem. Predvsem dežju gre torej pripisati organizacijsko težavo, ki so jo člani ricmanjske godbe morali zadnji trenutek reševati. Kljub zakasnitvi pa je nastop privabil zadovoljivo število ljudi, čeprav marsikdo, ki je bil prej na Zrebčevem, nato ni dočkal koncerta v gledališču.

Organizatorji, odborniki in člani godbe iz Ricmanj so se letos še posebno izkazali v izbiri gostujočih skupin. Vse štiri godbe, ki so se v soboto in v nedeljo predstavile na promenadnih koncertih, sodijo namreč med najboljše godbene zasedbe v naši pokrajini in deželi oziroma sosednji Sloveniji.

Nedeljski koncert so z raznolikimi koreografijami popestrile še ljubljanske mažoretke, ki so sicer zadnji trenutek morale na žalost prilagoditi svoj spored zaprtemu prostoru. Z izbranim sporedom skladb in občutenim izvajanjem pa sta se odlično predstavila tržaška Mestna godba na pihala pod vodstvom Lidiana Azzoparda in Papirniški pihalni orkester Vevče z dirigentom Jožetom Hriberškom. Kot že v soboto sta o pomenu in vsebini te manifestacije spregovorila predsednik ricmanjske godbe Maksimilijan Komar in dirigent prof. Ennio Krisanowsky, ki sta nastopajočim čestitala in jim izročila spominska priznanja. (dam)

Na slikah (foto Magajna) zgoraj prizor s sobotnega koncerta na odprtem, spodaj nastop ljubljanskih mažoretk med nedeljskim koncertom v gledališču F. Prešeren.

Povsem uspel svojevrsten prvi openski ekološki dan

V nedeljo je na Opčinah vladala neobičajna mrzlica. V okviru akcije skupnega čiščenja tega našega kraškega predela so se na cestah pojavile skupine ljudi "oborožene" z metlami, delovnimi rokavicami, vrečami, grabljami in motikami. Na pobudo vsedržavne organizacije Marevivo je namreč stekel prvi openski ekološki dan. Na čiščenje so se odpravile skupine smučarskega kluba Devin, Brdina, ŠD Polet, KD Tabor, k iniciativi so pristopili trgovci Združenja skupaj na Opčinah, Združenja za obrambo Opčin Difesa di Opicina, Openska hranilnica in posojilnica, Tržaška hranilnica CRT, obe openski srednji šoli, skavti, taborniki, društvo Amici del tram di Opicina, Sklad Mitja Čuk, Polisportiva Opicina, SZ Sloga, pa tudi posamezniki vseh starosti, ki sta jim ekološki problem in čistoča okolja pri srcu. Naj takoj poudarimo, da je manifestacija povsem uspešna, saj smo lahko opazili precejšnje navdušenje in zadoščenje na obrazih udeležencev. Še najbolj navdušeni pa so bili najmlajši, ki so si izbrali poseben način iskanja prostega gibanja. Sredi velikega parkirišča, ki je po navadi polno zasedeno z avtomobili in težko dostopno, so si postavili odbojarske mreže in tako tudi navzven z igro pokazali, da si želijo širine, prostora, zraka in zelenja. Naj še dodamo, da se je akcija prelevila v pravi praznik, saj je ljudi, ki so se zbrali na trgu pred opensko osnovno šolo, ki je bil pravi operativni center, kratkočasila godba na pihala Refolo, vsi pa so bili deležni posebne pozornosti, saj je Združenje openskih trgovcev velikodušno poskrbelo, da ni nihče odhajal domov žejen in lačen. (Inka)

Na sliki (foto Križmančič) odbojarske tekme med nedeljsko akcijo za čiščenje Opčin.

Ustanovili konzorcij za proučevanje alg

V Trstu so pred kratkim ustanovili konzorcij za raziskovanje in uporabo alg, ki bo v prvi polovici junija priredil mednarodni simpozij o tem vprašanju, na programu pa ima še vrsto drugih pobud z namenom popularizirati to vprašanje. Novoustanovljeni konzorcij je mnenja, da pristojna upravna in politična telesa niso vedno smotno ukrepala za zajezitev pojava širjenja škodljivih alg, kar je sprožilo tudi nekatere kritične strokovnjakov in uglednih znanstvenih ustanov. Konzorcij je glede tega celo prepričan, da so se o tem vprašanju marsikdaj ustvarile tudi nepotrebne alarmistične reakcije, ki temeljijo na slabem poznavanju tega pojava, ki je pokvaril počitnice marsikateremu turistu na obalah Jadrana.

Mednarodni simpozij, ki bo 12. junija na tržaški Pomorski postaji, bo zato iz različnih zornih kotov skušal posredovati strokovnjakom in

tudi širši javnosti čimveč podatkov in informacij o algah. Konferenco bo odprl predsednik novoustanovljenega konzorcija, nakar bo prof. Attilio Solazzi predaval o pojavu alg v lagunah in v močvirnatih območjih. Zanimivo bo gotovo poročilo ravnatelja Laboratorija za morsko biologijo v Brojnici pod Križem Guida Bressana, ki bo govoril o podvodni vegetaciji v severnem Jadranu. Tržaški laboratorij je med najboljšimi poznavalci tega pojava, tudi na mednarodni ravni.

Simpozij bosta sklenila prof. Laura Lokar z inštituta za botaniko na tržaškem vseučilišču, ki bo govorila o koristnosti in uporabi alg ter prof. Sergio Paoletti, ki bo poročal o uporabi alg v sodobni kemiji. Paoletti poučuje kemijo in biofiziko na krajevni univerzi. Simpozija se bodo udeležili strokovnjaki iz vse Italije in tudi znanstveniki iz Jugoslavije.

V Lonjerju nagradili domača vina

Slabo vreme je pokvarilo nedeljsko 12. razstavo vin v Lonjerju, vendar je bilo razpoloženje vseeno prijetno, posebno v soboto med slikarskim ex tempore, ki se ga je udeležilo skoraj 50 otrok iz vrtca, osnovne in srednje šole. Žirija je ocenila 15 belih in 10 črnih vin pridelovalcev iz Lonjerja, Podlonjerja in s Katinare. Za bela vina je prvo mesto zasedel Erminio Sudič, drugi je bil Silvano Močilnik, tretji pa Stojan Sancin. Za črna vina se je uvrstil na prvo mesto Zvonko Lorenti, drugi je bil Stojan Sancin, tretji pa Riko Lorenzi. Oba večera je bila tudi zabava, v soboto z Nevo, Maro in Cesarejem, v nedeljo pa z Veselim godci iz Boljunca, medtem ko so vse skrbno pripravili člani kulturnega in športnega društva iz Lonjerja. (R. Pečar)

Tiskovni konferenci liste smejočega sonca in zelene mavrice

Zeleni se predstavljajo z dvema listama Polemike, a tudi pozivi za sodelovanje

Na glasovnici za junijske evropske volitve bomo lahko izbirali med dvema simboloma zelenih: med "uradnim" simbolom smejočega se sonca in med mavrico "svobodnih in zelenih". Tako eni kot drugi računajo na izvolitev enega predstavnika iz našega volilnega okrožja v Strasbourg, kjer bodo italijanski naravovarstveniki letos skoraj gotovo prvič in verjetno tudi dobro zastopani. Predložitev dveh list, ki sta si hočeš nočeš v konkurenci, je sad razkola v zelenem gibanju, ki se je med pripravi na volitve razbilo na tako imenovane pravoverne ekologiste in na tiste, ki očitajo gibanju smejočega se sonca, da se je izneverilo izvirnim koreninam zaščitnikov narave. Od tod tudi predložitev liste zelene mavrice, na kateri kandidirajo tudi mnogi (bivši) voditelji Radikalne stranke in Proletarske demokracije. V našem volilnem okrožju so različne "duše" naravovarstvenikov dosegle sporazum za predložitev ene same enotne zelene liste, do polemik in razkolov, ki seveda ne koristijo gibanju, pa je prišlo drugod po državi.

Zeleni smejočega se sonca so na včerajšnji tiskovni konferenci predstavili javnosti nosilca svoje liste Alexandra Langerja, ustanovitelja Južnotirolske alternativne liste, ki zelo uspešno podira narodnostne in jezikovne prepreke v bencinski pokrajini. Kandidatura politika nemške narodnosti na čelu liste po mnenju tukajšnjih zelenih dokazuje pozornost, ki jo gibanje posveča narodnim in jezikovnim skupnostim na Južnem Tirolskem in v naši deželi, »ki bosta dostojanstveno stopali v Evropo le, če bo dana možnost narodnim manjšinam za enakopravno in ustvarjalno vlogo v bodoči združeni Evropi«. Od tod tudi angažiranost v boju za manjšinske pravice in za učinkovitejšo obmejno sodelovanje na

podočju varstva narave, saj »onesnaževanje žal ne pozna meja«.

Edini kandidat iz naše dežele na tej listi je Tržačan Luciano Benini, ustanovitelj mednarodnega gibanja za spravo, ki je kot katoličan posebno aktiven v boju proti oboroževanju in proti jedrskim centralam. Tiskovne konference, na kateri sta sodelovala tudi predstavnika tržaških zelenih Maurizio Bekar in Andrea Wehrenfennig, se je udeležila tudi Lucia Zanarella iz Padove, kmetica, ki se ukvarja z biološko čistim kmetijstvom. Langer je izrazil obžalovanje, da ni prišlo do enotne zelene liste, in v očelil mavrici najboljše volilne uspehe.

Ostre kritike na račun smejočega sonca pa je bilo slišati na dopoldanski tiskovni konferenci, na kateri so se predstavili glavni kandidati liste s simbolom mavrice. Virginio Bettini, profesor na univerzi v Benetkah in nosilec kandidatne liste, je očital "pravovernim" zelenim, da ne spoštujejo not-

ranje demokracije in da se iz gibanja razvijajo v tradicionalno stranko. »Nekateri njihovi voditelji si prizadevajo samo za stolčke in za oblast,« je dodal Bettini, po mnenju katerega je lista mavrice premostila tradicionalne kalupe zelenega gibanja in povabila k sodelovanju tudi druge naravovarstvenike, posebno iz vrst radikalcev in Proletarske demokracije. Na kandidatni listi so tudi tržaška občinska svetovalka Adelaida Aglietta, goriški občinski svetovalec Renato Fiorelli in eden od voditeljev krajevne sekcije Svetovnega sklada za naravo WWF Alberto Russignan. Na tiskovni konferenci, ki se je udeležil tudi poslanec DP iz Padove Gianni Tamino, so predstavniki mavrice poudarili, da jim je zelo pri srcu mednarodno sodelovanje v boju proti onesnaževanju ter da si bodo prizadevali, da »se Evropa ne bo ustavila v Trstu ali v Gorici«. Beseda je tekla tudi o zaščiti Krasa in o vsestransko veliki škodi, ki jo bo povzročila nova "kraška" avtocesta.

S. T.

Alexander Langer

Tudi SSK se pripravlja na evropske volitve

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je imelo pretekli četrtek svojo prvo sejo po izvolitvi na 6. deželnem kongresu v Boljuncu. Umeščena sta bila tudi deželno razodišče SSK, katerega predsednik je postal dr. Drago Štoka, in deželni nadzorni odbor SSK, za predsednika katerega je bil izvoljen dr. Drago Legiša. Njemu so bile na seji tajništva tudi izrečene čestitke ob podelitvi visoke Tomšičeve nagrade za časnarsko delo. Člani tajništva so dalje izrazili solidarnost trčmuskemu župniku g. Božu Zuanelli spričo neverjetne sodne prijave zaradi "nedovoljene procesije" in obsočili nestropno dejanje ter sploh ohranjanje fašističnih določil v veljavni italijanski zakonodaji.

Sejo deželnega tajništva je vodil tajnik Ivo Jevnikar, ki je — kot beremo v tiskovni noti — orisal splošni in deželni politični položaj ter vpliv, ki ga le-ta ima na prizadevanja

slovenske narodnostne skupnosti za dosego pravičnega zaščitnega zakona. Po široki razpravi, v katero so posegli deželni predsednik Terpin, deželni svetovalec Brezigar, podpredsednik Dolhar, podtajnik Bratuž, tajnik mladinske sekcije Damjan Terpin, člani tajništva Maver, Paulin, Oppelt, Brešan, Harej, Breščak, Černic, Kralj, Špacapan in Breščak, je tajništvo določilo nekaj akcij v zvezi z zaščitnim zakonom in z bližnjimi evropskimi volitvami. V kratkem bodo predstavile tiskovne konference liste manjšin v Trstu, Gorici in Čedadu. Pomemben del seje je bil posvečen tudi preverjanju deželne večine in organizacijskim vprašanjem. Peter Močnik je bil potrjen za koordinatorskega deželne pravne komisije, Sergij Mahnič pa imenovan za deželnega koordinatorja izvoljenih predstavnikov SSK.

Karabinjerji razkrinkali tolpo mednarodnih trgovcev z mamili

V noči med soboto in nedeljo so karabinjerji s svojimi oddelki za boj proti mamilom in v sodelovanju z istonskomo ameriško organizacijo DEA dokončno razkrinkali turško kriminalno organizacijo, ki se je v mednarodnem merilu ukvarjala z razpečevanjem mamil. Enega od vodij organizacije so ujeli prav v Trstu, medtem ko so v avstrijskem Gradcu s pomočjo tamkajšnje policije zajeli tovornjak TIR, ki je prevažal 22 kilogramov čistega heroina, in ujeli druga dva člana tolpe.

Akcija se je uspešno zaključila po mesecih preiskav, pri katerih je karabinjerjem z nasveti pomagala tudi osrednja služba za boj proti mamilom v Rimu. Tako so preiskovalci najprej ugotovili, da prihaja heroin, namenjen na severnoitalijanska tržišča, iz Turčije, nato pa so razkrinkali bando turških državljancev, ki sta jo vodila dva brata in ki se je za svojo umazano trgovino navadno posluževala tovornjakov TIR. Organizatorji prometa z mamili so izbrali prav Trst za zamenjavo med pošiljko droge in plačilom zanj (po dogovorjeni ceni 500 milijonov lir), zaradi česar je prispel eden od obeh zločinskih bratov še nekaj dni prej v naše mesto in se nastanil v hotelu Europa pod Nabrežino, od koder je nameraval nadzorovati operacijo. Vendar mu je račune prekrizal poostren nadzor karabinjerjev na mejnih prehodih v tržaški pokrajini, ki je v zadnjem trenutku kriminalcem narekoval preusmeritev tovornjaka — ki je bil že v bližini našega mesta — proti sosednji Avstriji.

V noči med soboto in nedeljo (med 20. in 21. majem) so tržaški karabinjerji v hotelu Europa aretirali organizatorja tega umazanega posla, turškega državljana Yakupa Sahinlerja, rojenega v turškem kraju Macka in stanujo-

čega v Carigradu. Karabinjerji oddelkov za boj proti mamilom pa so s pomočjo avstrijske policije istočasno ustavili tovornjak TIR na postaji v Gradcu in aretirali njegovega voznika, 28-letnega Braima Azimija, rojenega v Beogradu in bivačega v Londonu, ter še enega člana tolpe, 37-letnega Ucarja Ali' Aydina, rojenega v Sakaryaju v Turčiji. Hkrati so — kot omenjeno — zaplenili 22 kilogramov čistega heroina, ki je bil spravljen v 37 celofanskih

vrečkah, skritih v enem od rezervnih koles tovornjaka. Za vse tri zločince, ki so se ujeli v past preiskovalcev, bodo izdali mednarodna zaporna povelja. V Trstu aretirani Sahinler, ena od najvidnejših osebnosti razkrinkane mednarodne zločinske tolpe, je sedaj v koronejskem zaporu na razpolago sodnikom. Preiskave karabinjerjev pa se nadaljujejo z namenom, da bi odkrili morebitne italijanske pajdaše te umazane trgovine z mamili.

Od danes na Trgovinski zbornici v Trstu

Zasedanje italijansko-jugoslovanske medministrske komisije za prevoze

Italijansko-jugoslovanska komisija za prevoze se bo danes dopoldne sestala na sedežu tržaške Trgovinske zbornice. Gre za redno vsakoletno srečanje, saj so meddržavni odnosi tako glede blagovnega kot osebnega prometa vezani na dvostranske dogovore. Osnovni sporazum, ki je še danes v veljavi, je bil sklenjen leta 1982 v Beogradu, a medministrska komisija mora vsako leto prilagajati pogoje izvajanja sporazuma spremenjenim dejanskim razmeram in prometnim tokovom.

Letos je med ostalim dokaj pereča problematika osebnega prometa. Komisija določa namreč cene prevozov za leto naprej, vendar je današnja jugoslovanska inflacija tako visoka, da je nemogoče držati nespremenjenih cen za tako dolgo dobo. Potrebno je tudi usklajevanje določenih urnikov z vidika turistične sezone.

Pri blagovnem prometu pa se postavlja vprašanje količine posebnih dovoljenj, ki omogočajo plačevanje znižane fiksne takse, ki nadomešča pravo uporabo vseh cest. Količina dovoljenj pogojuje možnost vključevanja krajevnih prevoznikov, ki so najbolj prisotni na jugoslovanskem tržišču, v poslovanje z Jugoslavijo. V zadnjih letih je bilo namreč opaziti na tem področju veliko prevlado jugoslovanskih prevoznikov in le omejeno število dovoljenj je vsaj delno zaščitilo domače prevoznike. Odprto je tudi vprašanje pristaniškega prevoza med Trstom in Koprom, kar sodi v okvir sodelovanja med severnojadranskimi pristanišči. Kot rečeno, bo komisija danes začela svoje delo, vendar bodo tokrat v italijanski delegaciji udeleženi tudi predstavniki prevoznikov, vključenih v razne stanovske zveze (industrijcev, male industrije in obrtnikov). (ok)

bil naložen z marmorjem, na omenjenem križišču pa je trčil v drugi kamion. Ponesrečenca so odpeljali v bolnišnico z rešilcem gasilcev. Zaradi hudih notranjih poškodb je Pernarčič izdihnil uro potem, ko so ga pripeljali v bolnišnico.

Smrtno se je ponesrečil Boris Pernarčič iz Štivana

Včeraj se je pri Vircu smrtno ponesrečil 37-letni Boris Pernarčič iz Štivana. Nesreča se je pripetila pri križišču med Napoleonsko cesto in hitro cesto, ki pelje iz Latisane v Portogruaro. Pernarčič je v smeri proti Codroipu vozil tovornjak, ki je

Zasačili skupino ubežnikov

Karabinjerji so v dolini Ospa zasačili skupino sedmih ubežnikov s Šrilanke, ki so nezakonito prekorčili jugoslovansko mejo. Z njimi sta bila tudi nek jugoslovanski državljani in oseba iz Rumunije. Sile javnega reda so zasačile skupino med begom, ubežnike pa sta vodila dva jugoslovanska državljana, in sicer Emin Tartič in Nenedi Zulhadri. Omenjena Jugoslovana so obtožili, da sta za plačilo pomagala ubežnikom čez mejo.

Karabinjerji zasačili trojico tatičev med njihovim »delom«

Karabinjerji iz Milj in Trsta so v nedeljo in v noči na ponedeljek zasačili in aretirali več oseb, ki so si želele prisvojiti tujo lastnino.

Trojica, ki so jo sestavljali 21-letni Franco Rolfi, ki stanuje v Ul. Ghirlandaio, njegov 19-letni brat Roberto in 20-letni Alessandro Antonini iz Milj, je kradla pohištvo v skladišču ob cesti za Katinaro. Dva mladeniča sta pazila, da bi tretjega, ki je kradel v skladišču, ne zasačili. Očitno pa sta bila "stražarja" premalo oprezna in karabinjerjem je uspelo aretirati vse tri.

Star znanec policije, 24-letni Sergio Cipriati, je bil v hišnem priporu na svojem domu na Rebri za Rovte. Očitno mu je postalo dolgčas in odločil se je za izlet. V Trstu je ukradel vol-

kswagen in se odpeljal, vendar ni prišel daleč. Imel je smolo, ker so ga ustavili karabinjerji, on pa ni imel vozniškega dovoljenja. Brez težav so odkrili možakarjevo ime in priimek ter njegove grehe. Svoj izlet bo Cipriati drago plačal, saj so ga obtožili pobege iz hišnega pripora in tatvine, kar mu bo gotovo podaljšalo kazen.

Za zapahe je moral tudi 55-letni Mario Pecchiari iz Ul. Rio Spinoletto, ker je ukradel denarnico vozniku tovornjaka. Brezposelni Pecchiari je očitno potreboval denar. V ukradeni denarnici je "našel" nekaj čez milijon lir, karabinjerji pa so "našli" njega. Potrebo po denarju bo moral zagovarjati pred sodnikom.

Kniga o zgodovini Cappelle Civice

V konferenčni dvorani zavarovalne družbe Lloyd Adriatico bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo "La Civica Cappella di San Giusto - 450 anni di musica a Trieste". Knjigo je izdal poseben odbor za proslavljanje 450-letnice prestižne tržaške glasbene ustanove Cappella Civica. Delo bo predstavil prof. Paolo Fabbri, profesor na Videmski univerzi.

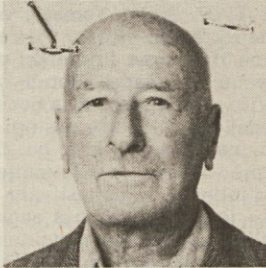
Knjiga je osnovana na zgodovinskih študijah, ki jih je pred leti objavil Giuseppe Radole.

■ Danes bodo v Občinski galeriji odprli razstavo slik Maria Bessariona. Umetnika bo predstavil prof. Sergio Moles. Odprtje bo ob 18. uri.

† Naznanjamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil

Ivan Košuta

(KOCJANOV)

Pogreb bo danes, 23. t. m., ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v Križu.

Žalujoči brat Rudi, sestre Petrina, Gizela in Marija z možem, svakinja Ema ter nečakinje in nečaki.

Križ, 23. maja 1989

(Pogrebno podjetje Zimolo)

Ob nenadni smrti dolgoletnega požrtvovalnega cerkvenega pevc Ivana (Ninija) Košute izreka užaloščenim svojcem in sorodnikom iskreno, globoko in občuteno sožalje cerkveni pevski zbor župnije Sv. Križ

KD Vesna se klanja spominu dolgoletnega pevc in prosvetnega delavca Ivana - Ninija Košute.

† poročamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga mama, tašča in stara mama

Amalia Cedin
vd. Castellani

Pogreb drage pokojnice bo jutri, 24. t. m., ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na katinarsko pokopališče.

Žalostno vest sporočajo sinova Avgust in Egidij, snaha Marija, Lidija, Oliva in Nadalina z družinami, vsi vnuki, pravnuki in ostalo sorodstvo.

Trst, 23. maja 1989

Ob smrti drage stare mame Amali-je se je spominjata vnukinja Marina in Alenka s sinovoma Aleksandrom in Pavlom.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga mama, nona in svakinja

Marija Smotlak
vd. Tul

Pogreb bo danes, 23. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Mačkolje.

Žalujoči sinova Mirko in Berto, nevesti Gina in Danica, vnuki Fran-ka, Srečka, Marko in Albert, svak Nicola ter ostali sorodniki.

Mačkolje, 23. maja 1989

Ob smrti drage mame Marije Smotlak vd. Tul izrekata svojima odbornikoma Mirku in Gini ter svojcem iskreno sožalje KD Primorsko in Zveza žena Mačkolje.

Po sobotnem gostovanju v Sežani

TPPZ Pinko Tomažič pred novim programom in številnimi nastopi

Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič je — kot bi se reklo po partizansko — vedno »v pokretu«. Preteklo soboto dopoldne je nastopil na svečanosti ob 45-letnici ustanovitve I. in II. Tankovske brigade in na srečanju borcev omenjenih brigad v Sežani, sedaj pa ga že čakajo novi nastopi in študij novega programa.

»V Sežani je bilo lepo. Zbralo se je veliko bivših borcev. Največ jih je bilo seveda iz raznih krajev Primorske, toda prišli so tudi iz drugih republik. Na slovesnosti smo poleg godbe na pihala iz Divače in članov dramske skupine iz Sežane nastopili tudi mi z našim programom borbenih in partizanskih pesmi,« nam je v krajšem pogovoru dejal dirigent Oskar Kljuder.

V teh spomladanskih mesecih so pevci TPPZ Pinko Tomažič nastopili že enajstkrat, in sicer v Pescari, Bartlett, na Hvaru, na Primorski poje, pri Sv. Ivanu, v Rižarni, Gorici, v krajih San Vito, Cordenons in na Socerbu.

»Sedaj nas čakajo še nastopi v kraju Suhor, na Pokljuki, kjer bo 22. julija srečanje borcev iz Slovenije, proti koncu julija pa še na festivalu Unità v Trstu,« je nadaljeval naš sogovornik. Še veliko vabil prejemamo, tako z našega območja kot tudi iz Furlanije, matične domovine in od drugod. Na žalost moramo vabila odklanjati, ker vsega ne zmoremo. Samo pomislimo, da smo s tov. Ivanom Čačem, ki so ga pred dnevi pokopali v Bazovici, izgu-

bili že 30 pevcev - partizanov. Res je, da je k našemu zboru pristopilo v zadnjem času deset novih pevcev. Toda potrebovali bi jih še več, če hočemo v redu in z uspehom nadaljevati naše delo.

Dom, v katerem vadijo pevci v Bazovici, je sicer zboru zelo v korist in predstavlja nepogrešljivo zbirališče. Vendar je dvorana brez ogrevanja in je v zimskem času bolj malo primerna za vaje. Tudi sicer bi bil dom potreben popravi. »Tudi tega problema se bomo morali lotiti, in to seveda čimprej,« je zagotovil Kjuder.

Odkar je bil zbor ustanovljen, so imeli pevci že 1402 vaji, 442 nastopov, ki se jih je skupno udeležilo že okrog pet milijonov poslušalcev. Zbor je nastopal doma, v raznih krajih Italije, v Avstriji, matični domovini, pa tudi v Leningradu in Moskvi.

»Junija ne bomo imeli nastopov, da bi lahko pripravili nov program. Tokrat bomo zbrali slovenske narodne in umetne pesmi, s socialno tematiko in seveda tudi partizanske pesmi. Do sedaj smo izvedli že pet svojih programov, ki so obsegali kar 104 pesmi.«

Pa še na nekaj se bodo pevci vestno pripravili: na praznovanje 45-letnice osvoboditve Trsta in konca vojne. »To bi moralo biti resnično veličastno slavlje vseh, ki so se borili za mir in svobodo,« je na koncu našega razgovora pribil dirigent TPPZ Oskar Kjuder. (N. L.)

Praznik country glasbe v Zgoniku

Laskave ocene organizatorjev obetajo reprizo prireditve

Krstna festivalska izvedba tridnevne Country praznika v Zgoniku je povsem zadela v črno. Izvirna zamisel je doživela prodoren uspeh, ki je tako poplačal vloženi trud organizatorjev glasbene zadruge Ars nuova in vaškega združenja SAZGO.

»Priznati moram, da je uspeh te pobude presegel celo najbolj rožnata pričakovanja,« nam je z upravičenim ponosom v svoji oceni povedal organizator Boris Devetak. »Naše izhodišče je bilo nuditi mladi generaciji atraktivno ter izvirno obliko zabave in sprostitve. Bogata ponudba country glasbe je potekala naraščajočo potrebo po tej vse bolj čuteni obliki glasbenega izražanja, obenem pa smo nazakali novo pot prirejanja šlager, katerih običajni okosteneli klišé postaja

že dolgočasen in je zato nujno vnašati nove oprijeme. Mislim, da bo po tej uspešni izkušnji Country praznik v prihodnjih letih doživel reprizo.«

Vse tri večere je bil obisk res množičen, kar je pravzaprav merodajno merilo o uspehu prireditve. Poleg poslušanja pristne country glasbe je še posebno vžgal in pritegnil trume radovednežev »kraški rodeo« s podivjanim mehaničnim bizonom v vlogi protagonista, ki je drugega za drugim kot vreče krompirja zmetal vse jezdece na sicer mehko blazino. Izpeljali so tudi tekmovanje v biljardni in zmagovalec je bil nagrajen s pršutom. Nedeljski zaključni večer je s svojim pestrim in eksplozivnim repertoarjem dobrodu razživel razposajeni ansambel Happy day. (B. S.)

razstave

V galeriji Bassanese - Trg Giotti 8 - bo do 6. junija odprta razstava Bruna MUNARIJA. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure.

V studiu PHI - Ul. S. Michele 8/1 - je do 26. t. m. na ogled fotografska razstava FABIANA MAZZARELLE.

V galeriji S. Michele - Ul. S. Michele 8 - bo še jutri na ogled razstava VESNE BENEDETIČ. Urnik: od 10. do 12. ure ter od 17. do 22. ure.

V galeriji Rettori Tribbio 2, je do 26. t. m. na ogled razstava slikarke LIDIE LOTTI.

V galeriji Al Corso - Korzo Italia 9 - je do 31. t. m. odprta razstava slikarja GIACOMA CIRAMIJA.

V galeriji Malcanton - Ul. Malcanton 14/A - bo do 30. t. m. odprta razstava slikarja HAMA ČAVRKA iz Zagreba.

šolske vesti

Sindikat slovenske šole javlja, da je na skrbništvu do 20. junija odprt rok za vključitev v posebni seznam za poučevanje na slovenskih šolah. Prošnjo lahko vložijo univerzitetni študentje, ki študirajo v Italiji ali v tujini in ki so opravili v zadnjih 12 mesecih vsaj 3 izpite ter študentje, ki so že vključeni v posebni seznam in ki so opravili v zadnjih 12 mesecih vsaj 2 izpita.

Sindikati slovenske šole obvešča, da bodo na šolskem skrbništvu objavljene od 31. maja začasne lestvice za nižje in višje srednje šole. Rok za morebitne prijave traja pet dni.

koncerti

VERDI
Spomladanska simfonična sezona 1989. Pri blagajni gledališča Verdi (tel. 631948) je v teku vpisovanje novih in potrditelj starih abonmajev.
EVANGELIČANSKA LUTERANSKA CERKEV
V soboto, 27. t. m., ob 20.30 bo na sporedu koncert nabožne polifonije v organizaciji USCI Tržaške pokrajine.

SLOVENSKI KLUB
V TRSTU
Ulica
sv. Frančiška 20/II

vabi danes, 23. maja, ob 20.30 na predavanje

NA SVOJI STRANI

O procesu "Proti četverici", političnih razmerah in družbenih odnosih, s katerimi se srečuje Slovenija v zadnjih letih, bodo predavali IGOR BAVČAR, vodja Odbora za varstvo človekovih pravic, BOJAN KORSIKA in BOJAN SINK, člana kolegija Odbora.

Galerija

Vas vabi v četrtek, 25. t. m., ob 18. uri na odprtje razstave

Janez Boljka

kiparstvo, grafika
in slike

čestitke

Danes praznuje svoj 75. rojstni dan draga ANA (NETKA) ŠKERJANC iz Hrpelj. Še na mnoga zdrava leta ji kličemo vsi, ki jo imajo radi.

Danes praznuje 8. rojstni dan GORAN SIMONETA. Vse najboljše in da bi bil priden v šoli in doma mu želijo Irina, David, Milena in Srečko ter pošiljajo ostalim lep pozdrav.
Danes praznuje rojstni dan PAVLA ANDREJAŠIČ. Vse najboljše ji želijo Olga, Mario in Sonja.

razna obvestila

SKD Slavec obvešča svoje člane, da bo REDNI OBČNI ZBOR v petek, 26. maja, ob 20.30 v Kulturnem domu v Ricmanjih.

SKD Barkovlje prireja PRAZNIK 50-LETNIKOV v nedeljo, 28. t. m. Za vsa pojasnila telefonirati na št. 415797 ali 363452.

Društvo slovenskih izobražencev in Združenje Most prirejata v petek, 26. t. m., ob 20.30 v Peterlinovi dvorani srečanje s pisateljem Levom Detelo ob življenjskem jubileju ter o izkušnjah in delu slovenskega literata v tujini.

V ponedeljek, 29. t. m., ob 20.30 pa bo gost Društva slovenskih izobražencev Marisa Madrier Magris, ki bo predstavila cilje in delo Centra za življenje v Trstu.

včeraj - danes

Danes, TOREK, 23. maja 1989
MILORAD

Sonce vzhaja ob 5.25 in zatone ob 20.38 - Dolžina dneva 15.13 - Luna vzhaja ob 23.48 in zatone ob 6.53.

Jutri, SREDA, 24. maja 1989
CVETA

PLIMOVANJE DANES: ob 5.44 najnižje -61 cm, ob 12.35 najvišje 25 cm, ob 17.23 najnižje -4 cm, ob 23.06 najvišje 42 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 25,3 stopinje, zračni tlak 1019,1 mb raste, veter 12 kilometrov na uro, severozahodnik, vlaga 45-odstotna, nebo rahlo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 17 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Fabia Zamolo, Saša Malalan, Marco de Colombani, Giovanni Battista Cosetti.

UMRLI SO: 56-letni Giovanni Valenta, 88-letna Giorgia Cabas vd. Brana, 83-letna Palmira Comisso vd. Vetrano, 64-letni Aladino Fabri, 57-letni Vincenzo Casertano, 78-letna Marcella Riletti por. Gulilin, 88-letna Ada Trost vd. Masiola, 64-letni Giovanni Scheriani, 80-letna Virginia Dall'Orsola, 80-letni Silvano De Cecco, 61-letni Antonio Romano Gentile, 76-letni Giorgio Zelx, 79-letni Oscar Zermovitz, 70-letni Carlo Polizzi, 64-letna Italia Sirol vd. Keller.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 22., do sobote, 27. maja 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Dante 7, Istrska ulica 18, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Ul. Giulia 14.
MILJE - Mazzinijev dvored 1 - (tel. 271124), ZGONIK - (tel. 229373), samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Dante 7, Istrska ulica 18, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Ul. Giulia 14, Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.
MILJE - Mazzinijev dvored 1 (tel. 271124), ZGONIK - (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.
MILJE - Mazzinijev dvored 1 (tel. 271124), ZGONIK - (tel. 229373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

gledališča

VERDI

Spomladanska simfonična sezona 1989 - V četrtek, 25. t. m., ob 20.30 (red A) bo na sporedu KONCERT violinista MASSIMA BELLIIA. Dirigent Tiziano SEVERINI. Na sporedu bodo skladbe Glinke, Brucha in Čajkovskega.

ROSSETTI

V okviru Pirandellove TRILOGIJE, ki jo bo Stalno gledališče Furlanije-Juljske krajine uprizorilo od 23. do 28. t. m. bo nocoj ob 20.30 na sporedu ŠEST OSEB IŠČE AVTORJA. Režija Giuseppe Patroni Griffi. V abonmaju odrezek št. 7. Ponovitev 24. t. m. ob 16.00 in 25. t. m. ob 20.30.

Koledar predstav: VSAK PO SVOJE - 26. t. m. ob 20.30; NOCOJ IMPROVIZIRAMO - 27. t. m. ob 20.30 in 28. t. m. ob 16. uri.

izleti

MO SPDT prireja v nedeljo, 28. t. m., izlet za otroke vseh osnovnih šol na Tržaškem. Cilj izleta je Kokoš, zbirališče izletnikov pa je ob 9. uri pred cerkvijo v Bazovici. Vpisovanje pred odhodom. Vabljeni otroci (brez staršev). Vse informacije pri Borisu Paoliju (tel. 910836) in Robiju Devetaku (tel. 55180).

SPDT prireja v nedeljo, 28. t. m., tradicionalni IZLET V NEZNANO, povezan s srečanjem s pobratenim društvom PD Integral iz Ljubljane. Vpisovanje na sedežu ZSSDI (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nad., tel. 767304), zbirališče izletnikov pa je ob 6.30 pred tržaško sodno palačo (Foro Ulpiano). Potni list je obvezen.

SPDT prireja v dnevi od 26. avgusta do 2. septembra tradicionalni enotedenski pohod v hribe, tokrat v DOLOMITE BRENTI. Vpisovanje na sedežu ZSSDI (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nad., tel. 767304) ob uradnih urah. Vse informacije pri Angelu Kermecu (tel. 44016).

mali oglasi

NAPRODAJ v Ul. Galleria 16 stanovanje vis. pritličje: soba, kuhinja, sanitarije. Tel. 729620 od 13. do 15. ure.

PRODAJ električno blazino (za revmo, cirkulacijo). Tel. 820124.

OSMICO so odprli "Pri Batkovich" v Repnu na št. 32. Točijo belo vino in teran. NA OPČINAH pri Kvrtilcevih so odprli osmico. Vabljeni!

V ŠTANDREŽU je odprl osmico Stanko Marušič. Toči belo in črno vino ter nudi domač prigrizek.

SLOVENSKO PODJETJE zaposli tajnico/ka. Pogoji: znanje tujih jezikov, obvladane uradniškega dela, knjigovodstva in uporabe kompjuterja. Podroben curriculum vitae poslati na Oglasni oddelk Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Junij".

IŠČEM delo kot kuhinjska pomočnica ali točakja v gostilni za poletno sezono. Tel. 200665.

UVOZNO-IZVOZNO PODJETJE zaposli takoj knjigovodjo, tudi začetnika. Pismene ponudbe na Oglasni oddelk Primorskega dnevnika - Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod šifro "Takoj".

TRGOVSKA FIRMA import-export s sedežem v Gorici nudi delovno mesto za računovodjo z vodenjem financ in bančnih poslov. Pogoji: večletna delovna izkušnja na podobnem delovnem mestu. Zahteva se predložitev curriculum vitae. Pismene ponudbe na Upravo Primorskega dnevnika Gorica - Drevo-red XXIV, Maggio 1 - 34170 Gorica, pod šifro "Računovodja".

V BLIŽINI Primoštena dajemo v najem stanovanje za dve ali štiri osebe. Tel. 823000 - Silvia.

DOLGI OTOK - naselje Sali: 2-3-sobni apartman oddajam v juniju in po 10. avgustu. Informacije na tel. 003862/36352 (Lazar).

1.500.000 lir plačam za lepak Radenske s športnikom, ki štarta s steklenico vode. Tel. 572734.

razne prireditve

Glasbena matica vabi na nastop, ki bo danes, 23. t. m., ob 18. uri v Dijaškem domu - Ul. Ginnastica 72.

Učenci in učitelji osnovne šole "A. Sirk" prireajo PROSLAVO OB 20-LETNICI POIMENOVANJA SOLE v soboto, 27. maja, ob 20. uri v Domu A. Sirka v Križu. Prisrčno vabljeni!

Osnovna šola Prežihov Voranc iz Doline pod pokroviteljstvom Občine Dolina prireja 26. in 27. maja tradicionalno SREČANJE PREŽIHOVIOVIH ŠOL: Ljubljana, Jesenice, Ravne na Koroškem, Maribor, Spodja Bistrica pri Lendavi, Doberdob in Dolina. 26. maja ob 18. uri v občinskem gledališču F. Prešeren v Bobjuncu: srečanje šol in kulturni program. 27. maja v jutranjih urah pohod vseh udeležencev po Dolini Glinščice.

Radio Opčine in Avtikvartar II Gardino predstavlja ŠPORTNIKA SEZONE 1988/89 v soboto, 27. maja, ob 18. uri v Športno-kulturnem centru v Zgoniku. Gostje večera: jugoslovanska zvezda smučanja Mateja Svet, komentatorja TV Koper-Capodistria Mario Cotelli in Sandro Vitrih, eden od zmagovalcev dirke Pariz - Dakar Franco Zotti. V programu sodelujejo Moto Club Trieste Nord Est, Primotor klub - Trst, evropsko znana vedežvalka Maga Marilū, kabaretist Andro Merku, vicolog Ranko Štrekelj, pevka Anika Horvat, plesna skupina Tamp iz Kopra in Banda Bromboletti. Celotni izkupiček večera gre v korist Sklada M. Čuk.

90-letnica SKD Lipa - Bazovica, v četrtek, 25. maja, v Bazovskem domu ob 20.30 otvoritev razstave stenskih preprog Magde Starc - Tavčar, keramik Jasne Merku - Jugovič in opreme arhitekta Jorisa Tula, ob 21. uri koncert Tržaškega okteta, soboto, 27. maja, bo v kinodvorani v Bazovici ob 20.30 OSREDNJA PROSLAVA.

KD Vesna vabi v nedeljo, 28. t. m., v Križ na zborovsko revijo PESEM NE POZNA MEJA. Prireditve bo ob 16. uri v Domu A. Sirka.

KD Rovte-Kolonkovec, Ul. Monte Sernio 27, vabi v soboto, 27. t. m., ob 20. uri na večer LJUDSKIH PESMI. Izvaja ženska pevska skupina Stu ledi.

Prosvetno društvo Mačkolje vabi na tradicionalni PRAZNIK ČEŠENJ, ki bo potekal od petka, 26. maja, do ponedeljka, 29. maja, v Mačkoljah. V petek in soboto ples s ansamblom HAPPY DAYS, v nedeljo in ponedeljek z ansamblom TAIMS. V nedeljo ob 18. uri bo na sporedu kulturni program.

prispevki

Namesto cvetja na grob Ivana Čača daruje Pepi Žagar z družino 20.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI v Bazovici.

V počastitev spomina Petra Cerkveniča daruje sekcija VZPI-ANPI Kolonkovec 100.000 lir za pokrajinsko združenje VZPI-ANPI.

V spomin na Danico Jerič-Sosič daruje Marija Orel-Benčina 25.000 lir za Sklad M. Čuk.

V počastitev spomina Ivana Čača darujeta Marija Orel in Danilo Benčina 50.000 lir za obnovo bolnice Franje.

V spomin na Francko Malalan darujeta Peter Hrovatin in družina 30.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na brata Sergija in Gabrija Husuja darujeta teta Pina in stric Pino 100.000 lir za FC Primorje.

V spomin na Francko Malalan darujeta Marina in Boris Kovač 50.000 lir za pevski zbor Vesela pomlad.

V spomin na moža Carla Vidmarja daruje žena Nina 250.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Stanka Cotiča daruje Marija Ciuk 50.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

Družina Kralja daruje 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Vincenc z družino daruje 50.000 lir za nov sedež Skupnosti družina Opčine.

SPLOŠNA OPREMA

Korsic

popusti od 20%
do 50%

na vsem pohištvu

TRST - Ul. S. Cilino 38 - Tel. 54390

menjalnica

22. 5. 1989

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1460,500	1445.—	Japonski jen	10,237	10.—
Nemška marka	724,620	722,50	Švicarski frank	810,090	807.—
Francoski frank	214,190	213.—	Avstrijski šiling	102,881	102,30
Holandski florint ...	643,020	641.—	Norveška krona	201,500	199.—
Belgijski frank	34,641	34,25	Švedska krona	215,600	213.—
Funt šterling	2300.—	2280.—	Portugalski eskudo .	8,780	8,30
Irski šterling	1939.—	1930.—	Španska peseta	11,609	11,20
Danska krona	186,150	185.—	Avstralski dolar	1077,500	1040.—
Grška dramma	8,553	8.—	Jugoslov. dinar	—	0,097
Kanadski dolar	1220,900	1170.—	ECU	1507,600	—

BCKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Neoptimistično razmišljanje ob 3. pregledu JRT produkcije

Po festivalu v Neumu

Odkar je v daljnem letu 1976 festival JRT produkcije v Portorožu dokončno zaprl vrata za televizijskimi ustvarjalci, je moralo miniti polnih deset let, da so se jugoslovanski TV delavci ponovno odločili oživitvi prireditve. Tokrat so za mesto dogajanja izbrali Neum, kraj na bosansko-hercegovski obali, katerega ime je pred dobrim letom preplavilo jugoslovansko časopisje v zvezi z afero funkcionarskih počitniških hišic. Afera se je od takrat kot milni mehurček razblinila, festival pa ostaja in letos je mestece, grajeno na skalnatih terasah in prepleteno s stopnicami, tokrat že tretjič odprlo vrata televizijskim ustvarjalcem in novinarjem iz vseh krajev Jugoslavije, da bi si ogledali najboljše (ali skoraj) iz produkcije TV centrov.

Na neumskem festivalu naj bi se zbrali predstavniki in ustvarjalci iz vseh TV centrov, to naj bi bila priložnost, da bi si izmenjali izkušnje, da bi primerjali oddaje in da bi doma, pod vtisom dosežkov »konkurenčnih« produkcij poosttrili svoje lastne kriterije in vnesli v svoje delo več profesionalizma in perfekcionizma. Vendar se je tudi letos, kot že tolikokrat prej, izkazalo, da ustvarjalci prihajajo na festival gledat skoraj izključno svoje oddaje, da zaradi monopolnosti TV centrov v republikah in pokrajinah nikogar posebno ne zanima, kaj in kako se ustvarja v drugih delih Jugoslavije, da na tako imenovanih tiskovnih konferencah vsak dan po projekcijah ni slišati izzivalnega vprašanja ustvarjalcem (če so seveda le-ti sploh prisotni). Skratka, kakšnega posebnega kresanja mnenj tudi letos ni bilo čutiti.

Festivalski program je bil razdeljen po vrstah. Tako smo v ponedeljek gledali otroške igrane filme, v torek je bil dan posvečen spotom ekonomske propagande in znanstvenim oddajam, v sredo je bilo na sporedu osem zabavno-glasbenih oddaj, popoldne pa dnevniki, v četrtek smo sledili igranemu programu, v petek so prišli na vrsto dokumentarci. Novost v festivalskem programu so brez dvoma znanstvene oddaje, ki so v svetu že več

časa prisotne, pri nas pa ta vrsta, z redkimi izjemami, poskuša šele prve korake. Tako je bilo iz samih oddaj razvidno, kako različna so gledanja na znanstvene oddaje kot televizijsko vrsto. Do kod naj bi bila oddaja še strogo strokovna, kje naj bi bila meja poljudnosti, in končno komu so te oddaje pravzaprav namenjene. Na vsa ta vprašanja so bili odgovori od Ljubljane do Skopja sila različni in temu primerno so se razlikovale tudi oddaje. Tako je bila večina oddaj, ki so jih prikazali kot znanstvene, pravzaprav izobraževalnih (beogradska *Banjska*, titogradska *Monastir Morača*), v drugo skrajnost pa gre oddaja TV Novi Sad *Videokardiologija*, za katero je sam avtor Vasilije Topalov izjavil, da pravzaprav sodi na video kaseto in na medicinsko fakulteto. Ravnotežje med strokovnostjo in poljudnostjo, med privlačnostjo in poučnostjo je tista najvažnejša komponenta, ki je v oddajah te vrste neobhodno potrebna, če želimo, da bodo sodile na TV zaslon in da bodo naletele na odziv občinstva. Lahko bi rekli, da je tem zahtevam najbolj zadovoljila oddaja TV Sarajeva *Seznajanje*, pravi mali ekranizirani esej o postmoderni, strokovno poglobljen, televizijsko privlačno in natančno obdelan.

Druga zanimivost - sicer v netekmovalnem delu festivala zaradi svoje specifičnosti - je bila oddaja *Skupščinska kronika*, ki jo zaenkrat pripravlja skupina novinarjev-navdušencev iz vseh TV centrov po Jugoslaviji v sodelovanju z nekaterimi časopisnimi novinarji in ki naj bi bila nekaka kronika iz jugoslovanskega parlamenta. Po besedah Nenada Pejića, sodelavca iz sarajevske televizije, odprta vrata skupščine še ne pomenijo zagotovila za kak poseben preobrat v političnem življenju, kljub temu pa se nadeja, da bodo novinarji s svojo prisotnostjo nagнали malo strahu in kosti našim politikom. Iz navdušenja nad Skupščinsko kroniko, naj bi po besedah njenih ustvarjalcev pomenila nekako nacionalno neobremenjeni prikaz političnega

Prizor iz Trinajstice, v kateri nastopajo Barbara Lapajne, Mirjam Korbar in (na sliki) Gojmir Lešnjak (Foto Sršen)

dogajanja v Jugoslaviji, je ponovno oživila misel o jugoslovanskem dnevniku, zamisel, ki se sicer v televizijskih krogih pojavlja v ciklusi, vendar do sedaj še ni dobila nikakih trdnjših obrisov. Marsikateri novinar iz informativnih redakcij različnih TV hiš je namreč prepričan, da bi s tem dosegli večjo objektivnost poročanja o dogodkih, ki se sicer na poti skozi različne republiške TV centre danes največkrat hudo izrabljajo. Seveda pa je žalostno, da se v novinarskih krogih skuša reševati objektivnost informacije ali kar je od objektivnosti sploh še ostalo, skozi neživljenjske tvorbe in zgolj s formalističnimi spremembami, medtem ko je problem posredovanja in novinarske profesionalne etike veliko globlji in bolj zapleten.

Sicer pa je festival potekal po že utečenih tirnicah in po načelu naj bo vsak center JRT prisoten v vsaki televizijski vrsti. In tako so se na sporedu znašle tudi oddaje, ki nikakor ne bi smele zaiti na pregled, ki vsaj do neke mere zagotavlja kvaliteto prikazanih oddaj. Tako je bilo večjemu delu prisotnih jasno, da je celotna prikazana produkcija otroškega igranega programa pod nivojem, ki naj bi zadovoljil in pritegnil pred zaslone današnje raz-

gledane otroke in mladino. Tudi zabavno-glasbeni program je le redko prestopil meje sivine. Poleg varietete je preizkušenega zagrebskega mojstra Antona Martija, ki pa v svojo oddajo ni vnesel kakih posebnih novosti, in sicer odlično posnetega koncerta ljubljanske TV *Tribute to...*, katerega vključitev v vrsto zabavno-glasbenih oddaj je bila vprašljiva, skorajda ni bilo kaj videti. Vse prisotne je nasmejal le Dorda Balačević v svojem *show-koncertu*, ki je na festivalu branil barve TV Novi Sad.

V vrsti igranega programa je poleg ljubljanske *Trinajstice* Antona Tomašiča, po scenariju Borisa Cavazze, ki smo jo imeli priložnost videti na malih zaslonih ljubljanskega prvega programa, po svoji humorosti in dobri igri izstopala komedija TV Zagreb *Buža* v režiji Vanča Kljakovića, katere dogajanje se odvija okoli zelo banalnega vzroka: luknje v zidu.

Luknja v vodi pa bo ostala za neumskim festivalom, če se bo ponovila praksa preteklih let, ko kljub velikemu številu razdeljenih nagrad (ali morda prav zato) ni bilo v jugoslovanski TV ponudbi začetiti kakih večjih kvaliternih sprememb.

VIDA GORJUP-POSINKOVIĆ

Ulica Arbore ne samo za šalo

Tudi s to sezono je Renzo Arbore lahko zadovoljen, v resnici bi lahko stavili na uspešnost vsake njegove domislice. Zadnja vest pa zadeva prav njega osebno: v rojstnem kraju mu nameravajo posvetiti ulico.

Izpred nekaj dni je vest, da je bila njegova lanska oddaja *Indietro tutta!* izbrana za 13. konferenco Input v Stockholmu, kjer strokovnjaki razpravljajo o oddajah, novih prijemih in podobno. Za vsako oddajo, ki gre tako pod drobnogled, pa je že prisotnost na konferenci uspeh.

Novjša je vest o letošnjem International DOC Clubu, za katerega predlagajo, da bi ga hkrati oddajalo več evropskih TV hiš. Za oddajo se potegujejo nemška ZDF, španska TVE, francoska Antenne 2, angleška Channel Four in celo japonska NHK. Oddaja naj bi še naprej ohranila obliko tedenskega pregleda glasbenih dogodkov »z zajamčenim poreklom«, saj se veliki glasbeniki premikajo v okviru evropskih turnej, njihove plošče pa so prav tako dosegljive povsod istočasno. V novi Evropi brez meja bi bila taka oddaja še kako aktualna. Kasneje bi se lahko celo sremenila v širše zasnovani variete, ki se ne bi ukvarjal samo z glasbo. Vprašanja jezika namerava RAI rešiti s sočasno prisotnostjo v studiu voditeljev ali dee javcev iz raznih držav. Evropski DOC za posluje trenutno najvidnejše funkcije RAI, medtem pa Arbore in njegova sodelavca po celoletnem trudu razmišljajo o zasluženem dopustu, ki si ga bo oddaja privoščila od 16. junija dalje.

Arbore je bil pred kratkim gost *Baudove oddaje Serata d'onore*, na kateri je na pol resno predlagal, naj bi po njem poimenovali ulico ali trg. Pravzaprav ni jasno (kot velja vedno zanj), koliko je bil predlog resen, a prebivalci Foggie so se navdušili. O predlogu nameravajo razpravljati na seji občinskega odbora in prav lahko se zgodi, da bodo Arboreju posvetili ulico. Seveda ne »in memoriam«.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.15 Aktualno: Uno mattina
9.40 Nadaljevanka: Santa Barbara
10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci
11.00 Nadaljevanka: Passioni
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Variete: Via Teulada 66
13.30 Dnevnik
14.00 Tribuna: Evropa jutri
14.10 Nanizanka: Stazione di servizio
14.40 Risanke: Evropske pravljice
15.00 Italijanska kronika
15.30 72. Giro - 3. etapa
17.00 Mladinska oddaja: Big!
17.55 Danes v parlamentu
18.05 30 let naše zgodovine
19.00 Podeljevanje nagrad na 42. festivalu v Cannesu
19.50 Vreme in dnevnik
20.30 Tednik: TG 1 - Sette
21.20 Variete: Sulla cresta dell'onda
22.20 Aktualno: Linea diretta
22.50 Dnevnik
23.00 Informativna oddaja: Verso l'Europa
23.30 Podeljevanje nagrad Galileo
24.00 Nočni dnevnik
0.15 Izobraževalna oddaja: Srečanje z Leopardijem

RAI 2
6.35 Prva izdaja
8.30 Rubrika o zdravju
9.00 Film: Il mio amico Je-kyll (kom., lt. 1960, r. Marino Girolami, i. Ugo Tognazzi)
10.55 Medicinska rubrika in tečaj ruščine
11.35 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, nato Mezzogiorno è...
13.00 Dnevnik in Diogenes
14.00 Nad.: Quando si ama
14.45 Dnevnik, Argento e oro
16.55 Danes v parlamentu
17.05 Aktualno: Il piacere di abitare, 18.00 Come noi
18.30 Dnevnik - športne vesti
18.45 Nanizanka: Moonlighting
19.30 Horoskop in dnevnik
20.30 Film: La Ciociara (dram., lt. 1961, r. Vittorio De Sica, i. Sophia Loren, J. P. Belmondo)
22.10 Dnevnik - nocoj
22.20 International DOC Club
23.10 Dnevnik - zadnje vesti
23.35 Aktualno: Il piacere di abitare, nato film
0.30 Film: Anna dei miracoli (dram., ZDA 1962, r. Arthur Penn, i. Anne Bancroft)

RAI 3
11.30 Atletika: maraton
12.00 Informativna oddaja: Meridiana - Človek in okolje
14.00 Deželne vesti
14.30 Rubrika: Block-notes
15.00 Informativna oddaja: Ambiente vivo
15.30 Šport: ameriški nogomet, nato off-shore
16.10 Pokal prvakov v hokeju
16.30 Rokomet
17.30 Dok. oddaja: Geo
18.15 Nan.: Vita da strega
18.45 Športna oddaja: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 72. Giro (povzetki in komentar)
20.00 Variete: Blob. Di tutto di più
20.20 Aktualno: Il martedì di Paolo Hendel
20.25 Variete: La tv delle ragazze
21.20 Film: La squadra infernale (vestern, ZDA 1961, r. Herbert Coleman, i. Audie Murphy)
22.55 Dnevnik - večerne vesti
23.00 Ekološka rubrika: Greenpeace
24.00 Dnevnik - zadnje vesti
0.15 Dok.: Pred 20 leti

RTV Ljubljana 1
10.10 Mozaik: Šolska TV: Kaj so čustva (1. odd.), 10.35 Poletna šola v naravi, 10.55 Pamet je boljša kot žamet - Jabolčnik, 11.05 Osnovna šola tenisa
11.15 Tečaj angleščine
16.30 Dnevnik
16.45 Mozaik: Šolska TV: Kaj so čustva, 17.05 Poletna šola v naravi, 17.25 Šola tenisa, 17.35 Pamet je boljša kot žamet - Jabolčnik
17.45 Tečaj angleščine (pon.)
18.15 Spored za otroke in mlade: Čirule čarule - Čarobne plošče (4. odd.), 18.20 Periskop - Boka Kotorska (2. del)
19.05 Risanke, TV Okno
19.20 Dobro je vedeti
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Nadaljevanka: Senca na soncu (ZDA 1988, i. Stefanie Powers, zadnji del)
21.00 Aktualno: Slovenska pomlad - Kako do sinteze? (posnetek javne tribune v CD)
23.00 Dnevnik

TV Koper
13.30 TVD Novice
13.40 Juke box
14.10 Košarka NBA - play off
16.00 TVD Novice
16.10 Dok.: Campo base
16.40 Nanizanka, 17.00 Film
18.50 Dnevnik
19.00 Odprta meja
Danes v Odprti meji:
TRST — Politično preverjanje na Deželi
TRST — »Zeleni« kandidati za evropske volitve
BOLJUNEC — Srečanje šol
TRST — Pahorjevi knjigi
VIDEM — Praznik špargljev
19.30 TVD Stičiče
20.00 Juke box
20.30 Mednarodni nogomet
22.15 TVD Novice
22.25 Sportime
22.40 Rubrika: Mon-gol-fiera
23.20 72. Giro - 3. etapa
23.40 Nočni boks

RTV Ljubljana 2
18.45 Glisbena oddaja: Ropot
19.30 Dnevnik, 20.05 Žarišče
20.35 Dok.: Nalezljivi smeh
21.35 Film: Pri dobri kapljici (dram., Fr. 1952, r. J. Boyer, i. B. Bardot)

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše in koledarček; 7.40 Pravljička; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Poezija pred opero; 9.20 Za vsakogar nekaj: Glasbeni listi, Beleška; 10.00 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Pisani listi: Glasbeni listi, (12.00) Ko študent na rajžo gre, (12.40) Primorska poje '89; 13.20 Glasba po željah; 13.30 Od Milj do Devina; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Oddaja iz Benečije; 15.00 Roman: Doktor Živago (2. del); 15.17 Hit parade: Pot do glasbe; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Slovensko pismo: Josip Stritar - Pisma izgnanca (izbor Vladimir Jurc, rež. Sergij Verč); 18.50 Glasbeni listi; 19.20 Zaključek.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.30, 17.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Radijska šola; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Matineja; 11.05 Človek in zdravje; 11.30 Danes smo izbrali; 12.10 Pojmo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes; 13.30 Čestitke; 14.02 Znanje za prihodnost; 14.20 Glasbene šole; 14.40 Merkurček; 15.15 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiju; 18.05 Lahka glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Ansambli; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Odskočna deska; 21.05 Radijska igra; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Pevci šansonov; 23.05 Literarni nokturno.

RADIO KOPER (slovenski program)
12.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Prenos Radia LJ; 13.00 Oddaja v živo: Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Za varnejši jutri; 18.00 Po domače: Glasbene šole; 19.00 Prenos Radia LJ.

RADIO KOPER (italijanski program)
8.30, 10.30, 13.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.40 Dobro jutro, otroci; 7.50 Pošiljam ti razglednico; 8.00 Popijmo kavo; 8.25 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Revizionalna parada; 10.05 Disco scoop; 10.35 Družinsko veselje; 11.00 Pismo iz; 11.15 Knjižne novosti; 11.30 Turizem; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Neposredno; 14.00 Avtomobili in avtomobilisti; 15.00 Popolndne; 15.45 Koncert; 16.00 Glasba; 16.33 Superpass; 17.00 Bubbling; 17.33 Show business; 18.00 Prijatelj DJ; 18.33 Mi in vi; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE
7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 12.00 Glasba za vse okuse; 17.00 Filatelistična oddaja; 19.30 Smeh in glasba; 21.00 Nora leta in Nočna glasba.

CANALE 5
8.30 Nanizanki: Una famiglia americana, 9.30 Peyton Place
10.30 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie
15.00 Nanizanke: La casa nella prateria, 16.00 Webster - Il segreto di papà, 16.30 Il mio amico Ricky
17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 C'est la vie, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto!, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito
20.25 Rubrika: Radio Londra
20.30 Film: Mano rubata (dram., lt. 1989, r. Alberto Lattuada, i. Carmen Loderu, Ralph Sicha)
21.45 Variete: Maurizio Costanzo Show
0.45 Rubrika: Première
0.55 Nanizanki: Baretta - Barney, 1.50 Mannix - Poi l'alcool prende l'uomo
2.45 Film: La catena (krim., CSSR 1981, r. Jiří Svoboda, i. Zora Ula Kaslerova)

RETE 4
7.40 Nanizanki: Lou Grant, 8.30 Switch - Il sestante scomparso
9.30 Film: Hong Kong un addio (dram., lt. 1962, r. G. L. Polidoro, i. Antonella Lualdi)
11.30 Nanizanki: Petrocelli, 12.30 Agente Pepper
13.20 Nadaljevanke: Sentieri, 14.20 La valle dei pini, 15.10 Così gira il mondo, 16.05 Aspettando il domani
16.35 Nanizanka: California - Ricominciare
17.30 Nad.: Febbre d'amore
18.30 Nan.: General Hospital, 19.30 I Jefferson
20.00 Aktualnosti: Dentro la notizia
20.30 Film: I magnifici 7 cavalcano ancora (vestern, ZDA 1972, r. George McCowan, i. Lee Van Cleef, Stefanie Powers)
22.25 Film: Le colline blu (vestern, ZDA 1965, r. Monte Hellman, i. Jack Nicholson)
24.00 Nanizanki: Vegas, 1.00 Missione impossibile - Informatore

ITALIA-1
7.00 Risanke
8.15 Nan.: Strega per amore, 8.45 Supervicky, 9.15 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Hardcastle and McCormick, 11.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 12.00 Tarzan
13.00 Otroška oddaja
14.00 Nanizanki: Casa Keaton, 14.30 Baby sitter
15.00 Variete: Smile
15.30 DeeJay Television
16.00 Otroška oddaja
18.00 Nanizanke: Tre nipoti e un maggiordomo, 18.30 Supercar, 19.30 Happy Days
20.00 Risanke: D'Artagnan
20.30 Nanizanka: I ragazzi della 3a C
21.30 Variete: Candid Camera Show
22.30 Nanizanki: I-Taliani, 23.00 Crime Story
24.00 Rubrika: Première
0.10 Nanizanke: Troppo forte, 0.40 Giudice di notte, 1.10 Kung-fu
ODEON
8.00 Nad.: Signore e padrone, 9.00 Marcia nuziale

9.30 Nanizanka: The Collaborators
10.30 Filmske novosti
10.45 Nad.: Signore e padrone, 11.45 Marcia nuziale
12.15 Nan.: Good times
12.45 Filmske novosti
13.00 Otroški variete: Sugar
14.00 Nanizanka: Rituals
14.30 Nadaljevanke: Maria, 15.30 Colorina
16.30 Sugar in risanke
19.00 Filmske novosti
19.30 Rubrika: Beyond 2000
20.00 Nanizanka: Biancaneve a Beverly Hills
20.30 Film: La gang dei bassotti (kom., ZDA 1973, r. Chris Christenberry, i. Angel Tompkins)
22.30 Film: Il terrore arriva al tramonto (krim., ZDA 1977, r. Charles Pierce, i. Ben Johnson)
TMC
11.00 Nan.: Daniel Boone
12.00 Nadaljevanka: Doppio imbroglio
12.45 Ogledalo življenja
13.30 Vesti in šport
14.30 Glas. odd.: Clip Clip
15.00 Nanizanka: I misteri di Nancy Drew
16.00 Film: Il ragazzo e il poliziotto (kom., ZDA 1981, r.

Charles Griffith, i. Janet Julian)
18.00 Aktualno: Tv donna
19.15 Ogledalo življenja
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Film: Lasciami baciare la farfalla (kom., ZDA 1968, r. Hy Averbach, i. Peter Sellers)
22.15 Aktualno: A come Eros
22.55 Vesti: TMC nocoj
23.10 Motorji in šport
23.45 Kolesarstvo: 72. Giro

TELEFRIULI
11.30 Nan.: Matt e Jenny
12.00 Rubriki
13.00 Dnevnik
13.15 Modni defile
13.30 Dokumentarec: Može in dogodki 20. stoletja
14.00 Glas. odd.: Music box
17.30 Nad.: La valle dei pioppi, 18.00 Dama de Rosa
19.00 Dnevnik
19.30 Rubriki
20.30 Športne vesti
21.30 Nanizanka: Gli ultimi cinque minuti
23.00 Rubrika: Župan in njegovi ljudje
0.30 Dnevnik, 1.30 Vesti

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
14.00 Dogodki in odmevi
19.30 Dogodki in odmevi

Na šoli Ivan Trinko opozarjajo na rešitev prostorskih problemov

Dela pri gradnji novega slovenskega šolskega centra v Puccinijski ulici napredujejo zelo hitro. Prostori naj bi bili na razpolago že v prihodnjem šolskem letu. Jasno je sicer, da selitev šol ne bo mogoča v septembru, vendar se bo to predvidoma zgodilo v začetku prihodnjega leta. Selitev naj bi opravi med božičnimi in novoletnimi počitnicami. Seveda v kolikor ne bo nadejanih težav in zamud. Utegnila bi se recimo zakasnitvi nabava opreme in pohištva ali pa pridobivanje raznih soglasij.

Tako ali drugače prostorsko vprašanje višjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom bo v roku nekaj mesecev rešeno. Na povsem mrtvi točki pa je obstalo vprašanje, kam se bo preselila nižja srednja šola Ivan Trinko, ki je zdaj, tako kakor skoraj vsi drugi slovenski srednješolski zavodi, nastanjen v poslopju nekdanjega semenišča v Ul. Alviano.

Poslopje je odkupila Tržaška univerza in naj bi ga postopoma preuredili v visokošolski zavod. Že pred nekaj meseci je bil govor o odselitvi nekaterih razredov, z dograditvijo novega šolskega centra bo vprašanje še bolj aktualno.

Posebej velja to za nižjo srednjo šolo, za katero po vsej verjetnosti ne bo prostora v stavbi, ki se gradi v Puccinijski ulici.

Upoštevajoč današnje stanje, bi šola potrebovala najmanj štirinajst ali petnajst učilnic, poleg seveda drugih prostorov za administracijo in druge dejavnosti.

Na šoli je namreč dvanajst razredov, poleg tega sta še dva za posebni pouk. Na potrebo po čimprejšnji razrešitvi tega vprašanja je vodstvo šole že pred meseci pisno opozorilo goriskega župana in tudi šolsko skrbništvo. Do danes še niso prejeli nobenega odgovora. V tem je tudi razlog, da je vodstvo šole na nedavni seji zavodskega sveta spet opozorilo na potrebo po čimprejšnji razrešitvi prostorske problematike, zato da ne bi bili postavljeni čez kakšen mesec pred izvršeno dejstvo in bi bili prisiljeni takrat iskati nujne in zasilne rešitve. V preteklosti je bilo kar nekaj takih primerov, zato je le boljše pravočasno ukrepati. Upoštevati je namreč treba, da gre za zavod z nekaj sto dijaki in da primernih stavb, ki bi vsaj približno odgovarjale potrebam, v mestu ni veliko. Po drugi strani pa vsaka adaptacija zahteva določen čas.

Če upoštevamo, da se bo čez kakšen teden začelo obdobje počitnic, ko je dejavnost skršena na minimum in ko se le izjemoma sprejemajo pomembne odločitve, je razlogov za zaskrbljenost dovolj.

Miculin in Marzo potrjena na čelu CNA

Pokrajinski svet združenja obrtnikov CNA je pred kratkim izvolil člane vodstvenih organov. Za predsednika je bil potrjen Enzo Miculin, za tajnika Giuseppe Marzo. Njuna namestnika sta Massimo Szalay in Lucio Clagna.

V izvršni odbor pa so bili izvoljeni Angelo Anidero iz Krmina, Gianni Businelli iz Gradišča, Sergio Cosolo iz Škocjana, Remigio Rossi iz Tržiča in Umberto Sanfilippo iz Gorice. Izvršni odbor sestavljajo tudi predsednik, tajnik in njuna namestnika.

Novo vodstvo je že tudi opredelilo prvenstvene naloge. Prizadevali si bodo za utrditev drobnega gospodarstva in za konkurenčnost obrtniške dejavnosti po odpravi carinskih pregrad.

Na reviji gledaliških skupin Slovenije GS Gorica in Miloš Tabaj dobitnika Linhartove značke

V soboto je bila v Grosuplju pred zadnjo večerno predstavo letošnje revije gledaliških skupin Slovenije slovesnost ob podelitvi priznanj. Predsednik Združenja gledaliških in lutkovnih skupin Slovenije Janez Karlin je podelil priznanja za najboljše dosežke letošnje sezone. Kakor smo pred dnevi že poročali, sta zlato Linhartovo značko letos dobila tudi Gledališka skupina Gorica oziroma njen vodja Janez Povše ter Božidar Tabaj iz Štandreža. V svečanem in prisknem vzdušju, ki je prevevalo zaključek leta ljubiteljskih odrov, so nagradi prejeli značko in diplomi, priznanji pa sta bili tudi strokovno utemeljeni.

Gledališka skupina Gorica je skupaj s svojim vodjem prejela nagrado za "kulturo govora" v predstavi poezije Andreja Kokota "Kamen molka". Pri projektu so sodelovali Barbara Rustja, Adriana Furlan, Laura Furlan, Vesna Česčut, Erik Bensa, Dušan Koluta, Ivo Cotič, Kristina Ožbot, Valentina Martinuč, Mirjam Simiz in Alenka Eržen. Božidar Tabaj pa je prejel nagrado za uspešno in duhovito izvedbo vloge Tome v predstavi Branis-

lava Nušića "Kaj bodo rekli ljudje" v izvedbi Dramskega odseka prosvetnega društva Štandrež.

Goriški gledališki prostor se je torej uvrstil med izrazite dogodke celokupnega slovenskega ljubiteljskega gledališkega snovanja in to na dveh različnih nivojih: na nivoju sugestivne izpovednosti mlade skupine ter v pre-rezu žlahtnega ljudskega odrskega oblikovanja.

Trinajstica v baru Rosy vredna 70 milijonov

Bar Rosy v Ul. del Carso v Gorici prinaša očitno srečo privržencem športnih stav. Pred dvema letoma so v njem beležili naravnost senzacionalni dobitki, ko sta dva povsem enaka stolpca, ki so ju odigrali v tem baru, navrgla dobitnikoma približno tri milijarde in pol lir. V nedeljo je nekdo, ki je oddal napoved v baru Rosy spet slavil, čeprav ne tako razkošno: dobitki mu bo prinesel približno 72 milijonov lir, kar sicer niso milijarde, pa tudi mače solze ne. Doslej še anonimni igralec je na totocalciu zadel trinajstico (69 milijonov lir in nekaj stotisočakov) ter ji pristavil še dvanajstico, ki je bila vredna skoraj poltretji milijon lir.

Trinajstica v baru Rosy je bila edina, ki so jo ta teden zabeležili v gorški pokrajini.

S planinskim društvom v Volčji potok

Slovensko planinsko društvo priredi v nedeljo, 28. t. m., avtobusni izlet (v kolikor se bo prijavilo zadostno število izletnikov, sicer bo prevoz s lastnimi sredstvi) v Volčji potok in Kamniško Bistrico. Gre za ogled dveh naravnih znamenitosti, pravzaprav redkosti: v Volčjem potoku je urejen park z neka sto vrstami dreves, znamenitost s katero se lahko ponašajo le redke dežele. Kamniška Bistrica (z znanim planinskim domom) je znana izhodiščna točka za Kamniške Alpe in vsekakor vredna obiska.

Prijave še danes v trgovini Bauzon in na sedežu društva.

Objava lestvic za suplence

Šolsko skrbništvo obvešča, da bodo začasno lestvico za dodelitev suplenc za učno osebo na višjih srednjih šolah (na podlagi okrožnice min. za javno šolstvo št. 356 z dne 6. 12. 1988) objavili šele v prihodnjih dneh. Razlog za zamudo je po navedbi skrbništva tehničnega značaja.

razna obvestila

KD Jezero iz Doberdoba vabi v četrtek, 25. t. m., ob 20.30 na predavanje Kosovo in njegov vpliv na položaj v Jugoslaviji. Predaval bo novinar Radia Ljubljana Marijan Drobež.

SKRD JADRO priredi 25. maja ob 20. uri drugo srečanje z novinarjem in sociologom Tonijem Gomiščkom o radioesteziji. Srečanje bo na sedežu društva v Romjanu.

Knjigo Osojna Primorska lahko naročite pri Zdenku Vogriču danes in jutri med 17. in 19. uro na sedežu Slovenskega planinskega društva v Gorici.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Il libro della giungla«. Walt Disney.

VERDI 18.00-22.00 »L'alieno«.

VITTORIA 17.30-22.00 »La piccola gola di Annie«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Danes zaprto.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »American sexual«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA 18.00-20.00 »Umazani ples«.

SVOBODA (Šempeter) 20.00 »Nočni skok«.

DESKLE Zaprto.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Bassi Rita — Ul. Don Bosco 175 — tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Občinska lekarna št. 1 (Comunale) — Ul. Terenziana 26 — tel. 44387.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
Lekarna pri Jezeru — Vrtna ul. 2 — tel. 78300.

pogrebi

Danes v Gorici ob 11. uri Carlo Princič in na pokopališču v Pevm.

Seja na Pokrajini in tudi na Občini

Usklajevanje je kot se zdi še zmeraj pretrd oreh za upravitelje raznih ustanov. Tako bosta danes popoldne skoraj istočasno zasedala goriški občinski svet in pokrajinski svet.

V občinskem svetu bo ponovno na dnevnem redu razprava o upepeljevalniku in sicer na podlagi zahtev, ki so ju predložili komunisti ter socialdemokrati in republikanci.

Komunisti so dokument predstavili že 10. februarja letos, medtem ko nosi dokument PSDI in PRI datum 26. aprila.

V obeh dokumentih se zahteva za pritrje upepeljevalnika ter izvedba nove kompletne analize.

Seja občinskega sveta je napovedana ob 17. uri.

Ob 16. uri pa se bo sestal goriški pokrajinski svet. V uvodnem delu seje se predvideva razprava o vprašanjih javne zdravstvene službe, zlasti kar zadeva plačevanje samoprispevka.

Natečaj za strojepisce na sodiščih

Sindikati CGIL za področje javnih služb obvešča, da je na sedežu v Drevoredu 1. maja na razpolago besedilo razpisa natečaja v smislu zakona 104/89 za 507 delovnih mest stropisca/strojepisce na sodišču. Omenjenih 507 mest je rezerviranih za strojepisce, ki so bili na sodiščih že zaposleni za omejeno delovno dobo.

Na sedežu sindikata CGIL so na razpolago tudi obrazci za prošnjo za sodelovanje na natečaju.

Goriški in novogoriški verniki skupaj ob 450-letnici Sv. gore

»Prisrčno sem vam hvaležen, da ste poromali z nami na to sveto goro, ki je vam in nam enako draga, da bi v molitvenem srečanju doživeli, kako nas, ljudi ob Soči, svetogorska Kraljica povezuje.« S temi besedami je goriški nadškof Bommarco pozdravil romarje iz Nove Gorice (mimogrede: beseda v slovenščini bi lahko bila namenjena tudi Slovencem s te strani meje, ki jih res ni manjkalo, ne pa izrecno samo Novogoričanom), ki so se v nedeljo skupaj s par tisoč Goričani udeležili srečanja na Sveti gori ob 450. obletnici prikazanja Marije pastirici Urški Ferligojevi. To obletnico bodo letos počastile vse škofije v bližnji okolici, iz katere romarji zahajajo na to božjo pot. V nedeljo je bila na vrsti Gorica, ki so se ji pridružili verniki iz novogoriške dekanije z dekanom Alojzom Vetrihom na čelu. Slovenski, furlanski in italijanski verniki so se tako že drugič srečali skupaj na Sveti gori, kjer je bilo lani skupno romanje goriske in koprške škofije.

Tako kot lani so se tudi včeraj prepletali med verniki različni jeziki. Na stotine romarjev se je zbralo v svetogorski cerkvi že dobro uro pred obredom in molilo ter prepevalo Marijine himne v slovenščini, furlanščini in italijanščini. Vsi trije jeziki so se nato prepletali tudi med mašo nadškofa Bommarca, ki je imel okrog sebe goriško in novogoriško duhovščino. Med verniki v natrpani cerkvi sta bila tudi goriški župan Scarano in predsednik

Prizor s svečanega obreda v romarskem svetišču

(Foto Marinčič)

Pokrajine Crisci.

V svoji poslanici »italijanskim, slovenskim in furlanskim bratom in sestram« je nadškof Bommarco med drugim dejal, da se Gorica in Nova Gorica zemljepisno in simbolično, zlasti če ju gledamo s Svete gore, spajata v eno mesto. »Prišli smo sem,« je nadaljeval Bommarco, »ne samo kot verniki, ampak kot ljudje tega predela ob Soči,

ker hočemo, da bi ta naša stvarnost, preko vsake meje, bila civilno in krščansko pričevanje jutrišnje Evrope.« Nadškof je nato govoril o uveljavljanju krščanskega nauka v današnjem svetu, zaključil pa spet z željo, da bi »svetogorski duh« bil zgled in spodbuda za vse evropske narode, da bi skupaj nadaljevali na poti, ki vodi v enotnost.

Romska nedelja in »čudeži« osrečili Spolverinija v Fari

Medtem ko je goriška uradna Cerkva v nedeljo romala na Sveto goro, da bi počastila prikazovanja izpred 450 let, je sodobni »videc« Vittorio Spolverini v nedeljo zbral okrog sebe v Fari nekaj stotin privržencev. Kar nekaj med njimi je bilo Romov, ki so prišli iz raznih taborov po Furlaniji, da bi se zahvalili za čudežno ozdravljenje enega od njihovih družinskih poglavarjev. Resnici na ljubo je po Danijevih napovedih bilo pričakovati dosti več Romov, vendar kaže, da so številni cestni bloki in množična prisotnost karabinerjev v Fari in okolici prisilili večino k »strateškemu umiku«.

Kakorkoli že je bilo v nedeljo v Fari skupaj z Danijem kakih sto Romov. In to zavezanost je ne samo spet privabila večje število Goričanov, pač pa tudi obrodilo tri »čudeže«. Mutec je spregovoril, skoraj slep človek spet vidi, dekle, ki je zaradi boleznih bilo sterilno, bo lahko spet spočeno (vsaj tako trdi Dani). Marija naj bi oživela jezik otročiču, ki da prej ni mogel govoriti, v Fari pa je zajokal na ves glas. Dekle je med Spolverinijevo ekstazo začutilo, kot da bi jo stresli z elektriko, kar po mnenju vidca pomeni, da je premagala svojo bolezen. V tretjem primeru je Marija s »čudežnim ozdravljenjem« obdarila možakarja, ki sicer ni bil prav slep: pred prihodom v Faro je nosil očala z debelimi lečami, nato pa je planil v jok, si snel očala in zagotavljal navzočim, da vidi veliko bolje, pa čep-

rav še ne perfektno. Tudi čudeži včasih niso povsem uspešni.

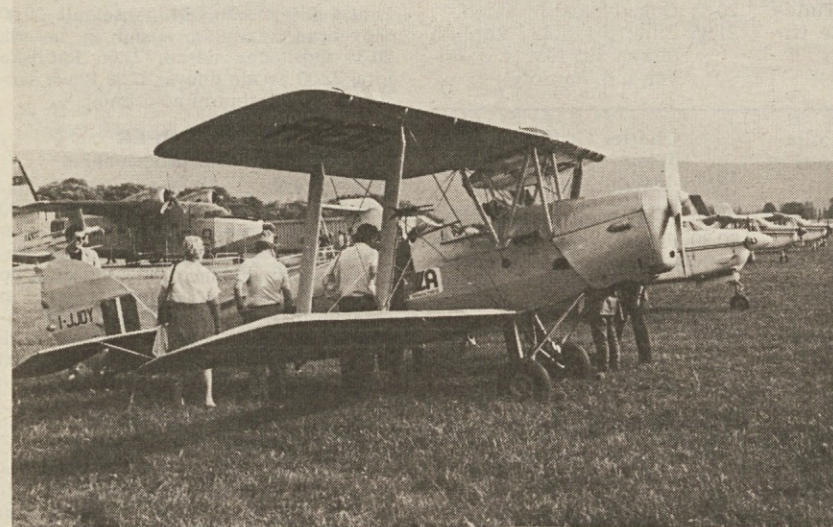
Po teh dogodkih niso manjkali sarkastični komentarji (»boli me noga, daj, ozdravi še mene«), ki pa niso motili Spolverinija. Z včerajšnjim dnem je lahko bil zadovoljen: trije čudeži v nekaj urah in spet povečano zanimanje javnosti! Opogumljen je zagotovil, da se bo v prihodnjih tednih v Fari pripetilo še marsikaj čudežnega.

Manjši požar zajel avto

Gasilci so včeraj popoldne odhiteli v Ul. Brigata Pavia, kjer se je vnel motor fiata uno, last Karla Princica, ki stanuje v Ul. Brigata Pavia 118. Ogenj se je vnel najbrž zaradi kratkega stika. Gasilci so prišli pravočasno in pogasili plamene preden so se razširili. Škoda je zaradi tega precej majhna.

Zapora na pokrajinski cesti pri Fiumicellu

Pokrajinska uprava obvešča, da bodo za mesec dni zaprli odsek pokrajinske ceste št. 23 pri Fiumicellu zaradi izrednih vzdrževalnih del na dviznem mostu na kanalu Cucchini. Zapora bo trajala od 8. ure 29. maja do 17. ure 30. junija. V tem obdobju bo urejen obvoz preko pokrajinske ceste »La Cadorlina« in občinske ceste za Isolo Morosini.

Letala iz časa pionirskih poletov so bila v središču pozornosti (Foto Marinčič)

Na mirenem letališču se je konec tedna odvijalo spretnostno tekmovanje z malimi turističnimi letali - letalski rally za podelitev trofeje Pierluigi Lampronti. Manifestacijo so letos priredili že drugič v spomin na pilota, ki je bil član goriskega Aero Cluba in ki je pred dvema letoma umrl pri strmoglavljenju letala atr 42. Tekmovanje je bilo letos uradno vključeno v spored vsedravnih tekmovanj za dodelitev italijanskega naslova, kar je v Gorico privabilo 34 tekmovalcev, predvsem iz severne in srednje Italije.

Zmagala je posadka Ferri-Ciprianetti iz Fana, na drugo mesto se je uvrstil par Petrolin-Soffia iz Vicenze, na tretje Cella-Vielmi iz Brescie.

Ob samem tekmovanju pa je bil letalski miting priložnost za slikovito zgodovinsko obujanje časov pionirskega letalstva. Z mirenkega letališča so namreč med manifestacijo vzletela štiri letala še iz časa prve svetovne vojne, ki so letela do Trsta in nazaj ter pri tem vzbudila precejšnjo radovednost med prebivalci, ki so jih videli na nebu. Kdor je želel, pa si jih je bolj od blizu lahko ogledal na letališču.

Somrak človeka po poteh TV ekipe

**Ravensbrück
največje nacistično
uničevalno taborišče za ženske**

Dorica Makuc

Kolesa starih železniških vagonov so se enakomerno odbijala od proge, ki nas je iz vzhodnega Berlina peljala proti severu. Na lesenih pogradih smo sedeli nekako pogreznjeni vsak v svojem kotu, le uradni spremljevalec vzhodnonemške televizije, starejši Berlinčan, nam je skušal približati pokrajino Mocklenburg, v katero smo bili namenjeni. Njega so zanimala še s snegom pokrita polja in travniki; od njih je pričakoval hrane za ljudi in krmo za živino. Ja, hrane in krme, takrat leta 1980, v Vzhodni Nemčiji še ni bilo za vse dovolj, naš prevajalec je bil srečen, ker se je hčerka odločila za živinozdravniški poklic. Mesa jim ne bo manjkalo! Njegove besede so se izgubljale ob udarcih železne ceste, gledala sem maloštevilne potnike, stare Nemke in Nemce in se spraševala, ali vedo, koga in kam so po tej isti progi pred 40 leti vozili njihovi vlaki. Sem gor na nemški sever, kjer po peščenih tleh nenehno brije veter s Severnega morja, je nemška nacistična vojna mašina iz zasedenih področij Evrope pripeljala v največji ženski uničevalni lager Ravensbrück 132.000 žena in otrok. Bilo jih je iz več kot 20 različnih narodnosti! Ravensbrück je bil mednarodno taborišče. V njem so nacistične zveri pobile 92.000 ljudi. Sem gor so romale tudi Slovenke; 3.000 in več, cele družine, posamično, ali po dva, trije skupaj.

Na končni železniški postaji Fürstenberg je hitel televizijski kolega, kot hrast visok Črnogorec Slobodan, snemat začetne kadre za naš dokumentarec o edinem popolnoma ženskem koncentracij-

skem taborišču. Kmalu smo bili obkoljeni, naš spremljevalec Hans je bil odhitel naproti kombiju, ki je vozil našo prtljago. Na železniški postaji se v Vzhodni Nemčiji ne sme snemati! Hitimo po isti poti nekdanjih nemških ujetnic proti taborišču, ki so ga zgradili za nemške kriminalne in politične jetnice še pred vojno. Tudi v teh barakah, ki so se polagoma odkrivale pred nami, se je uresničevala zamisel o najcenejši delovni sili, ki jo je Goebbels 14. 9. 1942 zaupal nemškemu ministru za pravosodje Thiroscum: »Misel, da človeka uničiš z delom, je najboljša!«

Takrat, tistega hladnega jutra marca 1980, je bilo ob jezeru Schwedt mirno; v taboriščnih barakah so bili nastanjeni sovjetski vojaki. Le nekdanji bunker so vzhodnonemške oblasti preuredile v muzej in vrata krematorija odprle za obiskovalce. Z nemško pedantnostjo nam je ravnateljica muzeja Lotti Breitag pojasnjevala izredno pregledno maketo neizmerno razsežnega, največjega uničevalnega taborišča za ženske. Govorila je o barakah za ujetnice in o stanovaljskih hišicah, obdanih z gredicami za vodilno osebje. Za vojne zločince, kot so bili poveljniki taborišča Von Suhren, vodja urada za delo Pflaum, glavna paznica Dorotheja Binz in še devet drugih, ki jih je britansko sodišče v Hamburgu obsodilo na smrt z obešanjem. Koga so se ženske najbolj bale? V dnevniku Slovenke Marije Vipotnik smo prebrali: »Paznice! Njihova oprema: hladno krilo, vojaška bluza, na glavi šajkača in na nogah škornji, za pasom pištola, na vrvi pes.« Ja pes! Pred seboj vidim še sedaj našo Helo Ko-

melovo na vozičku v goriški hiralnici v Ul. Diaz: »Pes me je hudo ugriznil, bil je zraven, ko sem delala. Paznica ga je poslala name, grizel je in grizel do krvi, on pa je lizal, ker je bila moja, človeška kri, vse dokler nisem padla v nezavest.« V Ravensbrücku so nam pokazali tudi bunker, lahko smo ga snemali. Iz njega je vodila ena sama samcata pot. Na morišče! Lotti Breitag nas je vodila naprej in šolsko monotono nadaljevala s svojo razlago: »Povem lahko še, da so streljali dvakrat na teden.« Pred tem zidom je bil velik skupinski grob. Tega so sedaj Vzhodni Nemci razdelili po nacionalni pripadnosti žrtvam in uredili gredice z rdečimi vrtnicami.

Zloglasni blok 10 je imel oddelek za jetične bolnice in pa »Idiotentstübchen« sobico za živčne bolnice. Semkaj so za kazen zapirali tudi povsem zdrave, kakor je pričala preživela Slovenka Anica Preželj. Za nadaljnji filmski posnetek nam je ravnateljica muzeja ponudila plinsko posodo. Zgrozila sem se! Šifra »14F 13« je pomenila zaplinjevanja z ogljikovim monoksidom ali podobnimi sredstvi. V dveh letih so po cinitvah na Nürnberškem procesu s plinom pomorili najmanj 275.000 ljudi. Odbiranje jetnic za delo ali v plin so tudi v Ravensbrücku opravljali SS-ovski zdravniki in sestre, ki so svoje sposobnosti preizkusili že v številnih vzhodnih uničevalnih taboriščih. »Masivno kopanje v taborišču je bilo nevarno, nihče ni vedel več za tiste, ki so jih odpeljali v dve plinski celici... na kopanje,« piše Anica Preželj v svojem dnevniku. Prisluhnilimo spet Lotti Breitag, ki nam zatrjuje, da je kre-

matorij začel delati v Ravensbrücku konec aprila 1943, zaplinjevalnica pa 13. decembra 1944. Spominim se še nešteti poskusnih zajčkov »krulikov«, o katerih se je tudi v Ravensbrücku proslavila nemška medicina v Tretjem rajhu! »Tončka Mokorelova je umrla med operacijo v Ravensbrücku,« so sporočili domov. Toda še pred smrtjo 9. 12. 1942 je bila ena izmed poskusnih »krulikov«. Dr. Karel Gobhard je bil predstojnik ortopedskega zdravilišča blizu Ravensbrücka in posvetovalni kirurg enot SS. Na umetno povzročenih ranah z bakterijami je s pomočjo asistentov dr. Fischerja, dr. Rosenthala, dr. Oberhauserja in dr. Schindlauskoga leta 1942 in 1943 na zdravih in mladih Poljakih opravljal poizkusne operacije. Do upora v lagerju 6. marca! Toda poskusne operacije so se nadaljevale: obnavljanje in presajanje kosti, sterilizacija, razdevičenje in spet presajanje. Ženski lager, ženska telela in ženski organi, kot nalašč za odkrivanje nacističnim namenom ustrezajoče sterilizacijsko sredstvo. Dr. Karel Clauberg je v Ravensbrücku steriliziral okrog 120 do 140 mladih Cigank, najmlajši ni bilo niti 8 let in nekaj odraslih žensk, predvsem Cigank. Jalovost je hotel doseči z dražilno tekočino, ki jo je vbrizgaval v maternico hkrati s kontrastno tekočino, ki je omogočala poskus rentgensko pregledati. Dr. Clauberg kazni ni dočakal; umrl je v preiskovalnem zaporu v Kielu. Za otroke v taborišču po odloku ministrstva za prehrano ni bilo ne hrane, ne obleke. V obtožnici mednarodnega sodišča v Nürnbergu med drugim lahko beremo, da so nacistični

zločinci brezsrčno iztrebljali tudi otroke. Morili so jih skupaj s starši in posamično. Metali so jih v ogenj, žive pokopavali, klali z bajoneti, zastrupljali in delali na njih preizkuse. Prvi otroci Ciganov so prišli v Ravensbrück 1939. leta. Sledili so dečki in deklice iz zasedenih področij Zahodne Evrope. Konec 1944 jih je bilo blizu 500. Izginili so neznano kam! V Ravensbrücku - ženskem lagerju - se je v zadnjih dveh letih rodilo 870 otrok. Marca 1945 so 150 nosečnic in 12 mater z novorojenčki tukaj zaplenili. Slovenka Bernarda Dovjak, hčerka koroškega partizana, ki smo jo obiskali kasneje na njenem domu blizu Železne Kaple, je med 20 novorojenčkov ostala živa in še dva fantka. Opisuje si z njima. Shwester Marta je pedantno zapisovala imena ravenbriških novorojenčkov! S filmsko kamero »listamo« po spiskih. 13. decembra 1944 je jugoslovanska partizanka Julki Deškovič umrla deklica Slobodanka. Slovenski kurirki Bojani Pavšić iz Kromberka, ki jo je župnik Vinko Vodopivec 19. marca 1943 poročil s partizanskim borcem Nemcem iz Merana Josegom Mertelom, pa komaj po desetih dneh rojstva sinko Jožek. »Rodila sem ga v januarju 1945, brez vsake oskrbe, zunaj, niti strehe ni bilo, na prostem.« Bilo je to na mučniškem pohodu taboriščnikov, ki so jih gnali iz Auschwitza v Ravensbrück, ker se je Rdeča armada bližala Auschwitzu.

Jezero Schwadt ob taborišču je zaledenelo, sprehajamo se ob njem; mladi sovjetski vojaki pa se skušajo na njem drsati in morda niti ne slutijo, da je v njegovih globinah pepel žena, deklet, otrok, ki so pripadali dvajsetim uporniškim narodom. Naš snemalec snema, vojaki nas gledajo. Mi jih pozdravljamo: zdravstvujte fantje! Opazili smo, da se domačini Vzhodni Nemci ob srečanju z njimi raje obrnejo proč. Ali jih ni strahotni somrak človeka prav nič spametoval, se nebogljeno sprašujemo? Zvečer se utrujeni spet molče vračamo v Vzhodni Berlin. Dodelili so nam zasebno stanovanje, brez telefona, komunikacije s svetom ni. Naša dva fanta, tehnika vržeta karte, mlada sta. Medve s kolegičino režiserko Mijo hočeva ven, čeprav sta nama uradna spremljevalca priporočila počitek. Greva do prve gostilne, vstop vanjo je pogojen s čakanjem v vrsti. Vzhodnoberlinska restavracija gosti veliko skupino vojaških odličnežev. Končno nama natakara odmeri prostor pri mizi oficirjev z zlatimi epuletemi. Dobre volje so, pijejo in se pogovarjajo. Naju spreletava čuden občutek! So morda prišli spet s kakšnega nevarnega vojaškega shoda? To je bilo pozimi leta 1980. Berlinski zid je še trdno stal, ko smo naslednjega dne, ne brez težav, prešli berlinski mednarodni prehod Charlie Check point in se znašli v Zahodnem Berlinu.

Nenehna 30-letna dejavnost internirank proti razločevanju človeških odnosov

Internacionalni komite Ravensbrück znova v Ljubljani

Jubilejno srečanje Mednarodnega komiteja Ravensbrück, ki je bil ustanovljen pred natanko 30 leti, je letos spet bilo v Jugoslaviji. Gostiteljica je bila Ljubljana, ki je delegatke iz 17 dežel, ki sestavljajo ta komite, sprejela že pred desetimi leti. Zasedanje te ugledne mednarodne organizacije, ki je pred dvema letoma dobila tudi visoko priznanje OZN je bilo sredi prejšnjega tedna 17. in 18. maja na ljubljanskem magistratu.

Dobrodošlico je nekdanjim internirankam s svojo pesmijo dal Ribniški oktet. Pozdravila jih je ljubljanska predsednica mestne skupščine Nuša Kerševan. Položile so tudi venec k spomeniku ilegalcu.

Svoj sedež ima ta pomembna organizacija internirank iz Ravensbrücka v Parizu in članice njenega vodstva se sestajajo vsako leto. Lani so se v Hamburgu. Letošnje jubilejno zasedanje na Slovenskem je potekalo pod geslom »Boj proti neofašizmu in za razorožitev - za mir v svetu«. Obenem pa so nekdanje interniranke razpravljale še o aktualnem problemu, to je boju za pravice otrok. Zavzemajo se, da bi svet sprejel mednarodno konvencijo, ki bi prepreče-

vala zlorabo otrok v vojne namene! Govorile pa so tudi o zelo sodobni temi: potvarjanju zgodovine, saj je znano, da je prav na nemških tleh bilo veliko po-

skusov zmanjševanja krivde za grozljive dogodke preteklih vojn. Pojavile so se celo trditve, da plinskih celic ni bilo. Pričevalke, še preživle interniranke iz

Ravensbrücka, kjer je umrlo več kot 90.000 žena in otrok dobro vedo, da so to potvarjanja, ki gredo nekaterim v račun. V Evropo 1992 bivše interniranke nočejo iti nepravilne, svoj glas o pravi posamezniku do človeka dostojnega življenja bodo vedno kar se da glasno povedale v javnosti.

Mnogo dosedanjih najbolj aktivnih žena, internirank Ravensbrücka v Ljubljano ni bilo. Boleča je posebno za Slovenke izguba Dunajčanke Berte Lauscher, vnete podpornice koroških Slovencev, ki je med drugim odkrila v Londonu gradivo o sojenju ravenbriškim krivnikom, v katerem je jasno razvidno, da so obstajale tudi v Ravensbrücku plinske celice.

Mnoge so se zaradi starosti in boleznih odrekle dolgi poti. Prišle pa so druge, enako težko pričakovane. Za Italijo je bila prisotna Lidia Rolli, avtorica temeljnega dela o organizaciji taborišča Ravensbrück. Toni Brucha iz Avstrije je povedala marsikaj tudi o lastni knjigi: »Nisem bila junakinja«. Zahodna Nemka Gertrud Müller, prvič zaprta v nacističnem taborišču že leta 1933 - stara komaj 18 let, je napisala presunljivo knjigo »Ravenbriška kleparska kolona«. Iz Madžarske se je oglasila Piroška Dö-

meznana po knjigi o madžarskem anti-fašizmu »Fenyek arnyek«.

Zal pa ob teh delih tujih avtoric, ne moremo seči po predelani in dopolnjeni izdaji obširne slovenske knjige Ravensbrück, ker se zanjo ni odločila nobena slovenska založba. Predstavnica Jugoslavije v mednarodnem komiteju Ravensbrück publicistka Rapa Šuklje, nam je ponovno spregovorila o potrebi, da storimo vse, kako bi preprečili, da bi se kaj takega sploh kdaj ponovilo. Ječarji-nacisti so poskušali vse, da bi taboriščnike povsem razločevali, posrečilo se jim je le v nekaterih posebnih bridkih primerih. Kot živa priča življenja v lagerju Rapa Šuklje znova poudarja, da so kljub vsemu med taboriščnicami naprej živele najlepše človeške lastnosti: prijateljstvo, tovarištvo, sočutje, pogum, pripravljenost pomagati drug drugemu. Do kraja so bili popolnoma razločevali ječarji! Razločevali zato, ker so v sebi uničili, razvrednotili vse, kar nas dela ljudi. Uničili so temelje človeške solidarnosti, ki je pogoj našega obstoja na svetu. Časi, ki so kaj takega dopustili, narodi, med katerimi se je to dogajalo, ljudje, ki se temu ne upro, dejansko zatajijo samo definicijo človeka.

Na 2. etapi kolesarske dirke po Italiji

Da Silvi etapa in roza majica

PIANO BOTTARO (Catania) — Nizozemec Van Poppel je že včeraj moral sleči roza majico, ki jo je osvojil na nedeljski prvi etapi kolesarske dirke po Italiji (Taormina - Catania, 123 km), v kateri je bil najhitrejši v zaključnem sprintu, v katerem je prehitel Fidanzo, Baffija, Fondriesta, Hosteja, Sorensena itd. Drugeče pa je bilo včeraj, ko je bil cilj 1302 m visoko na Etni, kamor je prvi prišel Portugalec Da Silva. Najhuje jo je skupil Greg Lemond, ki si je nabral več kot 8 minut zaostanka, kar pa je razumljivo, saj je bil to njegov prvi nastop po dvehletnem »počitku«. Tudi Američan Hampstein se ni mogel posebno veseliti, saj je prišel po 57 sekundah, skupaj z Andersonom. V skupini najboljših pa so bili Herrera, Rominger, Ivanov, Ugrumov, Fignon, Roche, Contini, Bugno, Criquelion.

Včerajšnja etapa je označeval pobjeg, skupine šestih kolesarjev, v kateri so bili Jugoslovjan Pavlič, Francoz Chabebet ter Italijani Cenghialta, Santaromita, Vannucci in Tonetti. Ta skupina je poskusila srečo že po 36 kilometrih

in si nabrala največ 3'52" naskoka. Po 60 km pobjega pa je Chabebet padel (na srečo se ni huje poškodoval), vendar je to ubežnikom vzelo elana, tako da jih je glavnina ob vznožju Etna dohitela. Do cilja je manjkalo 9 km. Tedaj je potegnil Marco Giovannetti, vendar ga je glavnina dohitela 4 km pred ciljem. Zlasti aktiven je bil Sovjet Ivanov, skupaj z njim pa še Fignon, Herrera, Rominger, Roche, Criquelion, Da Silva, Bugno, Lejarreta, Lelli, Fondriest, Contini ter devet drugih. Na zadnjem kilometru je napad sprožil Ivanov, za katerim se je pognal Da Silva, ki je tudi prvi prišel na cilj.

Danes bo na vrsti tretja etapa, Villafraanca Tirrena - Messina. Etapa, ki je dolga 32,500 km, je na kronometer ekipno.

Povejmo še, da nekateri omenjajo možnost stavke. Kolesarji naj bi namreč bili nezadovoljni, ker morajo obvezno nositi čelado, pa tudi zato, ker morajo strogo spoštovati področja, kjer lahko jemljejo okrepčila.

VRSTNI RED: 1. Da Silva (Por.), ki je 132 km od Catanie do Etna prevozil v 3.32'38" s povprečno hitrostjo 37,247 km/h (odbitek 10"); 2. Herrera (Kol.) isti čas, odbitek 7"; 3. Rominger (Švi.) isti čas, odbitek 3"; 4. Lejarreta (Šp.); 5. Ivanov (SZ); 6. Fignon (Fr.); 7. Contini (It.); 8. Bugno (It.); 9. Criquelion (Bel.); 10. Ugrumov (SZ); 11. Roche (Ir.), vsi po 04"; 12. Fondriest (It.) 13"; 13. Breukink (Niz.); 14. Lelli (It.); 15. Schepers (Bel.); 16. Conti (It.); 17. Martinez (Šp.); 18. Giovannetti (It.); 19. Zimmermann (Švi.); 20. Volpi (It.), vsi po 19".

SKUPNA LESTVICA: 1. Da Silva (Por.) 6.15'58"; 2. Herrera (Kol.) po 8"; 3. Rominger (Švi.) 12"; 4. Ugrumov (SZ); 5. Bugno (It.); 6. Fignon (Fr.); 7. Lejarreta (Šp.); 8. Roche (Ir.); 9. Criquelion (Bel.); 10. Contini (It.); 11. Ivanov (SZ), vsi po 19"; 12. Fondriest (It.) 28"; 13. Giupponi (It.); 14. Lelli (It.); 15. Giovannetti (It.); 16. Volpi (It.); 17. Martinez (Šp.); 18. Zimmermann (Švi.); 19. Schepers (Bel.); 20. Breukink (Niz.), vsi po 34".

V Livornu za italijanski košarkarski naslov

Drevi tretje srečanje

Drevi bo v Livornu tretje finalno srečanje za naslov italijanskega košarkarskega prvaka med Enichemom in milanskim Philipsom. Kot je znano, je trenutno stanje 1:1. Prvo tekmo so visoko dobili košarkarji iz Livorna, v drugem srečanju pa so Milančani vrnilili svojim tekmečem milo za drago.

Glede na to da bo Enichem igral doma, naj bi bil favorit, Milančani pa računajo na večjo izkušnost, ki je v končnici prvenstva še kako pomembna.

Bianchini v Rimu, Guerrieri v Turinu

MILAN, TURIN — Valerio Bianchini ni več trener Scavolinija iz Pesara. Prevzel je namreč vodstvo Phonole iz Rima. V rimskem klubu je leta 1983 osvojil državni naslov, leta 1984 pa naslov evropskega prvaka.

Klub je menjal tudi Dido Guerrieri, trener Irgeja iz Desia, ki bo s prihodnjo sezono na krmilu turinskega Ipifima, ki je v nedeljo zdrknil v A-2 ligo.

Podvig Montecatinija

Dvanajst italijanskih ekip je končalo boje tudi v play outu. Prvi podvig je opravil Sharp iz Montecatinija, za katerega igra tudi Jugoslovjan Knejo. Podvig pa ni uspel Dalpagičevemu Glaxu, ki je prav v zadnjem kolu v odločilnem srečanju izgubil s Skansijevo Phonolo.

ZELENA SKUPINA

IZIDI 10. KOLA: Cantine Riunite - Fantoni 113:94; Phonola - Glaxo 82:78; Kleenex - Marr 96:80. KONČNA LESTVICA: Cantine Riunite Reggio Emilia in Phonola Rim 14; Kleenex Pistoia in Glaxo Verona 12; Marr Rimini 6; Fantoni Videm 2. V A-1 ligi bosta igrala Cantine Riunite in Phonola.

RUMENA SKUPINA

IZIDI 10. KOLA: Allibert - Annabella 95:85; Ipifim - Neutroroberts 125:105; Sharp - Filodoro 108:96. KONČNA LESTVICA: Neutroroberts Firenze 12; Sharp Montecatini 14; Ipifim Turin 12; Allibert Livorno 10; Annabella Pavia in Filodoro Brescia 4. V A-1 bosta igrala Neutroroberts in Sharp.

Jutri finalna tekma v Barceloni

Sacchi taktizira

MILAN — Jutri bo v Barceloni finalna tekma pokala nogometnih prvakov med Milanom in romunsko Steauo. Milančani so včeraj opravili zadnjo »domačo« trening, danes pa so se podali v Barcelono. Vsi igralci se počutijo dobro, tudi Gullit in Evani, ki sta se poškodovala pred mesecem dni in bosta jutri zagotovo nastopila. Milanov trener Sacchi ni hotel napovedati postave, vendar opazovalci menijo, da bo pač standardna, le na mestu srednjega branilca bo mladi Costacurta in ne Filippo Galli, ki se je šele pred kratkim opomogel po hudi poškodbi.

Igralci Milana so optimistično razpoloženi, vendar se zavedajo, da bodo morali biti še kako oprezní: v zadnjih dveh letih so s Steauo odigrali dve prijateljski srečanja, ki sta se zaključili z neodločenim izidom, Romuni pa so le čakali nasprotnike na svoji polovici igrišča. Verjetno se bo to zgodilo tudi jutri, saj je npr. vratar G. Galli poudaril, da je »Steaua sposobna igrati v obrambi vseh 90 minut ter nato računati na zmago v enajstmetrovkah«. Prav to se je zgodilo pred tremi leti, ko so Romuni proti Barceloni osvojili pokal prvakov po enajstmetrovkah.

Prvenstvo italijanske nogometne A lige se nagiba h koncu

Inter in Napoli neustavljiva

BOLOGNA — V nedeljo so odigrali 29. kolo italijanske nogometne A lige, v katerem sta Inter in Napoli dokazala, da imata »atomsko« postavbo. Inter je namreč v Bologni premagal domačine z gladkim 6:0, lahko pa bi dosegel še nekaj zadetkov. Milanska enajsterica spominja na tisto, ki je pred dvajsetimi leti gospodarila na vseh svetovnih nogometnih igriščih in jo je vodil veliki Helenio Herrera. Milančani so v 29 tekмах kar 22-krat zmagali, šestkrat izenačili in le enkrat izgubili (s Fiorentino s 4:3).

Če ne bi bilo Interja, bi bil državni prvak prav gotovo Napoli, ki je v nedeljo gladko pregazil Torino s 4:1. Maradona in tovariši predvajajo moderno igro, edina njihova nesreča je, da na tem turnirju nastopa ... Inter. Srednji napadalec Brazilc Careca je dosegel dva zadetka, vendar jih je prav toliko dosegel tudi Interjev srednji napadalec Serena, ki tako vodi na lestvici strelcev z 20 golli.

Milan je v soboto doma izenačil s Ceseno, vendar je povsem jasno, da je bil z glavo na jutrišnji finalni tekmi pokala prvakov v Barceloni proti Romunom Steau. V boju za obstanek je Pisa gladko odpravila Como, Pescara in Lecce pa sta izenačila. Na dnu lestvice se trenutno najslabše piše Pisi, Comu in Torinu, ki je v svoji dolgoletni zgodovini izpadel iz najvišje lige le enkrat.

V prihodnjem kolu se bosta v Milanu srečala Interin Napoli.

NEDELJSKI IZIDI: Atalanta - Sampdoria 1:0; Bologna - Inter 0:6; Juventus - Roma 2:1; Lazio - Fiorentina 1:0; Milan - Cesena 0:0; Napoli - Torino 4:1; Pescara - Lecce 1:1; Pisa - Como 3:1; Verona - Ascoli 0:1.

LESTVICA: Inter 50; Napoli 43; Milan 37; Juventus 36; Atalanta 34; Sampdoria 32; Fiorentina 31; Roma 28; Verona 26; Lazio in Lecce 25; Pescara in Bologna 24; Ascoli in Cesena 23; Torino 22; Como 20; Pisa 19 točk.

V italijanski B ligi

Videmčani v formi

VIDEM — V nedeljo je videmska enajsterica opravila bistven korak na poti k napredovanju v A ligo. Gladko je namreč doma premagala Parma s 4:0, neposredni tekme za napredovanje Cremonese pa je »le« izenačil s šibkim Catanzarom. Videmčani imajo sedaj poleg »skoraj prvoliške« Genoe in Barija idealno izhodišče za povratek v nogometni »olimp«.

NEDELJSKI IZIDI: Ancona - Monza 0:0; Avellino - Bari 1:0; Barletta - Empoli 0:0; Brescia - Sambenedettese 0:0; Cosen-

za - Padova 2:0; Cremonese - Catanzaro 0:0; Genoa - Piacenza 1:0; Reggina - Licata 2:1; Taranto - Messina 3:1; Udinese - Parma 4:0.

LESTVICA: Genoa in Bari 46; Udinese 42; Cremonese in Reggina 40; Avellino in Cosenza 37; Messina 34; Padova 33; Barletta, Parma in Ancona 32; Monza, Catanzaro in Licata 31; Empoli 29; Brescia in Taranto 28; Sambenedettese 27; Piacenza 24.

A skupina C-1 lige

Triestina odlična

TORTONA — Triestina je v Tortoni izbojevala nadvse pomembno zmago na tujem in seveda lahko še upa v napredovanje.

NEDELJSKI IZIDI: Arezzo - Virescit 2:2; Derthona - Triestina 1:2; Livorno - Vicenza 0:3; Lucchese - Trento 1:0; Mantova - Centese 0:0; Reggiana - Carrarese 3:1; Spal - Montevarchi 1:1; Spezia - Prato 1:0; Venezia Mestre - Modena 0:0.

LESTVICA: Reggiana 44; Spezia 41; Prato in Triestina 40; Modena 36; Lucchese 35; Carrarese 34; Montevarchi 33; Mantova in Venezia Mestre 30; Arezzo, Vicenza in Derthona 29; Centese, Virescit in Trento 28; Spal 24; Livorno 18.

Prijateljsko srečanje v humanitarne namene

Italijani so se osramotili

TERNI — Včeraj so se v Terniju italijanski nogometaši osramotili pred domačo, pa tudi pred svetovno javnostjo. Vratar Juventusa Stefano Tacconi je že pred časom organiziral prijateljsko nogometno srečanje med reprezentancima Argentine in Italije, izkupiček katere bo šel v humanitarne namene: polovica prizadetim otrokom dežele Umbrije, druga polovica pa neki otroški bolnici v Buenos Airesu. Sklicani argentinski reprezentanti so se vsi odzvali vključno s trenerjem Bilardom, od Italijanov pa se ni, mimo organizatorja Tacconija, odzval... nihče.

Tako je proti svetovnemu prvaku igrala domača Ternana, ki je seveda visoko izgubila, s 7:2. Gole so dosegli Caniggia (3), Diego Maradona (2) ter Pasculli in Ruggeri (po 1).

Odstavili trenerja Torina Salo

TORINO — Vodstvo Torina je včeraj odstavilo trenerja Claudia Salo, ki je vodil ekipo od prejšnjega decembra, ko jo je prevzel od Radiceja. Torino je na predpredzadnjem mestu lestvice, v zadnjih petih kolih pa ga bo vodil trener mladinskih ekip Sergio Vatta.

Debevec in Šekaričeva zlata

ZAGREB — Jugoslovanski strelci in strele so se odlično odrezali na tekmovanju za svetovni pokal. Osvojili so namreč dve zlati (z Debevcem in Šekaričevom) ter dve srebrni kolajni (s Šekaričevom in Maksimovičem).

Boginskaja pred Silivasovo

BRUSELJ — Na 17. evropskem prvenstvu v ženski športni gimnastiki je spet prišla do izraza odlična priprava sovjetskih in romunskih telovadk. V mnogobojju je bil končni vrstni red naslednji: 1. Boginskaja (SZ) 39,862; 2. Silivas (Rom.) 39,849; 3. Straževa (SZ) 39,612; 4. Potorac (Rom.) 39,598; 5. Onodi (Madž.) 39,549.

Gamba skical reprezentante

RIM — Tehnični komisar italijanske košarkarske zveze je včeraj skical 15 igralcev, ki bodo nastopili na 3. izvedbi superpokala (v Dortmundu od 24. do 28. maja). Sklicani so bili: Binelli (Knorr), Bosa in Riva (Vismara), Cantarello (Stefanel), Costa, Gracis in Magnifico (Scavolini), Dell'Agnelo, Esposito in Gentile (Snaidero), Iacopini (Benetton), Masetti (Arimo), Rusconi in Vescovi (Divarese) ter Tolotti (Standa).

v prvi in drugi jugoslovanski nogometni ligi

Novosadčani z nedosegljivo prednostjo

Posebej za Primorski dnevnik

FRANCI BOŽIČ

Po porazu C. zvezde v derbiju z Dinamom ni več nobenega dvoma o novem jugoslovanskem prvaku: naslov bo vendarle pripadel Vojvodini. Novosadčani imajo štiri kola pred koncem pet točk prednosti, to pa je nedosegljiva prednost. Sicer pa derbi v Zagrebu ni navdušil, najzanimivejši dogodki pa so se spet zvrstili na tribunah.

»Vse je spominjalo na Kosovo,« je zapisal neki poročevalec s tekme, ki je videl na stotine miličnikov in pripadnikov vojne policije, ki so pretresli prav vsakega obiskovalca. Celo novi tehnični direktor Dinama Velimir Zajec ni bil izjemno, tako kot mnogi navijači pa se je lahko samo hudoval. Toda ni pomagalo, stadion je bil rdeče razsvetljen od petard, proti policistom je nekdo zalučal celo steklenico bencina, seveda pa ni manjkalo že tradicionalnih nacionalističnih parol iz obeh tabornov in »politike«. Derbi je odločil novinec pri Dinamu Topić, Zagrebčani pa so se jezili tudi na novosadskega sodnika, ki jih je prikrasil vsaj za eno enajstmetrovko.

Kolo je tokrat minilo brez enajstmetrovk, eno najtežjih zmag pa je izbojeval Partizan z Rijeke.

V II. ligi je Olimpija spet zablestela za Bežigradom. Z 2:0 je premagala enega izmed tekmecev za uvrstitev v 1. ligo Kikinda, igra pa je navdušila kakih 7000 gledalcev, ki jih ni pregal niti hud naliiv. Strelca golov sta bila Damir Vrabac in Gregor Židan, slednji pa je dosegel še en gol, ki ga je sodnik neupravičeno razveljavil. Olimpija je zdaj na dobri poti za uvrstitev v I. ligo, njena serija sedmih zaporednih zmag pa seveda močno odmeva. Na obzorju je spet nova afera, katere razplet bi utegnil še olajšati delo Olimpiji. Gre za tekmo Priština - Proleter, ki jo je v prejšnjem kolu dobil Proleter, trije domači igralci pa naj bi bili podkupljeni, klubsko vodstvo pa jih je že suspendiralo. Proleter se zadnja leta utaplja v aferah, toda Kemal Omeragić, ki mu pripisujejo vsa zakulisna dela, je še vedno trener.

REZULTATI 30. KOLA I. ZNL: Sloboda - Budućnost 2:1 (1:1), Osijek - Vardar 1:0 (1:0), Napredak - Rad 2:0 (0:0), Dinamo - C. zvezda 1:0 (0:0), Hajduk - Željezničar 2:0 (1:0), Sarajevo - Velež 1:0 (0:0), Partizan - Rijeka 1:0 (0:0), Vojvodina - Spartak 2:1 (1:0), Čelik - Radnički 2:1 (1:0).

LESTVICA: Vojvodina 37, C. zvezda 32, Dinamo 31, Hajduk 30, Rad in Osijek 29, Partizan in Radnički 27, Velež in Vardar 25, Rijeka, Sloboda, Spartak in Budućnost 24, Sarajevo 23, Napredak in Željezničar 21, Čelik 17.

PRIHODNJE KOLO (24. t. m.): Čelik - Sloboda, Radnički - Vojvodina, Spartak - Partizan, Rijeka - Sarajevo, Velež - Hajduk, Željezničar - Dinamo, C. zvezda - Napredak, Rad - Osijek, Vardar - Budućnost.

REZULTATI 33. KOLA II. ZNL: Olimpija - Kikinda 2:0 (0:0), N. Pazar - Bačka 1:0 (1:0), Belasica - Beograd 0:1 (0:0), Dinamo - Priština 2:0 (0:0), Proleter - Sloboda 3:0 (0:0), GOŠK Jug - Borac (Č) 1:0 (1:0), Šibenik - Radnički 3:0 (0:0), Liria - Leotar 2:0 (0:0), Mačva - Borac (BL) 4:3 (0:0) - po 11 m, Sutjeska - Pelister 3:0 (0:0).

LESTVICA: Proleter in Olimpija 40, Borac (BL) 38, Šibenik 37, Kikinda 36, Beograd 33, Sutjeska 31, Borac (Č) 29, Liria in Pelister 28, Dinamo 27, Priština in Mačva 26, Radnički in Sloboda 24, Leotar 23, Bačka 22, Novi Pazar 21 Belasica 20.

PRIHODNJE KOLO (28. t. m.): Borac (BL) - Olimpija, Borac (Č) - Proleter.

obvestila - obvestila - obvestila

TPK SIRENA organizira naslednje JADRALNE TEČAJE: za otroke od 8. do 14. leta - 1. tečaj OPTIMIST od 15. do 26. junija in 2. tečaj OPTIMIST od 24. julija do 4. avgusta; za mladince in odrasle SNIPE-FINN-420-FJ od 3. do 8. julija in WINDSURF od 17. do 22. julija. Tajništvo je odprto vsako soboto od 14.30 do 17.30.

JK ČUPA poziva vse člane, da se udeležijo regate TRST-BRIONI v organizaciji TPK Sirena od 2. do 4. junija.

JK ČUPA obvešča, da bo društveno športno tajništvo na razpolago članom vsako soboto od 18.30 do 19.30.

ZDRUŽENJE SLOVENSKE ŠPORTNIH DRUŠTEV V ITALIJI

sklicuje v petek, 2. junija, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v dvorani tržaškega pomorskega kluba Sirena v Trstu, Brkovlje, Drevored Miramare 32, tel. 422696, 19. deželni redni občni zbor.

Dnevnik red: 1. otvoritev občnega zbora; 2. sprejem novih članov; 3. izvolitev organov občnega zbora; 4. poročila; 5. pozdravi in diskusija na poročila; 6. razrešnica odboru; 7. volitve novega odbora; 8. zaključki.

ŠZ SLOGA IN SK DEVIN vabita na tradicionalno spomladansko srečanje pobratenega SK Snežnik - Ilirska Bistrica. Srečanje bo v nedeljo, 28. t. m. Odhod z lastnimi avtomobili ob 7.30 izpred

spomenika v Bazovici. Naprošamo, da prijavite svojo udeležbo najkasneje do četrтка, 25. t. m., pri odbornikih zgoraj omenjenih društev.

ALPINISTIČNI ODSEK SPDT vabi svoje člane na reden sestanek, ki bo v petek, 26. t. m., ob 20.30 na sedežu odseka v Ul. Carducci 8/2. nad. Predaval bo Duško Jelinčič o potovanju po Južni Ameriki, med katerim je obiskal tudi Cordillero Blanco. Vabljeni!

Darujte v sklad

Mitje Čuka

PRIHODNJI STOLPEC (28. 5.): Ascoli - Atalanta, Cesena - Verona, Como - Milan, Inter - Napoli, Juventus - Fiorentina, Lecce - Bologna, Pisa - Torino, Roma - Lazio, Sampdoria - Pescara, Monza - Udinese, Sambenedett. - Taranto, Catania - Palermo, Pontedera - Casale.

V nedeljo v Gorici in Trstu mladinski odbojcarski turnir prijateljstva Pri moških zmaga Slovenije, pri dekletih ZSSDI

MOŠKI

Tokratna izvedba Pokala prijateljstva za odbojcarske postave do 16. leta starosti, ki jo je Združenje slovenskih športnih društev v Italiji pripravilo v Gorici, je potekala v okrnjenem obsegu. Na troboju je namreč bila odsotna reprezentanca iz Hrvaške, tako da so v telovadnici Kulturnega doma odigrali le eno srečanje. To pa je zaslužen osvojila reprezentanca iz Slovenije, ki je nadigrala zdesetkano reprezentanco ZSSDI. V domači ekipi so namreč manjkali igralci Soče, ki so v popoldanskih urah nastopili v meddeželnem finalu prvenstva under 16.

Markičevi varovanci so proti močnim in višjim nasprotnikom kaj kmalu spoznali, da bo njihova naloga težka, predvsem v igri ob mreži. Tu je prišla na dan večja učinkovitost slovenskih reprezentantov, ki so lahko računali tudi na odličnega podajalca.

Od treh je bil gotovo drugi set najzanimivejši. Domači odbojkarji so z dobrimi servisi Uršiča celo prešli v vodstvo (9:7). Odtlej pa so slovenski reprezentantje opravili nekaj menjav in ponovno vzpostavili kakovostno prednost.

Ob zaključku srečanja je goste in domače odbojkarje v imenu prirediteljev pozdravil Ivan Plesničar, ki je podčrtal pomembnost takih turnirjev tudi s človeškega vidika. Predsednik goriškega teritorialnega odbora ZSSDI Aldo Rupel pa je ugotovil kakovostni razvoj goriške odbojke, ki se kaže že pri mlajših generacijah.

Ob pokalu, ki sta ga dobili obe reprezentanci, sta posebno priznanje bila deležna podajalci Slovenije ter Igor Florenin, ki je bil izbran za najboljšega tolkača. (pr)

ZSSDI - SLOVENIJA 0:3
(6:15, 9:15, 6:15)

ZSSDI: Paoletti, Korečič, Gravner, Brisco, Maraž, Kovic, Florenin, Uršič, Mužič, Devetak, Komic, Juretič.

ŽENSKO

Šesta izvedba troboja prijateljstva za pionirske reprezentance je tudi v ženski konkurenci obsegala le eno tekmo, saj pionirke iz Socialistične republike Hrvatske niso prišle v Trst. Tako sta se pomerili le reprezentanca SR Slovenije in ZSSDI in nekoliko presenetljivo so po petih razburljivih setih slavile zamejske predstavnice. Prvi niz je gladko osvojilo ZSSDI, tret-

ji je bil domena Slovenije, ostali pa so bili izenačeni vse do konca, še zlasti seveda peti. Tu so v "tie-breaku" po vodstvu ekipe ZSSDI z 10:3 in 13:9 igralkke Slovenije nizale točko za točko. Prva je prišla do set žoge ekipa ZSSDI pri stanju 14:11 in po razburljivem finišu tudi slavila s 16:14. Zmaga zamejske reprezentance pomeni, kot rečeno, presenečenje, saj je na dlani, da ima pionirska reprezentanca iz Slovenije neprimerno večje zaledje in seveda širši izbor igralok. Poleg tega pa je opravila tudi serijo krajših skupnih priprav, saj so odbojkarice skupno trenirale enkrat po tri dni in enkrat dva. Igralkke ZSSDI pa so v nedeljo prvič nastopile skupaj. V ekipi so bile dve igralkke odbojcarskega kluba Bor, štiri SD Kontovel in štiri SZ Sloga. Za nameček pa jih je bilo kar šest letnika 75. Ekipo je vodil mladi trener Branko Sain, ki po tekmi seveda ni skrival svojega navdušenja: »Zmaga naših igralk me je prijetno presenetila, saj sem bil pred tekmo prepričan, da nas bo ekipa iz Slovenije zlahka premagala. Zadovoljen sem tudi z igro, predvsem mlajših igralk, ki so se prvič pomerile z najboljšimi vrstnicami iz matične republike. Z zmago pa smo dokazali, da prav nič ne zaostajamo za odbojko v Sloveniji in to kljub temu, da so na igrišče stopile igralkke treh društev, katerih matični klubi seveda nimajo poenotenega sistema igre. Prepričan sem, da bi s skupnimi treningi bila ekipa neprimerno bolj konkurenčna.»

Trener reprezentance SR Slovenije Drago Klepač nam je povedal, da je letošnja pionirska reprezentanca v primerjavi z lansko veliko manj enotna, saj jo sestavljajo po tri igralkke odbojcarskega kluba iz Kopra in Gorice, po dve iz Rogoze in ljubljanskega Krimate ter po ena iz mariborske Palome Branik in ravenskega Fužinarja. »Po mojem mnenju bi morala Odbojcarska zveza Jugoslavije tudi spremeniti dosedanje pravilo, po katerem pionirke igrajo na mreži, ki je visoka 2,10 m. Glede na višino današnje mlade generacije, je ta mreža zanje absolutno prenizka. Poleg vsega pa se na današnji tekmi, ko je bila mreža postavljena na regularni višini 2,24, igralkke, ki igrajo izključno v mladinskih prvenstvih in to so vse razen dveh, enostavno niso znašle. Vsekakor je ekipa dosegla svoj namen. Dokazala je, da so v Sloveniji

Trenutek s srečanja v Gorici med ZSSDI in Slovenijo

(Foto Pavšič)

dobre pionirke, iz katerih bodo zrasle tudi članice. Dovolite mi še, da se v svojem imenu pa tudi v imenu Odbojcarske zveze Slovenije zahvalim ZSSDI za organizacijo in za topel sprejem, ki smo ga bili deležni.»

ZSSDI - SLOVENIJA 3:2
(15:2, 11:15, 4:15, 15:11, 16:14)

ZSSDI: Grbec, Vidali, Pertot, Crissani, D. in K. Bogatec, Briščik, Kralj, Mahnič, Spacal.

SLOVENIJA: Hrvatini, Mankoč, Čotič, Gulič, Rebernak, Krmac, Zlatoper, Maček, Gornjak, Kranjc, Ladič, Mačič.

Po tekmi sta navzočim spregovorila predsednik tržaškega teritorialnega odbora ZSSDI Jurij Kufersin, ki je poudaril pomembnost takih srečanj pri tiskanju prijateljskih vezi med športniki iz obeh strani meje in načelnik odbojarske komisije pri ZSSDI Mario Sušteršič, ki se je zahvalil nastopajočim igralkam in tudi goriškima sodnikom Franciscu Mascaru in Cristini Knez za odlično sojenje. Ekipa ZSSDI je prejela pokal ZSSDI, Slovenija pokal Slovenske kulturno-gospodarske zveze. Spremljevalca ekipe iz Slovenije sta prejela spominski kolajni Italijanske odbojcarske zveze. Nagrajeni pa sta bili tudi Monika Hrvatini in Dunja Krmac, kot najboljša tolkačica oziroma najboljša igralka. Ob koncu smo za razgovor poprosili načelnika odbojarske komisije ZSSDI Maria Sušteršiča in ga vprašali, kaj meni o odsotnosti ekipe iz Hrvatske in če to pomeni tudi konec troboja prijateljstva.

»Odsotnost ekipe seveda ocenjujem skrajno negativno. Uradno se turnirja niso udeležili zaradi finančnih težav. Močno pa upam, da njihova odsotnost ni političnega značaja in da se bodo prihodnje leto vabilu odzvali. Naravnost nesramno pa se mi zdi, da svoje odsotnosti uradno sploh niso javili, saj smo na primer za odsotnost moške ekipe čisto slučajno zvedeli po telefonu. Žensko ekipo pa smo danes vsi čakali.»

Kaj pa v bodoče?

»Po mnenju naše odbojcarske komisije pa tudi Odbojcarske zveze Slovenije bi morali že prihodnje leto turnir razširiti na reprezentanco iz Avstrije v duhu sodelovanja v sklopu Alpe-Jadran. Saj moramo polagati veliko važnost in skrb prav takim mladinskim turnirjem, kjer lahko dobimo še veliko skupnih interesov, ki so v članskih ekipah glede na razliko v ravni igre neprimerno manjši.»

Publike na današnji tekmi praktično ni bilo?

»Masovne prisotnosti publike sicer nisem pričakoval, saj je pri nas že tako, da v velikem številu hodimo le na nakatere "clou" predstave. Razočaran pa sem nad totalno odsotnostjo odbornikov in športnih delavcev pa tudi igralk. Res sem pričakoval večje zanimanje, vsaj s strani tistih, ki danes seveda niso zaposleni s tekmami svojih klubov.« (Inka)

V nedeljo 23. pokal Lonjerja za cikloamaterje Veliko slavlje domačinov

23. pokal Lonjerja, klasična dirka cikloamaterjev, je tokrat ostal domačinom, saj so člani lonjerskega kolesarskega kluba Adria Resim premočno zmagali, tako med posamezniki kot ekipno.

Junak dirke je bil vsekakor Janez Zakotnik, ki je premočno zmagal po 60 km tekmovanja, ki se je odvijalo na krožni progi v Dolini, ki so jo morali tekmovalci prevoziti desetkrat in z zaključnim delom iz Boljuna navkreber do končnega cilja v Lonjerju. Na startu se je predstavilo več kot 70 tekmovalcev, ki so takoj začeli zelo napadalno vožnjo, kar dokazuje tudi precej visoka povprečna hitrost. Dirka pa se je odločila tri kroge pred koncem, ko je silovito potegnil Zakotnik, njegovi klubski tovariši pa so blokirali zasledovalce. Ubežnik si je nabral dobro minuto prednosti, ko sta iz glavnine ušla Gruarin in Honigman, vendar pa je slednji opesal takoj pri naskoku vzpona. Že je zgledalo, da bo Gruarin ujel Zakotnika, vendar pa mu je zmanjkalo moči tik pred zaključkom vzpona pri Ključu, tako da je Zakotnik nemoteno prevozil sam preko cilja. Odlično so se izkazali tudi ostali kolesarji Adrie: Jakovčič, Komac, Leniša, Lenaršič, Hafner, Ferluga in Visintin.

S starta v Lonjerju

(Foto Križmančič)

Sedaj pa se lonjerski kolesarski delavci pripravljajo na nov napor, to je na sprejem kolesarjev drugega maratona prijateljstva, ki se bo v nedeljo odvijal iz Ljubljane do Trsta.

VRSTNI RED: 1. Janez Zakotnik (KK Adria Resim), ki je 60 km prevozil v 1.39' s povprečno hitrostjo 36,364 km na uro, 2. Fabrizio Gruarin (Cordova-

do Stefani) po 17', 3. Dare Honigman (SC Petelin) po 1'15", 4. Remo Corbetta (Banca popolare Pordenone) po 1'30", 5. Alessandro Delmistro (Mobili Fracas) i. č., 6. Ivan Rajgelj (SC Gramsci Koper) i. č., 7. Danilo Horvat (SC Gramsci Koper) i. č., 8. Srečo Komac (KK Adria Resim), 9. Silvo Jakovčič (KK Adria Resim) po 1'45". (R. Pečar)

Turnir superminiodbojke na Opčinah

Navdušenje najmlajših

ŽENSKO

SKUPINA A

Izidi: SLOGA A - DE TOMASINI D 2:0; DE TOMASINI B - SLOGA C 2:0; DE TOMASINI D - SLOGA C 0:2; SLOGA A - DE TOMASINI B 2:0.

SKUPINA B

Izidi: DE TOMASINI A - KOSOVEL 2:0; SLOGA B - DE TOMASINI C 2:0; DE TOMASINI C - KOSOVEL 2:1; DE TOMASINI A - SLOGA B 2:0. Finale za 1. mesto: DE TOMASINI A - SLOGA A 0:2.

Lestvica: 1. Sloga A, 2. De Tomasini A, 3. De Tomasini B in Sloga B.

Postave: SLOGA A: Milič, Ciocchi Perini, Stiranji; SLOGA B: Ferluga, Radetič, Toros, Stoper; SLOGA C: Tensi, Feri, Prelec, Carli; KOSOVEL: Brisi, Čebren, Bole, Škerlavaj.

Najboljše ekipe so nagradili s pokali. (Inka)

Državni finale MI v vaterpolu brez F-JK

Deželna vaterpolska reprezentanca Mladinskih iger se ni uvrstila v finalni del, ki bi moral biti v Rimu od 4. do 6. junija. Izpadla je namreč v kvalifikacijah, ki so bile pred kratkim v Ravenni. V Rim bošta potovali ekipi Lazio in Abruzzo. Član deželne ekipe je med drugimi dijak srednje šole Sv. Ciril in Metod, oddelek s Katinare Werner Sancin.

Memorial J. Miliča

Turnir dvojic

Pred kratkim so člani balinarskega odseka Kraškega doma organizirali na lastnih igriščih mešani turnir dvojic za memorial Josipa Miliča, katerega se je udeležilo skupno devet mešanih in sedem moških parov, ki so bili sestavljeni s pomočjo žreba.

Pred nagrajevanjem je tajnik Egon Škerk v krajšem nagovoru dejal naslednje: »Zbrali smo se tu, da se spomnimo našega preminulega člana in mu izkazemo vso hvalečnost za opravljeno delo pri naših tekmovanjih in raznih drugih opravilih. Bil je eden izmed boljših balinarjev, zato je njegova izguba toliko bolj ohromila sekcijsko dejavnost.»

Nato je pokojnikova vdova Marija izročila pokal sekcije Kraškega doma zmagovalni dvojici, in sicer Ivanu Lazarju in Emilu Puriču, ki sta izločevala nasprotnike kot za stavo in zaslužen pristala na najvišji stopnički. (Z. S.)

Na prvi motociklistični dirki za žensko državno prvenstvo

Motoristka Primotor kluba Jasna Parovel zasedla odlično četrto mesto v Vallelungi

VALLELUNGA — V nedeljo je bila na sporedu prva dirka za prvo žensko državno prvenstvo v motociklizmu, katere se je udeležila tudi članica Primotor kluba 18-letna Jasna Parovel. Čeprav je nastopala s šibkejšim motorjem kot ostale, saj so ji ga zadnji trenutek ponudili člani Teama Romanelli iz Rima, je zasedla odlično četrto mesto. Dirka v Vallelungi je bila zelo borbena, saj je več tekmovalk padlo, Jasna pa je startala komaj v tretji vrsti, saj je v poskusnih vožnjah dosegla deseti čas. Toda že po prvih ovinkih se je prebila do petega mesta, na koncu pa se ji je tretje mesto izmuznilo le za las, saj jo je Antonia Barra iz Salerna prehitela le na končni ravlini, ker je imela močnejši motor.

Prvo mesto te prve preizkušnje je dosegla Graziella Gava, ki je prehitela Antonietto Lesingher iz Švice in, kot že rečeno, Barro. Nedeljska dirka v Vallelungi pri Rimu je prva od petih preizkušenj

za DP. Naslednja bo na sporedu v Bariju 23. julija, ko bodo otvorili novo progo, peta in zadnja pa bo 1. oktobra v Misanu. Jasna Parovel si nada, da bo mesto na lestvici izboljšala. Vsekakor bo imela boljši motor, ki ji bo spet preskrbel Team Romanelli. Vsi motorji morajo biti gilera 125.

Finančno podpira Jasno trvdka Vilma imp.ex. iz Doline, tehnično ekipo vodi Bruno Ziber (team archimoto), spremljevalec pa je Andrej Kosmač, ki se je ob tej priložnosti res izkazal. Jasna Parovel trenira vsako soboto in nedeljo skupno z ostalimi člani Primotor kluba na Grobniku z motorjem aprilia AF1.

Parovelova je edina predstavnica iz naše dežele na tem motociklističnem DP, kar dokazuje vrednost šole Primotor kluba. Vsekakor se ji obeta bogata športna prihodnost.

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 2.700 - din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000 - din, trimesečno 85.000 - din, letno 320.000 - din, upokojeanci mesečno 25.000 - din, trimesečno 65.000 - din, polletno 120.000 - din, letno 240.000 - din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne povisa.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglasi 760 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

23. maja 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izda
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član Italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Na Koroškem se politični dogodki zapletajo

Velika čistka v vodstvu Koroške ljudske stranke

CELOVEC — Koroški deželni parlament ima od slej strankarsko vsaj deloma neodvisnega poslanca. In ta ni nihče drug kot dosedanji predsednik koroške ljudske stranke (ÖVP) Harald Scheucher. Bivši predsednik bo vseh pet let ostal poslanec, ali bo spoštoval sklepe strankine parlamentarne frakcije ali ne, pa da bo odločal od primera, je pripomnil Scheucher.

Po njegovem odstopu je prišlo na pragu deželnega kongresa ÖVP do velikega čiščenja v vodstvu. Odstopili so ali morali odstopiti vsi trije podpredsedniki deželnega vodstva, dalje predsednik trgovinske in kmetijske zbornice - v cellem 20 od 47 članov deželnega vodstva.

Med tistimi, ki so odstopili, pa je tudi osem deželnih poslancev ÖVP. V tem vidijo nekateri opazovalci možen vir trenj med novim strankinim vodstvom pod predsedstvom dr. Cristofa Zernatta in poslanskim klubom OEVP.

Medtem je nastal ogenj v strehi zato, ker sta se socialistična stranka in ÖVP domenili, da bodo volitve novega deželnega glavarja tajne, torej v posebni glasovalni celici. Haiderjevi svobodnjaki so odločno proti, češ 40 let so deželne glavarja volili v sejni dvorani. Zagovorniki

res tajnega glasovanja pa dokazujejo, da bo tokrat drugače, ker bosta dva kandidata za deželnega glavarja - dr. Peter Ambrozy in dr. Jörg Haider - pa tudi navzočnost TV snemalcev in fotoreporterjev, da ne bi zagotavljala tajnosti. Zadeva še ni dokončno odločena.

Odločeno pa je, da bo - dejansko vmesna - seja parlamenta 24. maja. Na njej bodo socialisti z bojkotom preprečili Haiderjevo izvolitev. Naslednja seja bo 30. ali 31. maja, na njej pa bo Haider verjetno izvoljen. Da bodo socialisti naposled popustili, priča po vsej verjetnosti dejstvo, da so zdaj dali pobudo za pogajanja treh strank o razdelitvi vladnih resorjev.

Zvezni poslanec zelenih Karel Smolle je zavrnil Haiderjevo zamisel o okrogli mizi, ker Haider žali koroške Slovence, saj jim postavlja nasproti »zavedna nemško-koroška domovinska združenja«. Koroški Slovenci si ne dovolijo od Haiderja predpisovati, »kdo je dober, kdo pa slab Slovenec«. »Tako Narodni svet koroških Slovencev kot Zveza slovenskih organizacij sta demokratični zastopstvi narodne skupnosti,« pripominja Smolle.

JOŽE ŠIRCELJ

KD v volilni kampanji odeta v evropsko modrino

RIM — Krščanska demokracija se pripravlja na evropske volitve s skokom v multimedialno reklamiranje svoje politične vloge v Evropi 1993. leta. Svojo volino kampanjo je KD prepustila starim lisjakom italijanskega reklamnega sveta in sicer družbi Young and Rubicam (Barilla je le eden od njihovih uspehov) ter nekoliko priletnemu avtorju animiranih filmov Sandru Lodoliju.

Podoba KD v Evropi naj bi imela obrise belega kita, ki-reklama docet - je »velik, krotek in ne onesnažuje okolja«. Na velikih letakih se bodo pod znakom KD sicer šopirile krilate, in zato veliko bolj dinamične živali, volilna kampanja pa ne bo slonela izključno na preverjanju ekološkega utripa države.

V kopici reklamnih vložkov bo nedvomno precej neobičajen minifilm (50 sekund), v katerem nastopa bivša mis Italija Mirka Viola. Dekle se pripravlja na romantični randi in izbira med rdečimi, belimi in zelenimi oblekami, njen zaročenec pa jo priganja, češ saj smo skoraj v letu 1992. Končno se Mirka-KD le odloči za evropsko modrino, tako kot naj bi se tudi volilci.

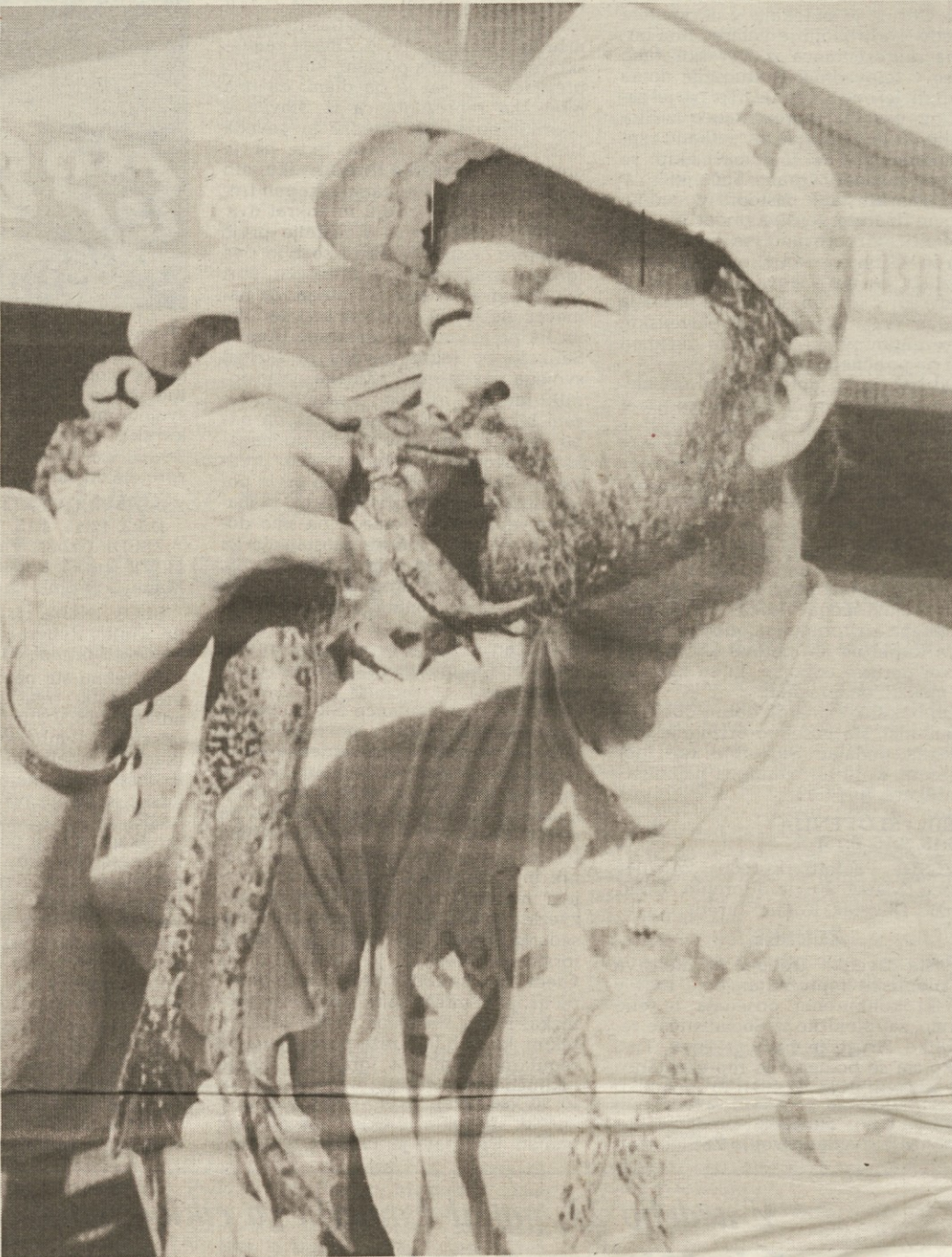
Na Šrilanki 63 mrtvih

COLOMBO — Na Šrilanki se nadaljujejo spori med Tamilci. V teh spopadih med Tigri Eelama (LTTE) in Organizacijo narodne osvoboditve Eelama (PLOTE) je umrlo 63 oseb, število ranjenih pa je neznano. V najhujših neredih je umrlo kar 51 gverilcev.

Tamilski separatisti so se najprej spopadli pri Vavuniji, kjer je prišlo do pravega pokola v vrstah PLOTE. Gverilska akcija se je nato nadaljevala v bližnji postojanki PLOTE v Ulukula-meju pri Jaffni, kjer so gverilci LTTE vrgli bombo, ki je povzročila smrt štirih oseb. Tretjič sta se dve od petih skupin tamilskih gverilcev spopadli v Mutturju.

Napetost na Šrilanki je v zadnjih tednih ponovno narasla, saj so se spet razbila pogajanja znotraj skupin, ki bi morale sodelovati pri ustanovitvi tamilske države.

Kako si bila pridna, skokica!

Če bi vaša žaba, tako kot Heavy Metal na sliki, uresničila najdaljši skok na jubilejnim tekmovanju skokic, bi jo najbrž tudi vi nagradili s poljubčkom (Telefoto AP)

Španske jagode se zatikajo v grlu

Francoski pridelovalci ne prebavljajo španskih jagod in jih zato na veliko uničujejo. Vzrok za slabo prebavo je njihova nizka in s tem preveč konkurenčna cena (AP)

Zaradi afere Recruit obtožena dva politika

TOKIO — Škandal z delnicami družbe Recruit dobiva počasi svoj epilog in najbrž bo tudi tu obveljalo, da se v mreže preiskovalcev niso ujele vse velike ribe. Tokijsko pravdnštvo je dejansko že zaključilo preiskavo, toda podkupovanja sta obtožena le bivši vodja kabineta in desna roka nekdanjega japonskega premiera Nakasoneja Takao Fujinami in opozicijski poslanec Katsuya Ikeda. Zaradi pomanjkanja dokazov pa bodo ostali ne kaznovani nekateri pomembni osumljenci, med katerimi sta bivši in sedanj premier Nakasone oziroma Takešita.

Fujinami in Ikeda se branita s prostosti, obtožena pa sta, da ju je bivši predsednik družbe Recruit Hiromasa Ezoe podkupoval tako, da jima je omogočal prodajo delnic družbe z velikimi dobički. V zameno pa naj bi Ezoeu pomagal z nekaterimi službami. Do očitanih dejanj naj bi prišlo pred nekaj leti in Fujinami naj bi »z služil« približno 400 milijonov lir. Zaradi vpletenosti v ta škandal je Fujinami zapustil vrste vladne liberalno-demokratske stranke, ni pa odstopil z mesta parlamentarca, medtem ko je Ikeda izstopil tako iz stranke Komei, odstopil pa je tudi kot parlamentarec.

Tak zaključek preiskave je povzročil največ razočaranja med opozicijskimi strankami in predvsem med japonskim prebivalstvom. Navadni ljudje so namreč prepričani, da so glavni krivci ostali ne kaznovani. Po njihovem mnenju naj bi Ezoevih »kuvert« bili deležni še številni drugi politiki, med katerimi naj bi bili tudi Nakasone, sedanji premier Takešita, ki je 25. aprila letos odstopil, tajnik vladne stranke Šintaro Abe in bivša finančna ministra Miyazawa in Watanabe.

Toda najhujše posledice bodo vidne na političnem področju, kjer so zabeležili strahovit padec zaupanja v vladnostranko ki je na oblasti že 40 let, sedaj pa je povsem nesposobna, da bi našla naslednika za Takešito.

Moskovska Pravda o okoliščinah bega mladega vojaškega pilota

MOSKVA — Sovjetske oblasti so ne pričakovano hitro pojasnile okoliščine bega pilota, ki je z vojaškim letalom mig-29 poletel v Turčijo. Moskovska Pravda piše, da gre za 28-letnega kapetana Aleksandra Zujeva, prvorazrednega pilota, nameščenega v vojaškem oporišču Tsakaje v Gruziji. Kaže, da ga je vojska pred kratkim oprostila aktivne pilotske službe iz zdravstvenih razlogov. Zadnje mesece je Zujev živel sam, ker se je žena, ki pričakuje otroka, preselila k sorodnikom v Ukrajino. Mladi pilot verjetno ni zdržal in se je odločil, da pobegne.

V noči na soboto se je namenil na letalsko stezo, kjer so ustavljeni migi in ogovoril narednika, ki je stal na straži. Narednik je Zujeva poznal in ga zato ni zavrnil, Zujev pa je začel nenadoma stre-

ljati nanj. Narednik je odgovoril na ogenj in napadalca nekajkrat zadel, vendar je pilotu uspelo splezati v kabino in prižgati motorje miga. Narednik je takoj sprožil alarm, vendar je bil Zujev hitrejši. Letalo se je dvignilo, ne da bi ga kdo skušal ustaviti, spretni pilot pa se je tudi med letom do Turčije spretno izogibal radarjem. Kljub temu da so se le nekaj minut za njim dvignila še druga letala z oporišča, ga niso dohitela, saj je turška meja preblizu in piloti so tvegali, da vdrejo v turški zračni prostor.

Zujev je pristal na letališču v Trabzanu in prosil za zdravniško pomoč. Turške oblasti so mig-29 takoj vrnile Sovjetski zvezi, ni pa še znano, kakšna bo ubežnikova usoda.

Goeringova formula ni več skrivnostna

LONDON — Angleški strokovnjak za plemenitenje kovin Dan Taylor je po večletnem iskanju v arhivu inštituta British Foundrymen našel tajno formulo, ki jo je sestavil nacistični učenjak Goering. Formula se nanaša na posebno zlitino, ki so jo Nemci uporabljali za gradno vojni letal. Goering je pri taljenju nekaterih kovin z enostavnim postopkom zamenjal nikelj z dušikom in tako dobil izredno odporno in trpežno vrsto jekla.

Dan Taylor, ki je upravičeno navdušen nad najdbo, je pojasnil, da je formula tudi v današnjem času izredno pomembna, ker so cene niklja iz dneva v dan višje, dušik pa je tako rekoč zastoj. Poleg tega pa je prevladovalo mnenje, da je dodajanje dušika ali kroma za razne zlitine kvarno in da jih sploh ne utrjuje. Goeringova formula sedaj dokazuje prav obratno. Trdnost nemških vojni letal pa je proučeval že minister za vojno letalstvo v drugi svetovni lord Beaverbrook. Značilnosti tajne nacistične formule bo Taylor predstavil strokovnjakom že prihodnji teden v Düsseldorfu, kjer bodo odprli evropski sejem kovinarstva.

Vzrok za nesrečo zavore ali napaka

TURIN — Za nedeljsko letalsko nesrečo, v kateri sta umrla turinski industrijec Enrico Recchi in pilot Marco Merlo, sta po mnenju preiskovalcev možna dva vzroka. Kot prvi možni vzrok navajajo pomanjkljivo delovanje zavor, kot drugega pa napako pri pristajanju, zaradi katere naj bi se stari hidroavion Catalina prepozno dotaknil pristajalne steze turinskega aerokluba.

O težavah z zavorami je govorila Elena Girardi, ki je skupaj še z dvema drugima potnikoma nesrečo preživela brez hujših posledic. Girardi je povedala, da je slišala Merla, kako je zakričal, da zavore ne delujejo več. Toda Girardi je bila ob izjavi v šoku, zato njeno trditev še preverjajo.

Za drugo trditev o morebitnem vzroku nesreče pa obstajajo pričevanja nekaterih očividcev nesreče na letališču. Ti trdijo, da naj bi Catalina prepozno pristala. Letalo je nato prebilo zaščitno mrežo, trčilo v neki zid in se vnelo.